KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 105 — 1925 | Federated Pressin jäsen. | Torstaina syysk. 10 p. — Thur., Sept. 10th, 1925 | IX Vuosik. —Vol. IX

YHDYSVALTAIN WORKERS PARTYN KONVENTSIONISTA

Eteenpäin-lehden kirjeenvaihtaja kertoo:

Chicago. — Workerspuolueen neljännen konventsionin viimeinen istuntopäivä alkoi sunnuntaina kello 11.30. Lauantaina ei ollut täysi-istuntoa ensinkään, Fosterin ryhmän pitäessä perjantai-illan ja koko lauantaipäivän ryhmäkokoustaan, käsitellen suhtautumistaan muuttuneeseen tilanteeseen.

Päivällä klo 2—5 välillä olivat konventsionin edustajat tov. Dunnen pojan hautajaisissa, joka sai surmansa auton ajaessa hänen ylitseen, kuten aikaisemmin on ilmotettu. Haudalla, jonne paitsi edustajia oli kokoontunut suuri määrä konv. vieraita ja paikallisia tovereita, puhui W. P. Seattlen piirin org. tov. Norman Tallentire ja Y.W.L. jäsenet lauloivat. Useita seppeleitä laskettiin.

Konventsionin edustajat kävivät samalla hautausmaalla Haymarketin uhrien haudalla olevaa muistopatsasta tarkastamassa, jonka viereen on haudattu myöskin kuuluisa sosialistinen filosofi, Joseph Dietzen. Päivä oli tavattoman helteinen.

Työjärjestyksessä hyväksyttiin muutoksia, lyhentämällä huomattavasti jälellä olevien kysymysten käsittelyn aikamäärää, jotta konventsioni voitaisiin päättää sunnuntaina.

Seuraavana alusti kysymyksen lorelaisuuden hävittämisestä tpk. puolesta Bittelman, tehden selkoa lorelaisuuden ilmiöistä puolueessa ja sen vaarallisuudesta puolueen toiminnalle. Sanoi loreismin olevan niin huonossa maineessa puolueessa, ettei nyt enään kukaan vastuunalainen puoluetoveri uskalla julistaa kannattavansa sitä. Mitä tulee Loreen itseensä nähden oli hän sitä mieltä, ettei Lorella ole aikomustakaan muuttaa kantaansa Kominterniin ja puolueeseen nähden, vaan odottaa tilaisuutta alottaa avoin taistelu Kominternia ja puoluetta vastaan. Esitti Loren erottamista puolueesta heti. Sanoi sen olevan välttämättömän toimenpiteen lorelaisuuden hävittämiseksi.

Ruthenbergin ryhmän puolesta alusti kysymyksen tov. Bedacht. Sanoi, että kommunistinen puolue on toiminnan puolue eikä pelkkä teoriseeraajien puolue. Lorelaisuus on meidän puolueemme bolshevisoimisen yksi tärkeimpiä probleemeja. Ja vaikkakaan ei lorelaisuus tarvitse keskittyä yksinomaan tov. Loren persoonaan, on hän kuitenkin tämän erikoisen ei-kommunistisen teorian kiteyttäjä ja hioja.

Lore väittää olevansa realisti. Mutta kyseessä ei ole realistisuus eikä romanttisuus, vaan alaston opportunismi, joka on jyrkästi vastakkainen proletariaatin vallankumoukselle. Se häilyy proletariaatin vallankumouksen ja kapitalismin välillä, huolimatta siitä, ettei se tahdo tunnustaa sitä. Meidän on taisteltava armotonta sotaa lorelaisuutta vastaan, sen lopullisesti hävittämiseksi. On tärkeää tämän konventsionin hyväksyä molempien ryhmien yhteisesti esittämä päätöslauselma Loren erottamiseksi puolueesta. Tämän lisäksi puolueen on varottava antamasta vastuunalaisia toimia lorelaisuuteen taipuville kunnes he ovat todistaneet luopuvansa katsomuksistaan.

Alustusten jälkeen annettiin tilaisuus tov. Poyntzille, joka halusi puolustaa itseään niitä syytöksiä vastaan, joita tpk. enemmistö on tehnyt häntä vastaan, syyttäen häntä liitosta Loren kanssa. Kielsi olleensa missään liitossa Lorenin kanssa poliittisesti, mutta tpk. enemmistö sitä vastoin on ollut liitossa Loren kanssa. Keskustelussa tuomittiin lorelaisuus mitä ankarammin ja kaikki yhtyivät esitettyyn päätöslauselmaan.

Hyväksyttiin sovintokomissionin päätöslauselma lorelaisuuden hävittämisestä, samoin tov. Poyntzin suhteen ja Loren erottamisesta.

Konventsioni hyväksyi päätöslauselman kovanhiilen mainareille, rohkaisten heitä alkavassa taistelussa, paljastaen samalla heidän petollisen johtajansa Lewisen ja kehottaen heitä taistelemaan teollisella ja poliittisella alalla Amerikan kapitalismia vastaan.

Agraariohjelmaa koskeva päätöslauselma hyväksyttiin yksimielisesti, jonka jälkeen tov. Knutson, edustaja North Dakotasta, joka on äskettäin saapunut Talonpoikain Internatsionalen konventsionista, puhui konventsionille, painostaen työskentelyn tärkeyttä köyhäin maanviljelijäin keskuudessa, niiden voittamiseksi proletariaatin vallankumouksen puolelle, selostaen myöskin Talonp. Int. ohjelmaa, ja Amerikan maanviljelijäin kuristuvaa asemaa.

Hyväksyttiin sovintokomissionin päätöslauselma työskentelystä naisten keskuudessa.

Kysymyksen työskentelystä neekerityöläisten keskuudessa, alusti tpk. puolesta tov. Dunne, sanoen Amerikassa olevan 10—12 milj. neekeriä, suurin osa niistä ollen teollisuus- ja maatyöläisiä ja mitä ankarimmin riistettyjä, joten he ovat köyhälistön luonnollisia liittolaisia. Puolueen on ryhdyttävä energiseen työhön neekeri-proletaarien voittamiseksi työväen luokkataistelun puolelle.

Tpk. vähemmistön puolesta alusti kysymyksen tov. Minor. Kritiseerasi ammattiunionistien vanhoillisten johtajain, ja sosialistipuolueen suhdetta neekeriprobleemiin. A.F. of L. presidentti Green väittää neekerien olevan ennakkoluuloisia valkoisiin työläisiin, kun taas sosialistipuolue on ottanut kannan, ettei ammattiunionistien ennakkoluuloa neekereihin nähden ole kiihotettava ja ettei neekereitä kannata järjestää koska he ovat äänioikeudottomia. Meidän puolueemme on ottanut alottavan askeleen tässä suhteessa, jota on jatkettava ja erikoisesti Labor Partyn kautta vedettävä neekerityöläiset luokkataisteluun.

Lyhyen keskustelun kuluttua hyväksyttiin sovintokomissionin päätöslauselma.

Konventsionin päättäjäisistunnosta

Chicago. — Workerspuolueen neljäs konventsioni käsitteli päättäjäisistunnossaan nuorisotyötä, josta alustuksen konv. tekivät Y.W.L. toimeenp. komitean jäsenet tov. Williamson ja Kaplan.

Raportin johdosta syntyi terävä keskustelu, jossa törmäsivät yhteen pääasiallisesti samanlaiset erimielisyydet kuin mitä puolueessakin on ilmennyt.

Hyväksyttiin päätöslauselma Int. Workers Aid-järjestön työstä.

Kuultiin vetoomuskomitean raportti, jossa useat jutut siirrettiin tulevalle tpk:lle, samoin puolueen uusi perustuslaki siirrettiin tpk:lle.

Puolueen kontrollikysymys

Sihteeri luki parity komissionin päätöksen elok. 29 p:ltä, joka oli kummankin puolen hyväksymä, samoin komissionin puheenjohtajan allekirjoittama. Päätöksessä esitetään tpk. valittavaksi 10 kummastakin ryhmästä ja puolueeton puheenjohtaja ollen 21 jäsentä; tämän lisäksi valitiin 3 kandidaattia kummaltakin puolen, joilla on läsnäolo-oikeus ja puheoikeus tpk. täysi-istunnoissa. Riidanalaiset piirikomiteat, New Yorkin, Phila. ja Clevelandin piireissä valitaan 50 ja 50 perusteella.

Puolueen lehdistöön

nähden esitettiin hyväksytyssä päätöslauselmassa toimenpiteitä niiden sekä aatteelliseen että taloudelliseen kontrolliin nähden.

Keskustoimeenpanevan komitean valinta

Seuraavat toverit valittiin Ruthenbergin ryhmästä: Ruthenberg, Lovestone, Bedacht, Gitlow, Engdahl, Weinstone, Ballam, White, Goretta, Minor.

Kanditaatit: Puro Amter, Wolfe.

Varajäsenet: Jakira, Kruze, Nowack, Askanuzie, Litnitz, Biemba, Henry, Smidcht, Kuzinich.

Kontrollikomitea: Bendall, Henzel.

Fosterin ryhmästä: Abern, Bittelman, Burman, Cannon, Dunne, Browder, Foster, Aronberg, Reinolds, (yksi Y.W.L:stä).

Kandidaatit: Krumbein, Hathaway, Johnston.

Varajäsenet: Manly, Swaback, Olgin, Sullivan, Wageneckt, O'Flaherty, Goma, Owens, Loeb.

Toveri Ruthenberg esitti päätöslauselman, kommunistisen liikkeen 6-vuotismuiston viettämisestä kaikissa osastoissa, joka samalla voisi muodostua muistojuhlaksi todellisen bolshevikipuolueen alkamiselle. Päätöslauselma hyväksyttiin.

Kokous päätettiin klo 10 sunnuntai-iltana laulamalla Internatsionale ja kolmella eläköönhuudolla Kominternille ja Workerspuolueelle.

Eri maiden opettajien lähetystö Neuvostoliitossa

Leningrad. — Leningradiin saapuivat höyrylaivalla saksalaisten, belgialaisten ja ranskalaisten opettajain edustajat.

Lähetystöön kuuluu 38 jäsentä, joista miehiä 27, naisia 11. Heistä on saksalaisia 15, belgialaisia 12 ja ranskalaisia 11. Kommunisteja on 10, sosialidemokraatteja 11, riippumattomia sos.-demeja 1, demokraatteja (porvarillinen puolue) 1 ja puolueettomia 15. 28 heistä on opettajia, 2 koulun johtajaa, 3 koulun tarkastajaa, 1 kansallisyliopiston dosentti, 1 yliopiston professori ja kommunistinen kirjailijatar Bertha Lack.

Luutnantti Scmidtin sillan luo oli kokoontunut tuhantinen ihmisjoukko vastaanottamaan vieraita. "Internatsionalen" sävelten soidessa saapui laiva laiturille. Rannalla pidettiin kokous. Valistustyöntekijäin liiton KK:n puolesta tervehti tulijoita tov. Safarov ja läänin ammattiliittojen neuvoston puolesta tov. Korolev.

Vastauspuheessaan mainitsi edustajiston puheenjohtaja tov. Vanden Heuvol (sos.-dem.), että heille lähtiessä sanottiin että he menevät villien maahan. Mutta he tiesivät että neuvostovalta on tehnyt ennenkuulumattomia uudistuksia valistuksen alalla. **"Me uskomme, että ei ole kaukana se aika, jolloin europalaiset maat heittävät yltään kapitalismin ikeen ja astuvat neuvostorakennustyöhön."**

Lähetystö matkustaa Leningradista ensin Moskovaan ja sieltä sitten Ukrainaan, Krimille, Kaukasiaan ja Siperiaan. Kaikkiaan viipyy lähetystö SSSR:ssä noin kuukauden.

Merimiesten lakko yhä laajenee

Lontoo. — Juuri, kun Englannin laivanomistajat luulivat onnistuvansa merimiesten lakon murskaamisessa, saatuaan värvätyksi rikkureita joihinkin valtamerihöyrylaivoihin, onkin tilanne kääntynyt vakavammaksi, Englannin kanavan yli liikennettä ylläpitävien laivojen miehistöjen astuessa maihin Southamptonissa. Sen jälkeen, kun Valkean linjan höyrylaiva Majestic oli onnistunut saamaan miehiä lakkoutuneiden tilalle, oli lakkolaisten keskuudessa vallitseva mieliala hiukan lamassa, sillä tuntui mahdottomalta estää tuhansia työttömiä ottamasta lakkolaisten paikkoja laivoissa. Mutta nyt on tilanne muuttunut edullisemmaksi.

Lakonjohtajat Southamptonissa ovat toivorikkaina selitelleet tilannetta merimiehille ja perjantaina liittyivät kaikki kanava-alusten merimiehet lakkoon. Kun laivat olivat jääneet satamiin kykenemättöminä lähtemään, selittivät lakkolaiset tarkotuksenaan olevan tehdä lakko niin vaikuttavaksi kuin suinkin.

Höyrylaiva Arlanzaan ja Araguayaan on jo värvätty rikkureita ja laivojen arvellaan pääsevän lähtemään matkalleen Etelä-Amerikaan.

Austraaliassa ja Etelä-Amerikassa on lukuisasti englantilaisia laivoja vielä satamissa kykenemättöminä lähtemään merimiesten lakon takia.

Suuri osa merimiehistä on lakkoutunut Montcalmilla, Carmanialla ja Auraanialla. Yhtiöt toivovat voivansa tulla toimeen rikkurivoimien avulla.

Latviassa vangittu 78 kommunistia

Riika, Latvia. — Valtiollinen poliisi on vanginnut seitsemänkymmentäkahdeksan kommunistia, joiden tarkotuksena poliisin väitteiden mukaan on ollut Latvian hallituksen kukistaminen. Edelleen selittää poliisi, että seitsemällä johtajalla olisi ollut hallussaan väärennetty passi.

Poliisi sanoo saaneensa joidenkin vankien hallusta Kolmannen Internationalen ohjeita, joiden joukossa pitäisi olla suunnitelma Latvian armeijan hajottamisesta, yksityisen omaisuuden hävittämisestä ja vallankumouksellisten työläisten asestamisesta tulevien parlamenttivaalien aikana. Syytökset ovat siis jokapäiväisiä kommunisteja vastaan esitettäviä väitteitä.

Toveri Botvinin sankarikuoleman jälkimaininkeja

Kerroimme äskettäin, miten Puolan valkoiset tuomitsivat Botvinin kuolemaan. Botvin oli, kuten muistetaan, ampunut erään henkilön, joka oli ollut työväenjärjestöissä mukana sekä toiminut samalla poliisien urkkijana. Tämän urkkijan toimesta oli sitten monelle työväenluokan toimihenkilölle saatettu kuolemantuomio.

Botvin tuomittiin kuolemaan, ja tuomio pantiin tavattoman hätäisesti toimeen. Pystyssä päin, Internationalia laulaen kulki Botvin teloittajiensa eteen. Pelko oli hänelle vierasta. — Tämä Puolan porvarien toimeenpanema tappo on herättänyt suurta mielenkuohua useissa seuduin. Julkaisemme seuraavassa muutamia tapahtuman yhteydessä olevia uutisia.

Puolan sosialidemokratia murhan johdosta

Puolan sos.-dem. puolueen pääänenkannattajalla "Rabotnikilla" ei ole ollut paljon sanottavana Botvinin teloituksen johdosta. Koko tapahtuma kuitataan seuraavilla riveillä:

"Mikäli on tiedossamme, tapahtuu ensi kertaa, että kuolemaan tuomittu teloitetaan tällaisella nopeudella. Tällainen äärimmäinen nopeus ei vaikuta muuta kuin vissejä olettamuksia ja äärimmäistä kummastelua."

"Rabotnikilla" ei ole mitään sitä vastaan, että kommunisteja tapetaan. Sitä häiritsee vain se seikka, etteivät teilaajat anna edes aikaa lehdelle valmistaa lukijoitaan murhain varalta; sillä ilvattavasti ne ovat todella omiaan kummastuttamaan jopa kaikkein piintyneimpiäkin sosialidemokraatteja. Lehti on tosin veisannut yhdessä kuorossa porvarillisten äänenkannattajain kanssa Botvinin y.m. rikollisuudesta. Mutta sittenkin!

Puolan porvarishirmuja vastaan

Botvinin teloitus, oikeusjuttu Lanzuckia vastaan, joukkovangitsemiset ja yli Puolan kohahtava valkoisen terrorin laine on herättänyt mitä syvintä suuttumusta neuvostovaltaliiton työväenjoukkojen keskuudessa. Joukkomielenosoituksia ja työpaikkakokouksia on pidetty kaikkialla, Leningradista Tiflisiin, Ukrainasta Siperiaan, ja on niissä laadittu jyrkkiä protestipäätöslauselmia Puolan junkkeriterroria ja vertaansa vailla olevaa provokatsionijärjestelmää vastaan. Varsin myrskyinen oli Punaisen avustuksen järjestämä kokous Moskovassa, jossa puolalainen Dombal eritteli tilannetta Puolassa ja selosti maan epätoivoista sisä- ja ulkopoliittista asemaa, valuutan luhistusta ja lähestyvää taloudellista pulaa, joita torjuakseen Puolan tilanherrat ja kapitalistit turvautuvat terroriin ja provokatsioniin työläisiä vastaan iskeäkseen maahan vallankumouksellisen laineen. Puolasta neuvostovaltaliittoon paenneet puolalaiset työläiset ovat kuvanneet Puolan vankilakauhuja ja kidutusta, jota Puolan porvaristo käyttää offensiivissään työläisiä ja talonpoikia vastaan. Kokouksessa hyväksytyssä mielenosoituksessa tervehditään Lanzcuckia ja vaaditaan äsken vangittujen Gibnerin, Kniewskin ja Putkovskin vapauttamista. Puolan oikeusministerille lähetettiin lisäksi protestisähkösanoma.

PKP. ja Botvinin murha

Puolan kommunistipuolue on Botvinin teloituksen johdosta antanut julistuksen, että kommunistit ovat poliisiurkkijan ampumisen ja Botvinin sankarikuoleman kautta saavuttaneet suurten joukkojen myötätunnon ja kunnioituksen. Porvaristo väittää, että kommunistit käyttävät terroria. Kommunistinen puolue hylkää yksilöllisen terrorin, koskei porvariston kätyrien surmaaminen, vaan työläisten ja köyhäin talonpoikain joukkotaistelu johtaa proletariaatin vapahdukseen. Provokaattorien poistaminen työväenliikkeen riveistä ei kuitenkaan ole mitään terroria, vaan työväenluokan itsepuolustusta pettureja vastaan, jotka jouduttavat satoja ja tuhansia vallankumouksellisia työläisiä porvarillisten pyövelien käsiin.

Kuusituhatta uutta punapäällikköä Neuvostoliitossa

Moskova. — (Postitieto) Viime lauantaina päästettiin tasavallan sotakouluista kurssin suorittaneina kuusituhatta päällikköä. Leningradin koulujen osalle lankeaa tästä määrästä kaksituhatta. Ulospääsevien joukossa on myös Kansainvälisen sotakoulun normaalikurssin suorittanut pieni ryhmä suomalaisia päälliköitä. Nämä kuusituhatta edustavat kaikkia tasavaltamme alueella asuvia kansallisuuksia. Käsi kädessä, ristiriidoitta ja yksimielisesti tulevat he edelleen lujittamaan ja voimistuttamaan Punaisen Armeijan sotilaallista kuntoa ja mahtia valkeuksista ja vihollistemme vehkeilyistä huolimatta.

Tämä päästö on voinut suorittaa opintonsa rauhan aikana. Sen ei ole tarvinnut kuluttaa kovin paljo aikaansa opiskelun ulkopuolisiin töihin. Aineellisesti ja rahallisesti se on ollut parhaiten turvattu. Kolmen vuoden aikana se on saanut normaalikoulussa perusteellisen sotilaallisen ja poliittisen koulutuksen. Suurin osa ulospäässeistä on työläisiä ja talonpoikia. Noin 80 pros. on puolueen ja nuorisoliiton jäseniä. Ja nekin 20 pros., jotka vielä ovat puolueen ulkopuolella, seisovat järkähtämättä työläistalonpoikaisen vallankumouksen saavutusten vartioina.

Leningrad. — Elok. 8 päivänä tapahtui ulospääsevien punapäällikköiden paraatti. Leningradissa pääsi 2000 uutta punapäällikköä. Torvien soidessa ja taistelulippujen liehuessa saapuivat joukot Uritskin torille. Tykit jyrähtelivät, lentokoneet surisivat ilmassa.

Sunnuntai-iltana pidettiin Kansainvälisellä sotakoululla juhlaistunto.. Sotakoulun suureen saliin oli kerääntynyt noin 2000 henkeä.

Tov. Rovio julisti istunnon avatuksi, mainiten avajaispuheessaan, että nyt ulospääseville punapäälliköille on voitu antaa parempi koulutus kuin edellisille. Ohjelma on suoritettu lähes 100 prosenttia.

Sen jälkeen esitettiin noin puolisentoista kymmentä tervehdyspuhetta. Tov. Nuorteva suomen- ja venäjänkielisessä tervehdyspuheessaan Karjalan tasavallan puolesta mainitsi, että Karjalan tasavalta on verisiteillä yhdistetty Kansainväliseen sotakouluun. Suomen lahtaribandiittien hyökkäyksien aikana on Kansainvälinen sotakoulu antanut suurimmat uhrinsa Karjalan työtätekevien vapauden puolesta. Tänä vuonna perustetaan Karjalaan erikoinen prikaadi suomalaisia ja karjalaisia varten. Tämän prikaadin päälliköiksi komennetaan useita juuri päässeitä punapäälliköitä.

Tov. Oldenburg esitti Tiede-akatemian tervehdyksen, tov. Tamm VKP:n vähemmistökansallisuuksien sektsiän puolesta, Marchlevskin kommunistisen yliopiston puolesta tervehti tov. Vallin. Vielä esitettiin tervehdyksiä Kominternin kirjapainon työläisten ja pioneerijärjestön, Idän kansojen kommunistisen yliopiston ulospääsevien punapäälliköiden, koulun kollektiivin puolesta j.n.e. Korealaisen liiton edustaja esitti tervehdyksensä koreankielellä. Lopuksi lausui koulun päällikkö tov. Inno jäähyväissanat punapäälliköille.

Useiden tervehdyssähkösanomien joukossa oli tervehdyksen Vallankumoukselliselta Sotilasneuvostolta, Kominternilta ja SKP:lta. SKP tervehdyssähkösanomassaan ilmotti lahjottavansa aktiivisimmille kurssilaisille 5 palkintoa, jotka lähetetään myöhemmin.

Tulivat purjevenheellä yli Atlannin

New York. — Tänne on saapunut 75 jalkaa pitkässä purjevenheessä neljä norjalaista. Niitten tarkotuksena oli tulla St. Paulissa pidettyyn norjalaisten satavuotisjuhlaan, mutta myrskyt pidättivät heitä kaikkiaan 73 päivää merellä. Retkikunnna johtaja on Farhlennert niminen henkilö ja hänellä on matkassaan kolme Norjan hallitusta edustavaa henkilöä.

Botvinin ampuma provokaattori oli useita vuosia harjoittanut ammattiaan ja oli hänen "omallatunnollaan" monien vallankumouksellisten työläisten kuolemantuomio, samalla kun hän oli suuresti haitannut näiden puoluetta ja ammatillista liikettä.

Saksa työtaistelujen pyörteissä

Kaksi neuvostovirkailijaa hukkunut Yhdysvalloissa

New York. — Efraim M. Skliensky, joka toverinsa Isaiah J. Hoorginin kanssa hukkui Long järveen hiljattain, ilmotetaan olleen Leon Trotskyn oikea käsi tärkeimmillä hetkillä.

Skliensky saapui Amerikaan v.k. 29 p. Hän oli Moskovan kutomotrustin johtaja, Trotskyn läheinen ystävä. Hän on syntynyt Kievissä v. 1892 ja on hän suorittanut lääkärin tutkinnon Kievin yliopistossa. Hän liittyi armeijaan v. 1916 ja valittiin n.k. armeijakomiteaan v. 1917. Tässä toimessaan hän aktiivisesti toimi Kerenskyn hallituksen nujertamiseksi.

Myöhemmin hänet valittiin tärkeäksi henkilöksi Punaiseen armeijaan, ollen viimeksi apulaissihteeri sotavirastossa ja vallankumouksellisen sotaneuvosto varapresidentti. Useita vuosia oli hän Trotskyn pääluutnantti järjestämässä ja johtamassa Puna-armeijan kehittämistä.

Trotskyn eroamisen jälkeen sotaministerin toimesta, nimitettiin Skliensky Mossuknon (Moskovan kutomotrustin) johtajaksi. Hän oli parhaillaan Amerikassa tilaamassa koneita johtamalleen liikkeelle.

Hoorgin niinikään oli syntynyt Kievissä v. 1887. Hän on myöskin läpäissyt Kievin yliopiston tähtitieteen tohtorin arvolla. Ennen sotaa toimi Hoorgin matematiikan opettajana Kievissä.

Onnettomuuden tieto Venäjällä ilmotetaan synnyttäneen suurta surua. Trotskiin sanotaan ilmotuksen tehneen erittäin syvän vaikutuksen. Heidän ruumiinsa poltetaan ja lähetetään tuhka Venäjälle.

Onnettomuus tapahtui siten, että toverukset olivat soutelemassa kanootilla, joka myrskyn johdosta kaatui. Toiset seurueeseen kuuluvat eivät ehtineet ajoissa apuun.

Preussin valtio palauttanut 50 milj. dollarin arvosta omaisuutta Hohenzollernin perheelle

Berliini. — Preussin valtion ja Hohenzollernin perheen välillä aikaan saadun sopimuksen mukaan tulee Preussin valtio luovuttamaan entiselle keisarille ja hänen perheensä erinäisille jäsenille joidenkin erikoistuntijain lausunnon mukaan 50 miljoonan dollarin arvosta omaisuutta.

Sopimus on seurauksena useasta oikeusjutusta, jotka hohenzollernit ovat alottaneet, ja joissa oikeuslaitokset ovat puoltaneet keisarillista perhettä. Sen lisäksi on entisen keisarin edustajain ja valtion välillä ollut pitkäaikainen neuvottelu asian suhteen.

Omaisuuteen kuuluu laajoja maa-alueita, metsämaita, linnoja, palatseja ja herraskartanoita sekä arvokkaita taidekokoelmia, jotka kaikki Preussin hallitus takavarikoi vallankumouksen alussa. Valtio oli muka pakotettu tekemään sopimuksen sentähden, kun hohenzollernien alottama käräjöiminen, josta ei valtiolle olisi ollut mitään hyötyä, olisi tullut liian kalliiksi.

Oikeuslaitokset Preussissa ovat miltei täydelleen monarkistien kontrolloitavana. Sopimukselle tulee saada Preussin maapäivien vahvistuksen, ennenkuin se on pätevä.

Noin Saksassa, jossa vallankumouksen aikana ei otettu proletariaatin diktatuuria käytäntöön, keisarillisen perheen jäsenet käräjöivät itselleen omaisuuksia, vähän kuluttua mahdollisesti vielä entisen hallituspaikkansakin.

Lapset uhraavat koulunsa lakon tähden

Philadelphia. — Kovanhiilen kaivosalueilta tulleiden tietojen mukaan jää suuri osa lapsista pois kouluista, kun ne avataan. Tämä lasten pois kouluista jääminen johtuu lakosta, jossa viimeisien tietojen mukaan on 148,000 kovanhiilen kaivajaa osanottajina. Lapset kieltäytyvät menemästä kouluun siksi, että he menevät ansiotyöhön avustaakseen vanhempiaan lakon aikana.

Wilkesbarressa on suuri määrä lapsia jo ilmottautunut jäävänsä pois koulusta. Koulusta on pyydetty anomuksia jäädä pois koulusta työnteon tähden. Lapset ilmottavat, että heidän pienikin ansionsa on erittäin tärkeä kodeissaan.

Kouluviranomaiset pelkäävät että kun lapset vapautuvat tilapäisesti koulusta, eivät he enää palaa ollenkaan takaisin. Pennsylvanian laki määrää, että vielä 14—16 ikävuotisten on käytävä koulua vähintään päivä viikossa.

Berliini. (Postitieto.) — Täällä on julkaistu hämmästystä herättäviä, työttömyyttä koskevia numeroja Saksasta. Ei vähemmän kuin miljoona työläistä on paraikaa työttömänä. Ja kaivospiireissä kasvaa yhä työttömyys teollisesta kriisistä johtuneiden työläisten erottamisen takia. Tämän lisäksi tulevat ne työväenjoukot, jotka ovat lakossa taikka sulussa: yksistään Saksin kutomateollisuudessa 200,000 työläistä, jotka on julistettu sulkuun syyskuun 5 p:stä lähtien.

Bochumista ilmotetaan, että sikäläinen sosialidemokraattinen välitysmies Mehlis on antanut välitystuomion, joka on täysin työläisten etujen vastainen. Päätös perustellaan sillä, ettei työläisten palkankorotusvaatimukseen voida nyt suostua. Tämä sosialidemokraattinen argumentti on kiintoinen sikäli, että se vastaa täysin työnantajain todistelutapaa: "kärjistynyt kriisi tekee mahdottomaksi maksaa työläisille korkeampia palkkoja, eivätkä työläiset niin muodoin saa vaatia sellaisia."

Porvarillisten lehtien hälinäartikkeleilla kriisistä on kaksi tarkotusta. Kapitalistit mielivät osin loihtia esiin paniikkimielialan, jolla hallitus pakotetaan tukemaan heitä lainan taikka muiden etujen muodossa, osin estää kaivosten sulkemisuhalla työläisiä vaatimasta parempia työ- ja palkkasuhteita. Valtakunnan työministeri Braun on avoimesti myöntänyt tämän taktiikan oikeudellisuuden.

Gleivitzissä Ylä-Shlesiassa ovat sekä työläiset että työnantajat sanoneet irti työsopimuksen. Jälkimäiset mielivät painaa alas palkat, edelliset vaativat 20 pros. korotusta ja viittaavat shlesialaisen kaivosteollisuuden erinomaiseen asemaan paraikaa. Sovinnon saavuttaminen näyttää mahdottomalta, ja molemmat puolet varustautuvat taisteluun.

Neuvottelut rautatiehallituksen ja rautatieläisten välillä ovat jatkuneet edelleen ilman, että kuitenkaan olisi päästy mihinkään ratkaisuun. Yleisenä käsityksenä on, että avoin yhteenotto on välttämätön.

Kuten aikaisemmin on mainittu, on Berliinissä ja muualla ollut jo viikkokausia käynnissä rakennustyöläisten lakko. Neuvotteluja on käyty tuloksettomasti. Painostaakseen työläisiä uhkaavat työnantajat koko valtakuntaa käsittävällä sululla, joka alkaisi elok. 26 pnä.

Hampurista ilmotetaan, että satamatyöläiset ovat sanoneet irti sopimuksensa elok. 30 p:stä lähtien. Työläiset vaativat uutta sopimusta korotetuilla palkoilla. Työnostajat eivät tähän mennessä ole ottaneet vaatimusta kuuleviin korviinsa, ja välttääkseen vakavaa suurtaistelua, on välitysmies puuttunut asiaan ja kutsunut riitapuolet neuvotteluihin.

Valtaisia työtaisteluja on täten käynnissä taikka puhkeamassa kautta Saksan. Tällaisessa tilanteessa on ammatillisella eheyspyrkimyksellä suuriarvoinen merkityksensä. Bochumissa on Saksan vallankumouksellinen kaivosliitto, Unica, mikä käsittää likipitäen 300,000 jäsentä, ryhtynyt neuvotteluihin vanhan, Amsterdamiin liittyneen kaivostyöläisliiton kanssa yhteisrintamataistelusta. Neuvottelut, jotka tähän asti ovat käsitelleet vähemmän tärkeitä kysymyksiä, kuten organisatiomuotoa, jäsenmaksuja y.m.s., ovat sujuneet varsin suotuisasti, ja on olemassa suuria toiveita hyvästä tuloksesta.

Edo Fimmen maailman tilanteesta

Äskettäin vieraili Kansainvälisen Kuljetustyöläisten liiton sihteeri Edo Fimmen Oslossa, Norjassa. Siellä piti hän pari esitelmää, yhden maailmantilanteesta ja toisen ammatillisesta yhteydestä. Selostamme tässä hänen mielenkiintoista ja huomionarvoista puhettaan maailmantilanteesta.

Johdannoksi lausui Fimmen, että nykyisen maailmantilanteen ymmärtämiseksi vaaditaan, että mennään ajassa taaksepäin ainakin 8—10 vuotta. Mikä silloin oli luonteenomaista tilanteelle? Kapitalistien kauniit lupaukset työläisille. Luvattiin yhdeksän hyvää ja kymmenen kaunista, jos työläiset vain pidättäytyisivät tekemästä vallankumousta ja ottaisivat sensijaan osaa maailmansotaan. Sotaa käytiin ihanteellisista syistä, sanoivat kapitalistit. Sitä käytiin parempien ja terveempien olojen luomiseksi työläisille. Mitä sanoikaan Lloyd George Englannin työväenluokalle sodan kestäessä? Niin, maailmansota — se oli taistelua paremman ja rikkaamman maan puolesta.

Ja työläiset uskoivat kapitalistien lupauksiin. Tuhannet, niin, miljoonat työläiset uhrasivat verensä juoksuhaudoissa ja työläisten keskuudessa oli varmasti monia, jotka ajattelivat, että tämä oli viimeinen sota, taistelu oikeuden ja ikuisen rauhan puolesta.

. . . ja antavat hirsipuita ja vankilaa

Kun sota sitten oli päättynyt, odottivat työläiset, että kapitalistit olisivat lunastaneet lupauksensa. Täydet kuusi vuotta on kulunut siitä, ja kapitalistit eivät vielä ole näyttäneet aikovansakaan lunastaa lupauksiaan. Päinvastoin! Mihin vain Europassa tällä hetkellä katsommekaan, voimme nähdä, että työläiset miltei kaikkialla on lyöty maahan. Heidät on lyöty maahan, koska he sokeasti ovat uskoneet, että kapitalistit tahtoisivat lunastaa lupauksensa. Meidän tarvitsee vain katsoa Balkanin valtioihin: Bulgariaan, Jugo-Slaviaan ja Rumaniaan sekä Tshekko-Slovakiaan. Siellä vallitsee nyt hirvittävä terrori. Tuhansittain työläisiä vangitaan, kidutetaan ja tapetaan ilman lakia ja tuomiota. Katsokaamme kuvaa sieltä. Samoin Puolassa. Unkarissa, jossa työläisillä oli valta muutaman kuukauden, on työläisiä sorrettu ja terrorisoitu 4—5 vuotta. Italiassa, jossa työväenluokka viime hetkellä koetti asettua vastustamaan sotaa, mutta ei voinut sitä tehdä, on työväenliikkeen miehiä vainottu hirvittävästi. Työväentaloja, osuusliikkeitä ja sanomalehtitaloja on poltettu ja hävitetty ja ammattiyhdistysten kassat ovat fascistit varastaneet. Samanlainen fascistiterrori vallitsee Espanjassa.

Porvariterrori Saksassa

Jos sitten siirrymme Saksaan, jossa ennen sotaa oli paras ja voimakkain ammatillinen liike Europassa ja jossa työläiset jo olivat aika pitkällä kapitalistin aisoissa pitämisessä, siellä näemme, että proletariaatti on heikompi kuin koskaan. Voidaan viitata Veimarin perustuslakiin ja sanoa, että se on vapain ja paras perustuslaki maailmassa. Mutta me tiedämme, että Saksan työläisen valtiollinen vapaus on vain paperilla. Saksan työläiset ovat oikeudettomampia ja voimattomampia nyt kuin ennen sotaa. **Niinpä istuu nykyään Saksan vankiloissa yli 7,000 valtiollista vankia** — ihmisiä, jotka eivät ole tehneet mitään muuta kuin taistelleet työväenluokan etujen puolesta.

Kun puhun niin paljon olosuhteista suurissa maissa ja erikoisesti tilanteesta Saksasta, jatkoi Fimmen, niin johtuu se siitä, että minä hollantilaisena ja te norjalaisina tunnette, että meitä kiinnostaa ja me olemme riippuvaisia näiden maiden kehityksestä. Tämä on kylläkin meidän sosialistisia aakkosiamme, mutta niiden kertaaminen ei ole haitaksi.

Missä on 8-tunnin työpäivä?

Nämä esimerkit ehkä jo riittävätkin ilmaisemaan yleisen suunnan. Vallankumousta peläten olivat kapitalistit antaneet lupauksen m.m. 8-tunnin työaikalaista ja Venäjän vallankumouksen painostuksen alaisina olivat he jollain tavalla ruvenneet toteuttamaankin lupaustaan. Se oli rauhansopimus, joka solmittiin kapitalistiluokan ja työläisten välillä. Tämä rauhansopimus — Versaillesin sopimuksen 13 pykälä — on nyt 6 vuotta vanha. Millaista on tämän rauhansopimuksen toteuttaminen? Washingtonissa lupasi noin 60 valtiota laillä vahvistaa 8-tunnin työpäivän. Missä ovat nämä valtiot nyt? Vain 4 on ratifioinut sopimuksen, nim. Rumania, Kreikka, Puola ja Tshekko-Slovakia. Melkein kaikkialla muualla tehdään työtä 10—11 tuntia päivässä. Ja siellä, missä työläisillä on 8-tunnin työpäivä, ovat he saaneet sen ammatillisten järjestöjensä avulla. Työläiset ovat tosiaankin olleet suuria pölkkypäitä, kun he ovat uskoneet noihin kauniisiin lupauksiin.

Jos katsomme maailman valtiollista ja taloudellista tilannetta tällä hetkellä, on se huonompi kuin koskaan ennen. Ja tähän tulee lisäksi, ettei kapitalismi enää tarvitse pelätä mitään välitöntä vallankumouksen vaaraa.

"Ikuinen rauha"

Kuten tunnettua, piti maailmansodan olla viimeinen sota. Jos tämä oli oikein, piti ikuisen rauhan siis astua voimaan rauhanpäätöksellä 1918. Mutta niin ei läheskään — sen pahempi — ole asian laita. Rauhansolmiamisesta lähtien on ollut alituisia sotia eri puolilla maailmaa. Haluan muistuttaa vain siirtomaasotia, sotaa Marokossa ja Kiinassa. Ja varmaa on, että **elleivät työläiset pian tule valmiiksi tekemään vallankumousta**, ilmaantuu taas kysymys uudesta ja kauhistavasta maailmansodasta. Ja eri maiden proletariaatti käy taas toisiaan vastaan puolustamaan kapitalistiluokan etuja.

Toivon, etten ole antanut liian synkkää ja pessimististä kuvausta maailmantilanteesta. Mutta totuus on nyt kerta kaikkiaan se, että työväenluokka nyt on huonommassa asemassa kuin milloinkaan ennen. Ja sodanvaara on kaikista kauniista rauhanpäätöksistä ja Geneven konferensseista huolimatta nyt lähempänä kuin koskaan aikaisemmin. Tilanne on vaikea. Kapitalistinen aikakausi on viimeisessä vaiheessaan, mutta tämä vaihe ei ole rajoitettu. Kansainvälinen kapitalismi on vakaantunut ja on vahvempi kuin ennen sotaa. Tähän tulee lisäksi, että kansainväliset kapitalistit esiintyvät yhteisesti. Siellä täällä taistelevat ne keskenään, mutta se on vain poikkeuksellista. Melkein kaikkialla seisovat ne horjumattomasti yhdessä. Ne ryhtyvät orjuuttamaan työväenluokkaa, mitä kieltä työläiset sitten puhuvatkaan tai mihin kansallisuuteen he kuuluvatkaan.

Työväen iskuvoima on taantunut

Yhtenäistä kapitalistiluokkaa vastassa seisoo heikontunut ja hajaantunut työväenluokka. Työväenluokka on tullut lukumäärältään vahvemmaksi, mutta luokka on taantunut iskuvoimassa ja sehän juuri merkitsee jotakin. Lisäksi tulee, että vastustajat ovat tulleet vahvemmiksi ja vakaantuneemmiksi.

Ennen sotaa oli ammattiyhdistysliike yhtenäinen. Se kohotti sen iskuvoimaa. Nyt on tilanne se, että työväenluokka kaikissa maissa on hajalla. Niin on laita Ranskassa, Tshekko-Slovakiassa, Puolassa, Balkanin niemimaalla j.n.e. On kaksi ammatillista liikettä ja kaksi tai useampia poliittisia liikkeitä. Siellä, missä liike vielä on yhtenäinen, Saksassa, Hollannissa, Skandinavian maissa, on liike kuitenkin jakaantunut kahteen keskenään taistelevaan ryhmään.

"Moskovan hajoitustyö"

Ammatillisen liikkeen hajaantumisesta syytetään Moskovaa, syytetään Punaisen ammatillisen internationalen perustamista. Onko tämä syynä? Ei, siinä sekoitetaan toisiinsa syy ja vaikutus. Ammatillisen liikkeen hajaantumisella on aivan samat syyt kuin poliittisenkin liikkeen hajaantumisella. Europan ammatillisen liikkeen hajaantuminen ei johdu siitä, että Sinovjev ja Losovski ovat kirjoittaneet monta kaunista kirjettä, se johtuu, että ne, **jotka ovat olleet ammatillisen liikkeen johdossa, ovat pettäneet, ovat kavaltaneet työväenluokan.** He ovat astuneet linnarauhan linjalle. Mutta suuri osa ammatillisesta liikkeestä ei ole halunnut olla mukana tässä kavalluksessa. Nämä vastakohdat ovat aiheuttaneet hajaantumisen. Ja tämä hajaannus tulee jatkumaan siihen asti, kunnes työväenluokka, kunnes ammatillinen liike palaa takaisin vanhoihin luokkataistelumetoodeihin ja kunnes se saa silmänsä auki havaitsemaan, että sillä on vain yksi vihollinen, kapitalistiluokka.

"Yhteyspyrkimykset Moskovan juonia"

On vaikea nykyhetkellä luoda yhtenäistä ammatillista liikettä — huomaa tarkoin: **vallankumouksellisella pohjalla.** Tiedän henkilökohtaisesti, miten vaikea se on. Mutta sitä ei ole mahdoton saavuttaa. Yhteistyö nykyhetkellä on käytännössä työtä Moskovan ja Amsterdamin yhdistämiseksi. Monet väittävät, että tämä on mahdotonta ja että Moskovan yhteyspyrkimykset ovat vain Moskovan juonia. Ne, jotka puhuvat niin, eivät ole koskaan olleet kosketuksissa venäläisten työläisten kanssa. Työläiset eivät sano niin, niin puhuvat vain työläisten keskuudessa olevat porvarit. Jokainen, joka on joutunut kosketuksiin venäläisten työläisten kanssa tietää, että heillä on rehelliset tarkoitukset yhtenäisyystyössään.

Neuvostovaltio työväenluokan turva

Kokonaan riippumatta siitä, millainen poliittinen käsitys meillä on, voimme todeta, että neuvostovaltio on tällä hetkellä ainoa työväenluokan varustus. Minä tiedän, että Venäjän hallitus on tehnyt monia virheitä ja että se vieläkin tekee monia virheitä. Yhtä virhettä eivät venäläiset kuitenkaan ole tehneet: he eivät ole sietäneet maansa porvaristoa, he ovat perinpohjin hävittäneet sen. Tätä emme me ole tehneet. Me länsieuropalaiset elämme ehkä paremmin, asumme paremmin ja pukeudumme paremmin ja meillä on monia hyvyyksiä. **Mutta meiltä puuttuu erästä asiaa, joka on Venäjän työläisillä. Meillä ei ole valta käsissämme.** Heillä se on ja he ovat hävittäneet porvaristonsa. Tämä saa aikaan, että Venäjä nykyhetkellä on Europan työväenluokan selkäranka.

Pelkästään Neuvosto-Venäjäkin huomioonottaen pitäisi kaikkien työskennellä yhteyden puolesta. Minä huomautan, että se on vaikeata. Taistelu ammatillisen liikkeen oikean ja vasemman siiven välillä on tullut katkeraksi. Mutta mitä hyödyttää riidellä menneistä. Mitähän sanoisitte, jos Volan, joka on veripunainen kommunisti ja minä, joka ehkä lähinnä voidaan luonnehtia ruusunväriseksi reformistiksi — jos me ryhtyisimme riitelemään siitä, kuka alkoi haukkua ja lyödä, jos samalla kimppuumme hyökkäisi vihollinen, joka tahtoisi tuhota meidät? Varmaan sanoisitte te meitä naudoiksi. Samoin on työväenluokan laita. Riidellään alituisesti siitä, kuka alkoi haukkua ja iskeä, mutta tämän sisäisen taistelun kestäessä tukahduttaa kapitalistiluokka työväenluokan.

Yhteysliike leviää

Olen iloinen voidessani sanoa, että **yhtenäisyys voittaa alaa.** Sitä, joka kolme vuotta sitten olisi puhunut ammatillisesta yhtenäisyydestä, olisi joko pidetty hulluna tai olisi hänet ajettu ulos. Muistelen, että muutamat norjalaiset edustajat Lontoon ammattiyhdistyskongressissa 1921 puhuivat hiukan yhtenäisyydestä. En halua juuri sanoa, että heidät ajettiin ulos, mutta joka tapauksessa ei heihin kiinnitetty tarpeellista huomiota.

Nyt on tilanne huomattavasti muuttunut ammatillisen yhtenäisyyden hyväksi. Kun minä 1923 aloin työskennellä ammatillisen yhtenäisyyden puolesta Amsterdamin internationalen sisällä, olin pakotettu eroamaan sihteerin toimesta. Nyt on vasemmalla siivellä yleisneuvostossa ei vähempää kuin 5 miestä. Tämä suhde näyttäytyy myöskin joukoissa. Kansainvälinen yhtenäisyysliike kulkee eteenpäin, eikä mikään mahti voi sitä pysähdyttää.

Vain taistelija ansaitsee voiton

Fimmen lopetti muistuttamalla vanhaa kertomusta juutalaisten kulusta erämaassa. Työväenluokan taistelulla sosialistisen yhteiskunnan puolesta on monia yhtymäkohtia juutalaisten kulun kanssa "luvattuun maahan". Monet toivovat takaisin Egyptin lihapadoille, koska he pelkäävät erämaan kärsimyksiä ja tuskia. Mutta ne työläiset, jotka eivät halua kulkea läpi erämaan ja taistella tätä taistelua, he eivät ansaitse päästä luvattuun maahan, he ovat orjia ja niiksi pitää heidän jäädäkin.

Suomesta

ÄHTÄRIN NIMISMIES "KUVAINRAASTAJANA"

Elokuun 9 pnä oli Myllymäen työväentalolla sikäläisen porvarillisen nuorisoseuran arpajaiset. Näiden aikana sattui tapaus, joka typeryydestä muistuttaa valkoisen terrorin pimeimpiä aikoja. Tapaus on seuraava:

Noin kolme vuotta sitten asetti Myllymäen työväenyhdistys talonsa seinälle paikkakunnalla ennen kansalaissotaa toimineen, mutta suuressa "puhdistuksessa" kuolleen Arttuři Ollikkalan valokuvan, muistoksi vainajasta. Tätä kuvaa ovat porvarit aina vihanneet. Nytkin peittivät he sen arpajaisten ajaksi, vaikka taloa vuokrattaessa oli sovittu, että tauluja ja valokuvia ei saa ottaa. Yhdistyksen taloudenhoitaja esitti sitten, että kuvan päältä otettaisiin peite pois, mutta eivät arpajaisten hommaajat suostuneet, vaan sen sijaan ilmoittivat asiasta Ähtärin nimismiehelle, joka tuli ja repi kuvan seinältä pois sanoen, että "työläisillä ei ole oikeus pitää minkäänlaisia muistomerkkejä". Ja niin kuva hävisi.

Ja nimismies voi olla riemuissaan. Olihan isänmaa pelastettu.

ÄITI LINNASSA, LAPSET PIRTUKAUPPIAINA

Elok. 14 pnä toimittivat Vaasan etsivät poliisit kotitarkastuksen Vaasassa leskirouva Fiina Jalavan asunnossa, josta löytyikin eri piilopaikoista 37 litraa spriitä, osaksi kanistereihin, osaksi muihin säilytysastioihin pantuna. Surullisinta asiassa on, että "pirtuliikettä" jo pidemmän aikaa ovat hoitaneet leskivaimo Jalavan neljä lasta, joista vanhin on 18 vuotta, nuorin vasta 12-vuotias. Äiti on nimittäin useaan kertaan uudistuneesta spriinmyynnistä tuomittu vankeuteen ja on parhaillaan rangaistustaan kärsimässä, mutta lapset jatkavat viinanmyyntiä aivan kuin ei mitään olisi sattunut. Naapureiden ehkäisyyrityksiin ovat lapset vastanneet haukkumasanoilla ja ivallisesti huomautellen, että "me myymme viinaa niin paljon kuin tahdomme" t.m.s.

Lapsista on kaksi tyttöä, toinen 18, toinen 14-vuotias (jälkimäinen käy tyttökoulua), sekä kaksi poikaa, toinen 16, toinen 12 vuotta. Kolme lapsista pidätettiin, mutta 12-vuotias, jonka sanotaan olevan erikoisen nokkelan ja taitavan viinanmyynnissä, piilottautui. Seuraavana aamuna saattoivat talon asukkaat todeta, että viinakauppa Jalavan huoneustossa oli jälleen käynnissä, sillä 12-vuotias oli saanut apulaisekseen vanhimman sisarensa sulhasen, 17-vuotiaan nuorukaisen, joka toi autolla uuden varaston, minkä jälkeen he kahden hoitivat "kauppaa" kuten ennenkin koko päivän ja lauantain vastaisen yön. Sulhasmies on varmaan jo ennemminkin sekaantunut samoihin puuhiin, koska hänellä oli oma avainkin Jalavan asuntoon. Poliisi lienee ryhtynyt uudelleen toimenpiteisiin jatkuneen salakaupan lopettamiseksi.

HELSINGIN KAUPUNKI ASUNTOPULAA LISÄÄMÄSSÄ

Perjantaina elok. 14 pnä sanottiin kaupungin omistamasta talosta Hernesaarenk. 14 noin 30 perhettä irti asunnostaan syysk. 1 p:stä.

Joku aika sitten kaupungin ja Ford-yhtiön välillä tehdyn sopimuksen mukaan on kaupunki luovuttanut maa-alueen tälle yhtiölle ja nyt kyseessäoleva rakennus kuuluu myös siihen alueeseen, jonka johdosta nyt olisi asukkaitten muutettava pois asunnoistaan.

On sanomattakin selvää minkälaisia vaikeuksia tuottaa vähävaraisille työläisille nykyisenä kiperänä aikana asuntojen saanti, ellei kaupunki hanki asuntoja häädettäviksi joutuneille.

Irtisanoituista on suuri osa itse korjauttanut asuntonsa siinä toivossa, että saa niissä edelleenkin asua.

Kaupungin olisi päinvastoin ryhdyttävä turvaamaan asukkaitaan asuntojen saannissa, eikä ryhtyä tällaisten kapitalistiyhtiöitten apureiksi kiristämään työläisten jo ennestäänkin tukalaa asemaa.

PAINOKANNE "TYÖN ÄÄNELLE"

Elok. 14 pnä sai Vaasassa ilmestyvän työväen lehden "Työn Äänen" vastaava toimittaja Hannes Mykkänen haasteen saapua Vaasan raastuvanoikeuden istuntoon saman kuun 19 pnä vastaamaan mainitun lehden n:ossa 79, heinäkuun 22 pnä julkaistun kirjoituksen "Ohranan isännöiminen" johdosta.

NORJAN-AMERIKAN LINJA
Suoranainen matkustajareitti Canadaan Kristianiasta (Norjasta) Halifaxiin
(Josta edelleen New Yorkiin.)
LÄHTÖ KRISTIANIASTA NOPEILLA NYKYAIKAISILLA HÖYRYLAIVOILLA
Tuottakaa omaisenne Canadaan tai Yhdysvaltoihin NORJAN LINJALLA, joka on tunnettu erinomaisista mukavuuksistaan, hyvästä hoidosta matkalla ja muutenkin tunnollisesta palveluksesta. Piletinhinnat Suomesta Halifaxiin tai New Yorkiin: Cabin-luokka $155 ja ylöspäin, III luokka $122.00. Täältä Suomeen III luokka $110.50. Myymme pilettejä kaikkialle Canadaan ja Yhdysvaltoihin, perille asti.
Lähempiä tietoja ja pilettejä paikallis-asiamiehiltä tahi
NORWEGIAN AMERICA LINE
22 Whitehall St. New York, N.Y. — Hobe & Co. 319—2 Ave. So. Minneapolis, Minn. — 109 No. Dearborn St. Chicago, Ill.
REIDAR GJÖLME CO. 919—2nd Ave. Seattle, Wash. — J. V. KANNASTO, Liberty Bldg. Sudbury, Ont. — ERICK J. KORTE, Port Arthur Ontario.

SUDBURY BAKING COMPANY
Valmistaa kaikkia leipurialaan kuuluvia tuotteita.
Erikoisen hyvien korppujen sekä kovan leivän valmistus on myös nyt alettu. — Ulkolähetykset täytetään nopeasti ja huolella.
SUDBURY BAKING CO.
27 Durham St. — Box 429 — Sudbury, Ont. — Telephone 1854

ALGOMA STEAM BATH
146 Algoma St. South, Port Arthur, Ont.
Suositellaan Höyry-, Suihku-, Amme- ja Höyrykaappikylpyjä
Auki joka arki päivä kello 1—12 yöllä.

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p.—6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

Asianajotoimisto
Valmistetaan laillisia kauppakirjoja, valtakirjoja ja muita asiapapereita
CANADAN KANSALAISPAPERI hakemuksia.
J. JARVIS
Box 1181. — Sudbury, Ont.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.
Sudbury, Ont.
Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.
Tyydyttäväisyys taataan.

Willamette Blvd. Sanitarium
varustettu nykyajan luontaisella terveyshoitovälineillä. Täydellinen X-ray ja laboratori tarkastus. Huom.! X-rayn hoitoa syövälle, kasvannaisille ja ihotaudeille.
Dr. Peter Kokko. D.C. — Dr. Anna Kokko, D.C.
467 Willamette Blvd. Portland, Ore.

CANADASTA SUOMEEN
OSLON TAI KÖÖPENHAMINAN KAUTTA
Yhä lisääntyvän kannatuksen johdosta mikä meidän canadalaisen reittimme osaksi on tullut on yhtiö lisännyt seuraavan matkavuoron **Halifaxista suoraan Skandinaaviaan.**
Purjehdukset Halifaxista, N. S.
S. S. HELLIG OLAV, Joulukuun 5 p.
ALENNETUT KOLMANNEN LUOKAN edestakaisten matkain hinnat
Säästäkää $45.50 ja ostakaa edestakainen piletti Turkuun Hankoon, Helsinkiin tai Maarianhaminaan $183.00.
Erinomaiset mukavuudet kolmannessa luokassa. Hyttejä 2 ja 4 hengelle. Varatkaa hyttipaikka paikalliselta asiamieheltä niin aikaisin kuin mahdollista.
CANADASSA MAKSETTUJA PILETTEJÄ matkustusta varten Suomesta myydään kaikkialle Canadaan.
Lähempiä tietoja saadaksenne kääntykää paikallisen asiamiehen puoleen tai kirjoittakaa yhtiön Canadan Pääkonttoriin:
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
461 Main St. Winnipeg.Can. — 51 Upper Water St., Halifax, Can.
J. V. KANNASTO Box 69, Sudbury, Ont., Can. — ERICH J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

TEHKÄÄ NYT SUOMI-MATKANNE
RUOTSIN—AMERIKAN LINJA
Halifaxista Suomeen (Göteborgin kautta) 8—9 vuorokaudessa.

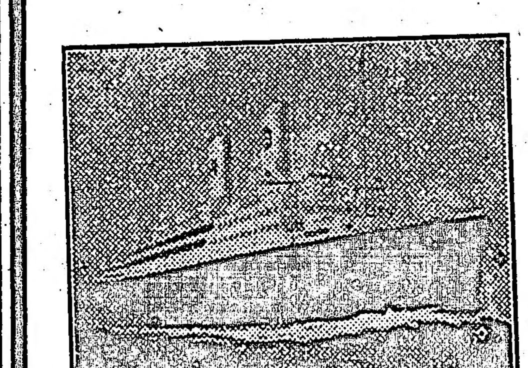

TURISTIMATKAT HALVAT
KOLMANNESSA LUOKASSA
Suomeen ja takaisin Canadaan maksavat nyt edestakaisin yhteensä vain 186 dollaria, siis
Vain 93 Dollaria
yhtä ylikulkua kohti
Toisessa luokassa maksaa kumpikin matka $166 ja cabin luokassa $170.
Matka alkaa ja päättyy linjan omilla laivoilla. Ei mitään tulli- tai passitarkastuksia eikä mitään muita viivytyksiä Ruotsissa.
Tilatkaa hyttipaikat nyt.

NEW YORKISTA		GOTHENBURG
Lauantaina syysk. 19 p.	DROTTNINGHOLM	Syysk. 5 p.
Tiistaina lokak. 13 p.	STOCKHOLM	Syysk. 26 p.*
Lauantaina lokak. 24 p.	DROTTNINGHOLM	Lokak. 7 p.*
*Tiistaina marrask. 17 p.	STOCKHOLM	Lokak. 30 p.*
*Torstaina jouluk. 3 p.	DROTTNINHOLM	Marrask. 14 p.*
Keskiviikkona jouluk. 9 p.	GRIPSHOLM	Marrask. 21 p.
*Torstaina tammik. 5 p.	STOCKHOLM	Jouluk. 17 p.*

* Käypi Halifaxissa.
Tarkempia tietoja, neuvoja ja piletit saadaan lähimmältä paikallisasiamieheltä tai osotteella
SWEDISH AMERICAN LINE
518 St. Catherine Street, West, Montreal, Que.
470 Main St., Winnipeg, Man.
71 Upper St., Halifax, N.S. 73 Monroe St., Detroit, Mich. 6th floor.
J. V. KANNASTO, Box 69, Sudbury, Ont., Can. — ERICK J. KORTE, Port Arthur, Ont., Can.

PARHAAT PEHMEÄT JUOMAT SUDBURYSSA VALMISTAA
Suomalainen Virvoitusjuomaliike
"HOWDY" uusi juoma.
SAKLETTIA, KÄNTIÄ ja WESTON PISKETTIÄ aina varastossa.
STAR BOTTLING WORKS
P. O. Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

Kaikki sen jo tietävät
että parhaimmat ja monipuolisemmat virvotusjuomat Thunder Bay alueelta saa kun tilaa ne International Bottling Worksilta.
— Phone 2003 North. —
International Bottling Works
157 Machar Ave. Port Arthur, Ont.

TWIN CITY BOTTLING WORKS
— Valmistaa —
parhaat pehmeät juomat Fort Williamin ja Port Arthurin piirissä
Kaikki tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella. Tilatkaa koetteeksi. Takaamme että olette tyytyväinen. Osote
TWIN CITY BOTTLING WORKS
819 Minnesota St. — Puhelin South 2100. — Fort William, Ont.

Asialan & Seppälän SAUNA
Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta, yöllä.
Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.
Lähellä Vapauden konttoria.

ERICK PIIRAISEN
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Pal loruma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Hammaslääkäri
T:ri F. V. GRADY
2 Albert St. E. Sault Ste Marie, Ont.
Nutsonin Apteekin yläkerrassa

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

VOIDAAN TILATA SEURAAVIA KIRJOJA:

Alanteen Sanakirja, suomalais-englantilainen, sid.	$5.50
Amerikan Suomalaisia, satiirikertomuksia, kirj. K. Rissanen	.60
Amerikalaisen Työväenliikkeen vararikko, kirj. Wm. Z. Foster, nid.	.55
Autokirja, oppikirja autojaurille ja korjaajille, kirj. Y. Weilin	2.00
Kaupunki-Kansakoulun laskuoppi ja tuloskirja, sid.	1.00
Auringon poika, kiihkeästi kirjotettu romaani, kirj. Jack London	.85
Aspinen, lasten opettelukirja, sid.	.55
Aurinko, Kuu ja Tähdet Maailmankaikkeuden tarina, kirj. J. A. Giberne	1.25
Aavoilla Ulapoilla, miellyttävä romaani, kirj. Jack London, nid.	1.00
Bakteerit, Tietoaarre, kirj. Osc. Streng, sid.	.50
Elollisten olentojen lisääntyminen, kirj. F. Kolpin Ravn, sid.	.50
Englanninkielen Alkeiskirja, kirj. Hanna Andersin, sid.	1.25
Etelämeren Auringon Alla, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid.	1.25
Englantilais-Suomalainen Sanakirja hyvä opettelukirja, kirj. Y. Halonen	2.65
Englantilais-Suomalainen Sanakirja, kirj. S. Nuorteva	1.75
Englanninkielen Oppikirja ja Kielioppi, kirj. W. Oksanen, sid.	2.00
Hedelmien ja Marjanviljelys, kirj. B. W. Heikel, sid.	1.25
Imperialismi, agitaattorikursseilla pidetty esitelmä, nid.	.15
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, sid.	2.50
Ihmisen Herra, tarina synnistä, kirj. Hall Caine, 2 osaa, nid.	1.75
Ihminen ei elä ainoastaan leivästä, kirj. K. Rissanen	.10
Järjestelmäni Miehille, hyvä voimistelukirja, kirj. J. Mueller	1.25
Kansakoulun karttakirja, toim. Jotuni, sid.	1.00
Kansakoulun kartasto, uusi, toim. A. R. Blomqvist ja E. E. Kaila	1.00
Kommunistinen Manifesti, kirj. Karl Marx, sid.	1.00
Kasviskeittokirja, nid.	.30
Kristinuskon Alkuperä, tutkielma kirj. Karl Kautsky sid.	2.10
Klondyken Kuningas, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London	1.25
Kadotuksen Kansaa, kuvaus London Itäpäästä, kirj. Jack London, sid.	1.00
Kolme Muskettisoturia, historiall. romaani, kirj. Alex Dumas, nid.	1.00
Kemia, kirj. Hanna Seikku, sid.	.75
Kymmenen sokeaa johtajaa, kirj. Arthur M. Levis	.70
Kuun Laakso, romaani elämästä, kirj. Jack London, sid.	2.00
Kuningatar Hanhenjalan Ravintola, kirj. Anatole Franze, sid.	1.25
Kodin Lääkärikirja, etevästi toimitettu, sid.	6.00
Kipinälennättimen toiminta, kuvitettu opas, kirj. Krigar ja Subkis sid.	.50
Ketunpyyntiopas, kirj. Edvard Koponen, sid.	1.00
Kirjanpito-opas, tehnyt Juhana Toiviainen, nid.	.75
Kirjanpito, kauppaopistoja varten, kirj. I. Kovero	1.50
Kanojen hoito, kirj. Matti Järvi	.75
Keittokirja, kirj. Mina Wall, sid.	2.00
Lumikenttien lytär, seikkailuromaani Alaskasta, kirj. Jack London, sid.	1.25
Lastenkirja, lukukirja kouluihin ja kotiin, sid.	1.15
Luonnontieteiden voittokulku, Tietoaarre, kirj. Launhardt, sid.	.50
Luokkien sota, kirj. Jack London, nid.	.85
Lyhyt terveysoppi naisille, kirj. t:ri Fr. Hovitz	.35
Merisusi, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid.	1.50
Maailmanrakenne, käsittelee maailmankaikkeutta, kirj. E. Becher, nid.	1.75
Mansaaren Tyttö, sotaromaani, kirj. Hall Caine, nid.	1.00
Mardin Eden, seikkailuromaani, kirj. Jack London, sid.	1.50
Maapallon kehityshistoria, tietoaarre, kirj. Victor Madsen, nid.	.50
Maailmanliike, tietoaarre, kirj. Albrecht Wirth, sid.	.50
Maailman avaruus, tietoaarre, kirj. T:ri J. Schreiner, sid.	.50
Maa ja Ihminen, tietoaarre, kirj. Alfred Kirchhoff, sid.	.50
Maanviljelys Kemia ja Fysiikka, kirj. Arthur Rindell, sid.	1.75
Maanviljelysoppi, kirj. Suninen, sid.	1.25
Murrosajan Lauluja, runokirja, kirj. Aku Päiviö, sid.	1.25
Nuoren Naisen Terveys, lääketieteellinen kirja, kirj. Kristine Skjerve, nid.	1.00
Naisten Sukuelo, kirj. Lääket. T:ri E. W. Wrestlind, nid.	1.00
Naisvoimistelu, kuvitettu opas, kirj. Elli Björksten, nid.	1.00
Naisen ja Avioliitto, hyvä terveysopillinen kirja, kirj. Margaret Stephens, sid.	1.50
Naamioimiskoulu, opas maskeeraukseen näyttämöillä, kirj. S. Juurioja, nid.	.75
Napoleon III vallankaappaus, kirj. Karl Marx, nid.	.70
Peloponnesolais sota, kirj. Emel Hardh	1.85
Palkkatyö ja Pääoma, kirj. Karl Marx	.25
Pakkopaita, kuolemattomuutta tutkiva vankilaromaani, kirj. Jack London, sid.	1.75
Perheen, Yksityisomaisuuden ja Valtien Alkuperä, kirj. F. Engels, sid.	1.00
Punainen Vaara, kertomus nykyisestä Venäjän maasta, nid.	.25
Parisin Notre Dame, romaani, kirj. Victor Hugo, nid.	.75
Perheellisyys, kirj. Nikolai Lenin, nid.	.50
Perustuslain Olemus, kirj. O. Saari	.30
Pieni Mehiläiskirja, kirj. Mikko Ilkka	.25
Rikosromani Washingtonista, kirj. E. S., nid.	.15
Ranskan Kansalaissota, kirj. Karl Marx, nid.	.35
Rakentaja Solnes, kirj. Henrik Ibsen	1.25
Sosialistisen Filosofian Juuret, kirj. Frietrich Engels, nid.	.40
Seikkailuja Tibetissä, tutkimusmatkakertomus, kirj. Swen Hedin, sid.	1.50
Sairas Lapsi, lasten terveyshoitokirja, kirj. Ruotsalainen, sid.	1.25
Sotamuistelmani, kirj. kenraali Ludendorff, sid.	2.50
Suomen Kielioppi, kirj. E. N. Setälä, sid.	.75
Sosialidemokratia ja Sosialismi, kirj. K. W. Silverberg, nid.	.30
Sata kuusikymmentä ohjetta lasten taudeissa, kirj. T:ri Jules Comby, nid.	1.00
Sukupuolielämän Terveysoppi, kirj. Max von Gruber, nid.	.75
Telinevoimistelu I, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Telinevoimistelu II, kuvitettu, kirj. Väinö Laherma	1.00
Tarttuvista sukupuolitaudeista, kirj. T:ri Pirilä, nid.	.50
Tieteellinen sosialismi Amerikassa, hyvä vihkonen	.15
Tiede ja Vallankumous, mainio teos, kirj. Ernest Untermann, nid.	.60
Tahdon kasvattaminen, kirj. Jule Payot, nid.	1.00
Tähtitiede, kirj. Simon Newcomb, sid.	1.50
Työmiehen Taloustiede, kirj. O. W. Kuusinen, nid.	.50
Työväen Urheilulehden sidottuja vuosikertoja 1921, 22 ja 23	2.50
Terrorismi ja Kommunismi, kirj. Leon Trotsky, nid.	.50
Tuhlaajapoika, maailmankirjallisuus romaani, kirj. Hall Caine, nid.	1.00
Uusi Lääketiede, kirj. Louis Kuhne	2.25
Voimisteluohjelmia I, kirj. Arvo Vartia, nid.	1.00
Voimisteluohjelmia II, kirj. Arvo Vartia, nid.	1.00
Vaimo, jonka minulle annoit, romani elämästä, kirj. Hall Caine, sid.	2.50
Valkoinen Profetta, romani engl. siirtomaapolitiikasta, kirj. Hall Caine, sid.	2.50
Vaaliheimolaiset, valitut teokset, kirj. J. W. von Goethe, nid.	1.00
Ylös Helvetistä, kirj. Konrad Lehtimäki, nid.	1.75
Ihmisen johdatus luonnontieteisiin, tietoaarre, kirj. Th. H. Huxley, sid.	.50

Ylläolevan lisäksi voi Vapauden konttorista tilata WATERMANS FOUNTAIN KYNIÄ, joiden hinnat ovat $2.75, $4.00, $6.00 ja $7.00. Kirjekuoria, kirjotuspaperia y.m. rihkamaa niinikään on saatavissa.

Seuraavia näyttämötarpeita saatavana

Leichnerin kasvomaaleja, 8 lajia yhdessä, hinta	$2.50
Steinin kasvomaaleja, 9 lajia laatikossa, hinta	2.00
Partaliimaa	.75
Wheat Croft, juoksevaa puuteria kaulaan, käsiin, rintoihin ym.	.75
Liquid Rouge, juoksevaa poskipunaa, erittäin hyvää	.50
Poskimaalia, kuivaa, eri värejä	.40
Nenäkittiä	.40
Vaaleaa ja vaaleanpunaista kasvopuuteria	.75
Partakarvaa, tummanruskeaa, ruskeaa, vaaleanruskeaa, tummanharmaata, mustaa, vaalean harmaata ja punasta, jaardi	.75

Tehkää tilauksenne osotteella

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

Box 69, SUDBURY, ONT.

Neuvostovaltojen Liitto v. 1925

Kansanvalistus

Neuvostoliiton tämänpäiväinen kansanvalistus-järjestelmä on verrattain korkealle tähtäävä yhteiskunnallinen yritys. Mutta hädintuskin se tyydyttää kansaa, joka vasta hiljattain on päässyt selville siitä uudesta maailmasta, mikä avautuu esiin valistuksen kautta. Ennen vallankumousta vallinnut laaja lukutaidottomuus vaikeuttaa kansanvalistuskomisariaatin tehtävien suorittamista, mutta se näyttää olevan vain kiihottimena hallituksen tälle osastolle entistä hartaampiin ponnistuksiin, jotka tulevat hyvitetyiksi saavutettujen tulosten kautta.

Lapset jaetaan opetustarkotuksessa kahteen pääryhmään. Yhteen 7—12 ja toiseen 12—17 vuotiaat. On olemassa myöskin esikoulujärjestelmä, suunnilleen samanluontoisia kuin englantilaiset lastentarhat, joissa 3—7 vuotiaita lapsia opetetaan. Lapset ovat niissä noin 6—8 tuntiin päivässä. Nuorimpia opetetaan leikkimään ulkoilma-osastoissa, joita näkee kaikkialla Venäjällä. Huomioidenteko- ja opetuksen suuntaamiskeskukset ovat asiantuntijain valvonnassa. Niihin kuuluu opettajia, lääkäreitä ja sielutieteilijöitä, ollen heidän tarkotuksenaan lapsen opetuksen suuntaaminen hänen luontaisten taipumustensa mukaisesti.

Tapasin erään amerikalaisen junamatkalla. Hän oli ollut Venäjällä monia vuosia, eikä ollut kommunisti. Kysyin hänen mielipidettään kansanvalistus-järjestelmästä ja hän puhui siitä innostuneesti. Amerikalaisen avustusjärjestön virkailijana oli hän matkustellut Venäjällä hyvin laajalti. Hän valitti sitä, että kansanvalistuskomisariaatti on kieltänyt uskonnon opetuksen kouluissa, mutta minä osotin hänelle, että asianlaita on samoin Englannissa ja muissa maissa. Hän tunnusti, että rahalliset vaikeudet ovat estäneet koko järjestelmän toteuttamisen kaikessa laajuudessaan, mutta jo tehdyn työn johdosta ei voi muuta kuin kiittää.

Miten asuinkoulut toimivat

Suurimmat keskukset valvovat paikallista kansanvalistustoimintaa ja lähettävät edustajansa Moskovan komisariaattiin. Koulunkäynti on pakollista ja useimmissa tapauksissa maksutonta. Näillä paikallisilla keskuksilla on oikeus velkoa maksu, joka määritellään vanhempien ansioiden perrusteella, mutta tätä oikeutta käytetään vain siinä tapauksessa, että paikallinen kansanvalistustoiminta on tuottanut tappiota ja kuluttanut kaiken valtioavustuksen.

Täydellinen kansanvalistusohjelma edellyttää kaikille lapsille annettavaksi täysihoidon (ruuan, vaatetuksen, y.m.). Kaikessa laajuudessaan ei sitä ole vielä voitu toteuttaa, mutta on kuitenkin jo monia kouluja, jotka toimivat sillä pohjalla. Ne rajottuvat tavallisesti sotaorpoihin, ammattiyhdistysliikkeen ja kommunistipuolueen toimitsijoiden lapsiin ja erikoistapauksiin. Minä vierailin kahdessa sellaisessa koulussa; yhdessä Dagestanissa ja toisessa Moskovassa. Menettelytavat ovat suunnilleen samanlaiset kummassakin; lapset ovat täydessä hallinnassa; heillä on omat vihannes- ja kukkatarhansa (Moskovassa oli pieniä kasvihuoneita) ynnä hedelmäpuunsa. Yksi vanhemmista lapsista asetetaan päivittäin huoltajaksi ja hän on vastuussa järjestyksen huolehtimisesta, makuuhuoneiden puhtaudesta ja siisteydestä yleensä. Lapset ovat hyvin ylpeitä kouluistaan ja puutarhoistaan. Oli verrattain huvittavaa katsella heidän yrityksiään pelottaa eräs lellikoira pois hiljan kylvetyltä vihannessaralta, ennenkuin koira ehtisi hävittämään sen perin pohjin, joka oli merkkinä koiran iloisuudesta sen tavatessa vieraita. Pojat haastoivat meidät jalkapallopeliin ja olimme iloisia, kun saimme lopettaa hengästyttyämme, jolloin maalit olivat 1-1 vastaan.

Näytteleminen ja tanssiminen

Jokainen venäläinen laitos näyttää omaavan oman teatterinsa. Olimme todistajina moskovalaisessa koulussa tapahtuneessa esityksessä, jonka suorittivat erään toisen koulun lapset. Se oli hyvin yksinkertainen esitys, mutta ehkäpä juuri sentähden sen suorittaminen onnistui niin hyvin ja menestyksellisesti. Näytännön jälkeen lapset tanssivat, ei amerikalaisten tapaan, vaan kansallistansseja, jotka olivat paljoa mielenkiintoisempia ja suoritettiin kaunein ruumiinliikkein. Koulujen näytelmäseurueet vierailevat koulusta toiseen antamassa näytäntöjä. Täten lapset joutuvat lähempään kosketukseen toistensa kanssa.

Lukujärjestys

Opettajista on puute ja monet koulut ovat sentakia pakotetut toimimaan kahdessa vuorossa. Koulut ovat yhteisiä, s. o. tytöt ja pojat istuvat sekaisin. Lääketieteellinen tarkastus toimitetaan viikottain ja lapsille pidetään järjestelmällisesti luentoja henkilökohtaisesta puhtaudesta, sukupuolisesta terveydenhoidosta ja anatomiasta. Lisäksi sisältyy lukujärjestykseen nykyisiä kieliä, matematiikka, tieteen alkeet, kansantalous ynnä muita aineita. Meidän omassa Ontariossamme ei saa opettaa ranskaa, koska protestantit pelkäävät ranskalaisen väestön jonain päivänä tulevan enemmistöksi, mutta eräs venäläinen koululautakunta harjottaa kouluutusta ei-venäläisillä kielillä tyydyttääkseen joidenkin kielivähemmistöjen kansallisia tarpeita. Historia, jota opetetaan, ei ole sitä, joka kertoo kuninkaitten ja kuningatarten hyvistä teoista, mutta sitä, joka kertoo sortajien ja hallitsevien luokkien hirmutöistä. Ainoat sankarit, joita venäläiset lapset opetetaan tuntemaan, ovat yhteiskunnallisia uudistajia, jotka ovat taistelleet ja toimineet kansan vapauttamiseksi.

Teknillinen opetus

Teknillistä opetusta annetaan:

1. Ammattikouluissa, tehtaiden työpajakouluissa ja harjotus-työpajoissa.
2. Teknillisissä työpajoissa.
3. Työläisten oppikunnissa (joita kutsutaan nimellä "rabfaks"). Ne ovat ammattiyhdistysten laitoksia, joiden tarkotuksena on harjottaa ainoastaan niitä teollisuustyöläisiä, jotka eivät ole saaneet ylempää kouluopetusta. Nämä muodostavat astinlaudan yliopistoihin.
4. Ylemmät oppilaitokset ja erikoiset teknilliset koulut.
5. Teknilliset kurssit.

Viimemainitut ovat tarkotetut täysikasvuisten työläisten ammattitaidon kehittämiseksi. Alkeiskurssit ovat vanhempien työläisten ja nuorempien johtavissa asemissa olevien työläisten harjottamista varten. Edistyneimpien kurssit ovat tarkotetut tuottamaan erikoistaitureita ja punaisia tehtaanjohtajia. Ammatti- ja tehtaiden työpajakoulut ovat tarkotetut antamaan niin käytännöllistä kuin tietopuolistakin opetusta. Näiden koulujen oppilaiden pitää olla alkeisopetuksen saaneita. Tärkeämpiin ja korkeampiin toimiin ja ammatteihin pyrkivien kelpoisuusehdot ovat luonnollisesti vieläkin korkeammat. Järjestys tavallisesti edellyttää työskentelyä tehtaassa tai työpajassa aamupäivisin ja luentojen seuraamista iltapäivisin. Keskikoulukurssin suorittamista voi seurata opiskelu yliopistossa tai erikoisessa tieteellisessä akateemiassa. Kansanvalistusjärjestelmän sivistyksellinen ja taiteellinen puoli on aiheena seuraavassa artikkelissa.

Tulokset ovat tyydyttäviä

Asioiden nykyisellään ollessa on ilmeistä, että välitön valistustarve tulee tyydytettyä niin pian kun tarkotukseen myönnetty 4 prosentin suuruinen määräraha valtion tulo- ja menoarviosta sen sallii. Opettajain ja oppikirjojen puute, ja menneiltä ajoilta peritty suuri lukutaidottomien lukumäärä ovat esteitä, joita on vaikea voittaa. Mutta joka tapauksessa toivotaan Venäjä saatavan lukutaitoiseksi vuoteen 1927 mennessä. Tämä lyhyt katsaus ainakin osottaa, että työläisille ja heidän lapsilleen on nyt tarjolla tilaisuudet varustaa itseänsä henkisessä suhteessa, niin että he näkevät elämän uudessa valossa kaikessa laajuudessaan, eikä ainoastaan omien rajotettujen pulmiensa piirissä, mutta suurempina ja laapempina koko valtiota käsittävinä kysymyksinä, joita heitä kutsutaan ohjaamaan ja valvomaan kaikkien hyödyksi ja onneksi.

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevain oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

Kuumavesipussia, hinta	$1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
Kuumavesipussin letkuja, hinta	$1.00
Ruiskuja naisille, hinta	$3.50
Ruiskuja miehille, hinta	$1.00
Ruiskuja lapsille, hinta	.35
Korvaruiskuja, hinta	.35
Nenäruiskuja, hinta	.35
Varmuusesineitä naisille, hinta	$3.50
Varmuusesineitä miehille, hinta	$3.00 tus.
y.m., y.m	
Kääreitä, Plaastaria,	
Haavapumpulia	25c, 40c, 75c, $1.50.
Haavakääreitä	1' 20c, 2' 25c
Exemasalvaa, hinta	75c
Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun	50c ja $1.00
Selkäplaastaria	.35
Rintaplaastaria	.50
Munuaisplaastaria	.50
Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen	.50
Halvausvettä, hinta	.50
Hiusöljyä, hinta	.50
Hammastippoja, hinta	.25
Hammaskittiä, hinta	.10
Hammasharjoja, hinta	25c, 40c, 50c ja 75c.
Hemoroidesalvaa, hinta	75c
Hajupihkaa, hinta	25c unssi
Intinlinjamenttiä, hinta	.50
Snellmanin koliikkitippoja	.50
Kamferttiviinaa, hinta	.50
Kamferttiöljyä, hinta	.50
Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta	.50
Hammaspulveria	25c ja 50c
Ihosalvaa, hinta	.35
Kamferttia, kuivaa	25c unssi
Kamferttilinjamenttia	.50
Kummiplaastaria	.25
Kolmenlaisia tippoja	.50
Luulinjamenttia	.50
Nervin tippoja	.50
Parranajosaippuoita	.50
Päänkivistyspulveria	.50
Pikiöljyä	.50
Puunöljyä	.50
Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta	50c ja $.100
Prinssintippoja	.50
Preserveeraavia tippoja	.50
Riigapalsamia	.50
Silmävettä	.60
Silmäsalvaa	.50
Suu- ja hammasvettä	.50

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y. m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 tai sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelot asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

PORT ARTHUR, Ont.

Leninistä ihmisenä

Muistelmapalana Leninistä kertoo hänen ystävänsä Ljadov seuraavaa:

"Oli mahdoton nähdä Iljitshiä yksityiselämässä. Sitä ei ollut olemassa. Hän eli kokonaan yhteiskuntaihmisenä. Turhaa olisi hakea joitakin "aivan yksityisiä" asioita hänen ja hänen vaimonsa tai hänen ja hänen sisarensa välillä. Epäilemättä piti hän lämpimästi heistä. Sillä Lenin oli hyvin tunteellinen. Mutta jopa niillekin, jotka olivat Leniniä lähellä, esiintyi hänen vaimonsa vain työ- ja taistelutoverina eikä vaimona. Kutka sitten olivat Leninille rakkaat? Ainoastaan ne, jotka kulloinkin olivat välttämättömiä hänen puolueelleen, hänen asialleen. Kenties piti hän toisesta toverista enemmän kuin toisesta. Se voi olla mahdollista, mutta kukaan ei sitä huomannut. Iljitsh rakasti jokaista, joka oli hänen puolueelleen tarpeen. Mutta jos joku toveri osottautui lopullisesti kelvottomaksi tai vahingolliseksi, lakkasi jo seuraavana päivänä kaikki kanssakäyminen, ja Iljitsh oli leppymätön häntä kohtaan.

Niistä, jotka eivät häntä paremmin tunteneet, näytti hän kylmältä ja tunteettomalta. Mutta minä muistan hänet kerran teatterissa, kun Sarah Bernhard esiintyi Genevessä. Istuimme aitiossa ja olin hyvin hämilläni, kun äkkiä huomasin, että Lenin salaa kuivasi kyyneleitä. Kylmä Iljitsh itki "Kamelianaisen" kohtaloa... Joka kerrankin näki Leninin leikkivän lasten kanssa, ei koskaan usko juttuja hänen sydämettömyydestään ja julmuudestaan. Harvat, hyvät ihmiset, vain voivat niin nopeasti voittaa lapset puolelleen, saada heidät unohtamaan, että he ovat tekemisissä suuren ja totisen ihmisen kanssa. Kuinka usein pahottelinkaan ollessamme Genevessä, ettei hänellä ollut omia lapsia, kuinka paljon hän olisi voinut antaakaan heille, hän, joka niin yksinkertaisen hyvästi osasi puhua lapsille. Nischegerodin läänissä tapasin kerran talonpojan, jonka kanssa Lenin oli tunnin verran keskustellut arkisista asioista. Muistellessaan sitä talonpojan silmät kostuivat. Sitä hän kummasteli, että hän, hidas maalainen, oli osannut niin paljon kertoa Leninille ja että tämä oli häntä niin hyvin ymmärtänyt."

TARKKAA SANOMALEHTITYÖTÄ

Päätoimittaja oli vihanen raportterille selostuksesta, jossa hän oli maininnut osanottajien luvun noin sadaksi.

— Jos esitelmää kuulemassa on 87 henkilöä, niin minä en siedä, että te umpimähkään kirjotatte "satakunta". Tarkan määrän voitte te saada lippuluukulta.

Seuraavana päivänä oli lehdessä referaatti: "599 silmää seurasi jännittyneenä tämän loistotaiteilijan esityksiä."

Kirjottaja kutsuttiin uudelleen päätoimittajan luokse ja häneltä vaadittiin selitystä.

— Yleisöstä oli yksi toissilmäinen.

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Solsqua, B. C.

Beaver Laken Lorne Farmari Yhdistyksen kokoukset ensimäinen sunnuntai kuussa Beaver Laken Haalilla, alkaen kello 1 päivällä. Kirjevaihtoosote: Beaver L. L. F. Yhd. Nairn Centre, Box 60, Ont.

Canadan Kommunistipuolueen Suomalaisen Järjestön sihteerin osoite on: A. Hautamäki, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Creighton Minen K. P. Suomalaisen osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai kello 2 päivällä.— Kirjeenvaihto-osote P. O. Box 92, Creighton Mine, Ont.

K.P.S.J. Coteau Hillin osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: J. E. Koski, Sawyer, P. O., Sask., Canada.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Finlandin K. P. S. os. työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvahto-osote: K.P.S. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Fort Francesin Kommunistipuolueen suomalaisen kielijärjestön osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Emil Soderholm, Fort Frances, Box 804, Ont., Can.

K. P. S. J. 2:sen piirin Piiritoimikunnan sihteerin osote on: H. Ellmen, Box 26, Sudbury, Ont.

Kirkland Laken S. osaston osote on Box 240, Kirkland Lake, Ont.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Lake Coteaun Finnish Social Societyn työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 1 päivällä. Postiosote Box 13, Dunblane, Sask.

Ladysmithin S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai, alkaen kello 7:män illalla. Kirjeenvaihtoosote on Box 263, Ladysmith, B. C.

Larder Lake C. K. P. Suomalaisen osaston osote on: Box 10, Larder Lake, Ont.

Levackin S. S. O:ton kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Levack Mine, Ont. Box 72.

Long Laken K.P.S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: Wm. Marttinen, Box 237 Copper Cliff, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin S. S. Osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjenvaihto-osote: H. Kallinen, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

K. P. S. J. Nummolan osaston osote on Box 29, Shaunavan, Sask.

Nummolan osaston osote on: C. K. P. S. J. osasto, Box 29, Shaunavon, Sask.

Nolalun S. S. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 11, Nipigon, Ont.

K. P. S. J. North Branchin osaston osote on: Sanna Kannasto, Box 430 Port Arthur, Ont.

C. K. P. S. J. Pottsvillen osaston varsinaiset työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 j.pp. Osote: C. K. P. S. J. Pottsvillen osasto, Porcupine, Ont.

Pohjois-Ontarion piiritoimikunnan sihteerin osote on: Box 297, Timmins, Ont.

Port Arthurin osaston kokoukset ovat joka toinen sunnuntai kello 8 illalla, omalla talolla 316 Bay St., sekä naisjaoston kokoukset joka toinen torstai. Kirjeenvaihto-osote: 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Port Arthurin piiritoimikunnan kokous on joka kuukauden ensimäinen tiistai P. Arthurin haalissa, 316 Bay St., kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote on samaan paikkaan.

Rosegroven suom. K. P. osaston kokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 1 j. pp. Kirjevaihto-osote: Hilja Hiltunen, Rosegrove, P. O. Ont.

Sault Ste. Marien K. P. S. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukshet toisina alkaen kello 8 i. p. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

C. K. Sudburyn suomalaisen osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

Sointulan osasto, osote: Sointula, B. C. Työkokoukset kuukauden 1 ja 3 sunnuntai kello 1. Ohjelmakokoukset samoina päivinä kello 3 i.p.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kello 7.30 jpp. Kirjeenvaihto-osote Box 528.

Timminsin C. T. P. Suom. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöör

Tarmolan W. P. S. Osaston työkokoukset ovat joka ensimäinen sunnuntai kuussa omalla talolla kello 2 päivällä. Postiosote: Box 510, Port Arthur, Ont.

K. S. J:n Toronton Osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

Can. Työläisp. Vancouverin suomal. osaston varsinaiset kokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs keskiviikko 7.30 j.pp. 2605 Pender St. E.

K. P. S. J. Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:mas sunnuntai klo 2 j.pp. Postiosote: Quartz, Ont

K. P. S. J. Websters Cornersin osaston kokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuukaudessa kello 7.30 illalla. Kirjevaihto-osote on K. Kukkola Websters Corners, B. C.

Yhdysvaltain W. P. S. Järjestön Keskusviraston ja Näyttämöliiton osote on: Finnish Federation 1113 W. Washington St., Chicago, Ill.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan toimisto osotteet ovat:

Ontarion piirin sihteeri Henry Kulmala, 121 Huron St., Sault Ste. Marie, Ont., Canada.

Kalle Laiho, 158 Secord St., Port Arthur, Ont.

V. Valo, P. O. Box 421, Timmins, Ont.

Työläiset: Järjestykää parempien elinehtojen saavuttamiseksi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

Toimittajat:

S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette mil'oin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

Eteenpäin

Ammatillisen liikkeen taantumuksellisten virkavaltiaiden avoimesta vastustuksesta ja salaisesta saboteesista huolimatta pyrkii sen vasen siipi painostamaan brittiläisen ammattiyhdistysliikkeen muodostamista voimakkaammaksi taistelujärjestöksi, joka voisi asettaa vaakalaudalle koko järjestyneen työväestön voiman kannattaessaan niitä työläisryhmiä, jotka kapitalistit ovat valinneet alistettaviksi palkanalennukseen ja pidemmän työpäivän alaiseksi.

Britannian ammattijärjestön (Trades Union Congress) vuotuinen kongressi joka kokoontuu syyskuun keskivaiheilla, tulee tapaamaan vasemman siiven johtajat taistelussa tämän tarkotuksen hyväksi. Heidän yrityksiään tulevat vastustamaan niin kutsutut «maltilliset», jotka todellisuudessa ovat kapitalisluokan asiamiehiä. Mutta taantumukselliset johtajat ovat menettäneet huomattavasti vaikutusvaltaansa sen jälkeen, kun he vuonna 1921 pettivät työläiset. Yksi seikka on kuitenkin varma ja se on, että työläisten suuret joukot ovat vasemman siiven johtajien takana.

Scarboroughin kokouksessa tulee esitettäväksi ajoneuvotyöläisten kansallisen liiton esitys, että kaikki ammattiyhdistysliikkeen varat muodostettaisiin yhdeksi rahastoksi ja että pääneuvostolle annettaisiin valta asettaa kaikkien jäsenten maksettavaksi ylimääräisiä veroja, kannattaakseen vaikkapa pienempääkin lakkoa. Ehdotuksia eri liittojen yhdistämisestä tulee myös esitettäväksi kokouksessa.

Tämä kaikki osottaa, että Suurbritannian järjestyneet työläiset ovat muovailemassa ammattiyhdistysliikettään sellaiseksi, että se vastaisi kapitalistien yhteisrintamaa. Mutta Yhdysvalloissa ja Canadassa sellainen järjestön jäsen, joka tekisi moisia ehdotuksia, saattaisi itsensä johdossa olevien kivettyneiden taantumuksellisten vihan kohteeksi ja uhattaisiin häntä erottamisella.

Mooret ja Draperit eivät halua ottaa askeltakaan työläisten varustamiseksi taisteluun parempien olosuhteiden puolesta. Kuinka he voisivatkaan, kun kerran heidän politiikkansa edellyttää yhteistoimintaa työnantajain kanssa? Ja ainoa mahdollinen tapa harjottaa yhteistoimintaa työnantajan kanssa on, että se tapahtuu hänen edukseen. Sitä tarkottaa yhteistoiminta. Ainoa keino, joka saattaa työnantajaluokan hellittämään otetta työväenluokan kurkusta, on työväenluokan järjestynyt joukkovoima, kuten brittiläiset työläiset (ja koko työväenluokan taistelujen historia) riittävän hyvin ovat todistaneet. Jonkun Cookin seisoessa lujana, taistellessaan selvällä luokkataistelupohjalla ja julistaessa, että työläiset eivät hyväksy ehtoja, jotka ovat penniäkään huonommat kuin mitä on yhteisesti määrätty, Tom Moore neuvoo työläisiä «ottamaan mitä saavat.»

Jos mikään työväenliike kaipaa puhdistusta harhaanjohtajista ja pettäjistä, niin on se Pohjois-Amerikan työväenliike.

Propaganda Britannian armeijassa

Samaten kuin vasemman siiven yritykset kommunistisen ammattiyhdistyspolitiikan sovittamisesta käytäntöön onnistuivat niin mainiosti, kuin brittiläisten kaivosten omistajain äskettäin torjuttu yritys kaivostyöläisten palkkojen edelleen alentamiseksi ja työpäivän pidentämiseksi osottaa, aivan samoin voivat ammattiyhdistykset kyetä vastaamaan vieläkin voimakkaampaan hyökkäykseen, joka varmasti tehdään, kun yhdeksän kuukauden välirauha päättyy. Mutta ainoastaan sillä ehdolla, että ne noudattavat vallankumouksellista politiikkaa.

Kuten Cook sanoi, oli joku aika sitten suoritettu yhteenotto vain «ensimäinen erä.» Kaivosten omistajat ja hallitus valmistelevat jo vihollisuuksien uudistamista tulevassa toukokuussa. Suurbritannian kommunistipuolue on antanut varotuksen, jossa se kehottaa ammattiyhdistyksiä varustautumaan sitä päivää varten. Puolue on osottanut niille, että kapitalistivaltion mahtikeinoja tullaan käyttämään heitä vastaan suuremmalla ankaruudella ja julmuudella, kuin koskaan ennen, ja kehottanut niitä johdonmukaiseen ja välttämättömään propagandan harjottamiseen armeijassa ja laivastossa, tarkotuksella, että niissä olevia työläisiä ei saataisi houkutelluiksi toimimaan kapitalistien pyssyhurttina, taistelun joutuessa seuraavalle asteelleen.

Kapitalistiluokka kiristelee hampaitaan, jota säestää tietenkin kapitalistien apinoijat Clynes, Thomas, Hodges ja koko työväen petkuttajain joukkopetkuttajat, jotka möivät kaivostyöläiset vuonna 1921. Kapitalistiluokka ei salli, että armeijaa ja laivastoa lähestyttäisiin sanomalla työväenluokan taistelusta riistäjiään vastaan, se pitää järjestettyä voimaansa niin pyhänä. Siitä huolimatta kommunistit ja koko vasen siipi jatkavat näiden asetettujen työläisten voittamista luokkansa puolelle, sen sijaan, että sallisivat heitä käytettävän oman luokkansa telottajina.

Hyvää menestystä osotettiin tässä suhteessa, kun Suurbritannia hankki sotaa Neuvosto-Venäjää vastaan, ja se oli sotilaiden keskuudessa herännyt tyytymättömyys ynnä kolmiliiton kanta, joka pakotti brittiläiset imperialistit luopumaan yrityksestään työläisten nuoren tasavallan kukistamiseksi.

Näinä kapitalistien laskukauden aikoina on lakoilla toisenlainen tarkotus ja luonne ja vaativat ne niin ollen toisenlaisia menettelytapoja, kuin kukoistavan ja kilpailukykyisen kapitalismin päivinä. Tänään tulee lakkojen olla suurisuuntaisia, vetäen suuret joukot, ellei kaikkia työläisiä, mukaan taisteluun. Tämä merkitsee haastetta koko kapitalistiselle yhteiskuntajärjestykselle, sillä kapitalismi voi jatkua vain sillä pohjalla, että työläisten elintaso pysyvästi alenee. Suurlakot eivät ole enää liikehommia, joissa tingitään, vaan saavat ne vallankumouksellisen luonteen sentähden, että kapitalistit, lyödäkseen työläiset, käyttävät valtiovaltansa voimaa.

Sellaisissa tilanteissa Ramsay MacDonaldin ja Thomasin tapaiset miehet osottavat panevansa rakkauden imperialistiseen valtakuntaan yläpuolelle työläisten hyvinvoinnin (kuten he tekivät «mustana perjantaina») ja siirtyvänsä kapitalistien leiriin. Työväenluokalle uskolliset johtajat eivät epäile ottaa vastuuta, mutta he myöskin uurastavat työläisten täydellisen voiton saavuttamiseksi.

Sellaisissa kriitillisissä tilanteissa jokainen maa- ja merisotilas, joka on voitettu kapitalistiluokalta työväenluokalle uskolliseksi, on tärkeä tekijä. Ja ammattiyhdistysliikkeen johtaja, joka ei ole varuillaan ja toimi kommunistipuolueen varotuksen mukaisesti, toimii vihollisen eduksi ja siten pettää työläiset.

Marseillesin kongressi

Toinen Internationale kokoontui elokuun 22 päivänä Marseillesissa, Ranskassa. Kokouksen edustajien joukosta löytyi mitä valikoiduin sakki vallankumouksellisten työläisten kavaltajia ja hirttäjiä, mikä koskaan on täyttänyt porvariston käskyjä.

Puheenjohtajana oli Arthur Henderson, joka 1916 brittiläisen hallituksen jäsenenä otti osaa Jim Connollyn murhaan.

Surullisen kuuluisa luopio Belgiasta, Vandervelde, joka on myös ollut ministerinä kapitalistisessa hallituksessa, oli siellä. Samoin oli siellä osallisia Tsekkoslovakian, Viron, Itävallan ja Saksan porvarillisiin kokoomushallituksiin.

Moisesta kokouksesta, jossa määräsivät johtajat, jotka kavalsivat työläiset 1914 ja jotka sen jälkeen ovat uutterasti taistellen vastustaneet työläisten jokaista vapauspyrkimystä, ei voi tulla muuta kuin suunnitelmia työläisten masentamiseksi ja kapitalismin pönkittämiseksi.

Leon Blumin jäsenyys «sodan vaaroja» käsittelevässä komiteassa, on rumaa peijausta. Blumin, joka katsoo Ranskan pankkiirien sodan riffejä vastaan oikeutetuksi ja puolustaa sitä! Blumin, joka Ranskan edustajakamarissa, yhdessä imperialistien kanssa synnyttää tappelun kommunisteja vastaan, näiden urhoollisesti taistellessa Marokon sotaa vastaan! Ainoa vaara, minkä Blum voi imperialististen sotien yhteydessä osottaa, on se, joka koituu imperialistisille harrastuksille kommunistien vastustuksen vuoksi.

Blumin, Hilferdingin ja kumppanien harrastuksista on tärkeimpiä ollut törkeän «turvallisuussopimuksen» läpiajaminen, joka on keino Europan kapitalistivaltojen yhteisen rintaman luomiseksi Neuvostoliittoa vastaan. Nämä imperialismin oivalliset lakeijat selittävät, että sillan rakentaminen Ranskan ja Saksan välillä olevan juovan poikki on hetken tärkein kysymys, jota lausuntoa heidän hurskaassa sovussaan niin hurskaasti toivoneet.

Työläiset alkavat saamaan oikean käsityksen näistä petkuttajista ja se yököttys, mikä kuuluu kautta orjuutetun maailman, on vain alkusoittoa siihen suureen puhdistukseen, jossa työläiset vapauttavat heidän saastastaan.

Tapahtumat, kokemukset ja karvaat harhaluuloista selviämiset ajavat joukkoja hyväksymään Kommunistisen Internationalen johdon, jonka tarkotuksena ei ole harjottaa yhteistoimintaa porvariston kanssa, vaan kukistaa se täydellisesti.

— «Isänmaan puolustus» imperialistisessa sodassa oli sosialismin pettämistä. Jos ei selvitä tätä kysymystä päähän asti, jos ei revi juurineen tätä petosta pois työväen päästä, sydämistä, politiikasta, ei voida pelastua kapitalismin onnettomuuksilta, ei voida pelastaa uusista sodista, jotka ovat kiertämättömiä niin kauan kuin kapitalismi säilyy. — Lenin.

— Britannian teollisuuspiirit ovat levottomia sen takia, että niiden hiili kilpailee menestyksellä brittiläisen ja saksalaisen hiilen kanssa Europan markkinoilla. Tämä vaikuttaa lamaannuttavasti Britannian hiiliteollisuuteen. Venäläinen hiili on huomattavasti halvempaa kuin saksalainen ja brittiläinen ja tämän vuoksi joukko Europan maista, jotka ovat ennen tehneet hiiliostoksensa Britanniasta, kääntyvät nyt kaupoissaan Neuvostoliiton puoleen.

Kommunististen puolueiden bolshevisoiminen

I OSA

KYSYMYKSEN ASETTAMISESTA

1. Kominternin toisen maailmankongressin päätöslauselma puolueen osuudesta proletaarisessa vallankumouksessa

Kominternin toisen maailmankongressin hyväksymä, puolueen osuutta proletaarisessa vallankumouksessa koskeva päätöslauselma, jonka laatimiseen tov. Lenin välittömästi otti osaa, on yksi Kommunistisen Internationalen tärkeimpiä asiakirjoja, joka tähän hetkeen saakka on säilyttänyt koko merkityksensä. Tämä päätöslauselma kirjotettiin aikana, jolloin Kommunistinen Internationale vasta oli muodostumassa, jolloin siihen vielä kuului puolisyndikalistisia ja puolianarkistisia ryhmiä, jolloin se vasta valmisteli 21 ehtoaan ja kävi neuvotteluja Saksan riippumattomien ja muiden puolisosialidemokraattisten järjestöjen kanssa niiden liittymisestä Kommunistiseen Internationaleen. Tämä päätöslauselma kuvaili puolueen osuutta proletaarisessa vallankumouksessa yleensä. Nykyään, jolloin Kommunistinen Internationale on saavuttanut kiinteän muodon, jolloin se on tehnyt vakavaa työtä taistelussaan sekä oikeistolaisia että äärimmäisvasemmistolaisia pyrkimyksiä vastaan, jolloin kommunistiset joukkopuolueet ovat kehittyneet ja lujittuneet useissa maissa, on välttämätöntä, että Kommunistinen Internationale kiinteässä muodossa lausuu käsityksensä ei ainoastaan kysymyksestä, mikä koskee puolueen osuutta proletaarisessa vallankumouksessa yleensä, vaan myöskin siitä, miten on päästävä siihen, että kommunistiset puolueemme mahdollisimman lyhyessä ajassa tulisivat mahdollisimman suuressa määrin bolshevistisiksi puolueiksi.

Ei saa unohtaa sitä, että meillä vuosina 1919—1920 oli, niin Saksassa kuin Italiassakin, kommunistisia puolueita, jotka olivat liittyneet Kominterniin. Mutta nämä puolueet eivät kuitenkaan kyenneet suorittamaan niitä tehtäviä, jotka historia niille asetti — huolimatta tavattomasta, luonnonvoimien tapaisesta joukkoliikkeen noususta, juuri sen vuoksi, etteivät ne olleet läpikotaisin bolshevistisia puolueita.

2. Maailmanvallankumouksen hidastunut vauhti ja bolshevisoimistunnus

Jo Kominternin III maailmankongressin aikana alkoi selvitä, että me olemme siirtymässä ajankohtaan, jolloin maailmanvallankumouksen kehitys tulee kulkemaan enemmän tai vähemmän hitaasti. Viidenteen maailmankongressiin mennessä kävi tämä seikka vieläkin selvemmäksi.

Maailmanvallankumouksen kehityksen käydessä hitaammaksi ja mutkikkaammaksi ei bolshevisoimistunnuksen merkitys suinkaan vähene, vaan päinvastoin suurenee.

Ei se ole bolsheviikki, joka liittyy puolueeseen hetkellä, jolloin vallankumouskiihkö käy korkeimmillaan. Bolsheviikki on se, joka ymmärtää vuosien, ja, jos tarvitaan, vuosikymmenienkin kuluessa, vallankumousaallon laskuaikoina ja vallankumouksen hitaan kehityksen vuosina, rakentaa bolshevistista puoluetta. Tämä ei merkitse sitä, etteivätkö ne toverit, jotka ovat puolueeseen liittyneet vallankumousaallon nousuaikoina, olisi samanarvoisia niiden kanssa, jotka ovat puolueeseen liittyneet jo aikaisemmin.

Bolshevistinen puolue ei synny itsestään, hetkellä, jolloin vallankumousaalto saavuttaa huippukohtansa. Bolshevistinen puolue ottaa osaa työväenluokan koko taisteluun ja muodostuu tämän taistelun kuluessa. Oikeisto- ja horjuvat ainekset, niin Kominternin sisällä kuin Kominternin lähettyvilläkin, ovat sitä mieltä, että koska vallankumoukselliset tapahtumat eivät kehity kyllin nopeasti, ei puolueiden bolshevisoimistunnuskaan ole paikallaan. He eivät ymmärrä sitä, että jos vallankumouksellisen kehityksen vauhti hidastuu, jos tämän johdosta horjuminen joissakin proletariaatin kerroksissa lisääntyy ja vastavallankumousta hyödyttävä sosialidemokraattinen mieliala kasvaa, niin siitä johtuu, että puolueiden bolshevisoimistunnus käy vieläkin välttämättömämmäksi. Sillä juuri asiain näin ollen tulee kommunistien vielä sisukkaammin ponnistella lujan vastarinnan luomiseksi horjumisia vastaan, proletaarisen etujoukon parhaiden ainesten pysyttämiseksi meidän riveissämme ja heidän lukumääränsä lisäämiseksi. Näin tulee kommunistien, pitäen korkealla proletaarisen vallankumouksen lippua, osata vaikeimmissakin oloissa takoa sellainen proletaarinen ydinjoukko, joka osaa valmistaa ja järjestää proletaarista vallankumousta, olivatpa olot millaiset tahansa.

Kommunistisen puolueen täytyy olla kyllin joustava, voidakseen, jos olosuhteet vaativat, paniikin valtaan joutumatta, järjestyksessä siirtyä maanalaiseksi puolueeksi. Julkisuutta se ei kuitenkaan saa menettää halvasta hinnasta. Sen tulee osata liittää julkinen toiminta maanalaiseen toimintaan, sen tulee osata käyttää jokaista, pientäkin "laillista" tilaisuutta maanalaisuuden puitteiden särkemiseksi, asettumalla vallankumousta joudattavien, julkisten joukkoliikehtimisien johtoon, ja pysymällä samalla uskollisena vallankumouksellisille perustehtävilleen.

Nykyisten olosuhteiden vallitessa tulee kommunististen puolueiden ottaa huomioon kaksi päävaaraa: toiselta puolen uhkaa niitä vaara muuttua pieniksi "puhtaiden" kommunistien lahkoiksi, jotka, huolimatta siitä, että niillä on "erinomaiset" periaatteet, eivät kumminkaan kykene saamaan aikaan yhteyttä nykyhetken varsinaisen työväenliikkeen kanssa; toiselta puolen on olemassa vaara vaipua muodottomiksi puolisosialidemokraattisiksi puolueiksi silloin nimittäin, jos kommunistiset puolueet käydessään taistelua laajojen työväenjoukkojen vallottamisen puolesta eivät samalla ymmärrä pysyä uskollisina kommunismin periaatteille. Osata väistää lahkolaisuuden ja ahtauden Scylla ja muodottomuuden ja hajanaisuuden Charybdis — siinä keino mikä merkitsee puolueen bolshevisoimisen edistämistä.

3. Vaarat oikealta ja äärimmäisvasemmistolaiset syrjäpyrkimykset

Puolueiden bolshevisoimistunnus on syntynyt taistelussa oikealta uhkaavaa vaaraa vastaan. Jos ei Kominternin V kongressi olisi sellaisella päättäväisyydellä, kuin se teki, esiintynyt yhteisrintamataktiikkaa ja työväen hallitusta koskevien tunnusten opportunistista vääristelyä vastaan, uhkaisi meitä tällä hetkellä välitön vaara muutamien Kominternin puolueiden muuttumisesta täysin opportunistisiksi puolueiksi. Kolmannen kongressin antama oikea tunnus: "joukkoihin", on kahden vuoden kuluessa useissa maissa joutunut siinä määrin väärin käytetyksi, että oli olemassa todellinen vaara kommunismin itsenäisen taktiikan vaihtumisesta kommunistien "koalitsionipolitiikkaan" vastavallankumouksellisen sosialidemokratian kanssa.

Puolueiden bolshevisoimisen tulee ennen kaikkea ja kaikkein eniten vastaisuudessakin kohdistua juuri näitä oikealta tulevia vääristelyjä vastaan, jotka uhkaavat suoraan tuhota Kominternin historiallisen tehtävän.

Mutta bolshevisoiminen on mahdotonta myös ilman taistelua äärimmäisvasemmistolaisia syrjäpyrkimyksiä vastaan, jotka usein esiintyvät vain opportunismin toisena puolena. Juuri sellaisessa tilanteessa, jolloin porvariston ja sosialidemokratian kaikki ponnistukset tarkottavat "kommunistisen vaaran" hävittämistä joukkojen keskuudessa, auttavat äärimmäisvasemmistolaiset syrjäpyrkimykset objektiivisesti tätä porvarillisen ja sosialidemokraattisen taantumuksen painostusta. Esim. äärimmäisvasemmistolaisten virhe kysymyksessä, mikä koskee kommunistien osanottoa reformistisiin tai taantumuksellisiin ammattiliittoihin, olisi voinut suoraan tuhota moniksi vuosiksi kommunistiset puolueet. Venäläinenkin bolshevismi on syntynyt taistelussa niin opportunismia kuin myös pikkuporvarillista "vasemmistolais-vallankumouksellisuutta" vastaan.

4. Kommunistiset puolueet ja bolshevistiset puolueet

Yleensä puhuen, merkitsevät kommunismi, marxismi, bolshevismi samaa asiaa. "Kommunistinen puolue" tai "bolshevistinen puolue" ovat, yleensä puhuen, samaa merkitseviä käsitteitä. Käytännössä eivät ne kuitenkaan aina ole samoja. Muutamien Kominternin tärkeiden osastojen on täytynyt ja täytyy osaksi vieläkin asteettain kehittyä vasemmistososialidemokratiasta (paikottain anarkistisyndikalistisesta ideologiasta) tosikommunismiin, bolshevismiin. Vississä mielessä voidaan koko Kominternin työtä nimittää työväenpuolueiden bolshevisoimiseksi. Kommunistinen Internatsionale on ottanut riveihinsä huomattavan määrän puolueita, ryhmiä ja yksityisiä tovereita, jotka aikaisemmin ovat seisoneet toisen Internatsionalen riveissä. Toisin ei voinut ollakaan. Myöskin Venäjän bolshevistinen puolue on vissin ajan seisonut toisen Internatsionalen riveissä, eikä sekään asia voinut toisin olla. Monien olosuhteiden vaikutuksesta onnistui kuitenkin Venäjän bolshevikeille aikaisemmin kuin muille puolueille, särkeä välinsä toisen Internatsionalen kanssa. Objektiivisesti vallankumouksellinen tilanne Venäjällä auttoi Venäjän bolshevikeja tov. Leninin johdolla ennen muita muodostumaan bolshevistiseksi, sts. tosikommunistiseksi puolueeksi. Useissa Kominternin osastoissa voidaan vielä nykyäänkin löytää huomattavia toveripiirejä, jotka pitävät itseään kommunisteina, mutta eivät bolshevikeina. Bolshevisoiminen sisältyy siihen, että kaikki Kommunistisen Internatsionalen osastot kaikkine kerroksineen saadaan muuttumaan todella kommunistisiksi,sts bolshevistisiksi.

5. Bolshevisoiminen ja konkreettiset taisteluedellytykset

Ei sovi ajatella, että me voisimme löytää yleispätevän reseptin, mikä samalla tavalla olisi kelvollinen Kominternin kaikkien puolueiden boshevisoimiselle. Tosibolshevisoiminen vaatii ennen kaikkea kaikkien, aikaa ja paikkaa koskevien, konkreettisten olojen tarkkaa arvioimista. Kominterniin kuuluvat puolueet voidaan nykyään suurin piirtein katsoen jakaa kolmeen ryhmään.

a) puolueet, jotka vielä etupäässä pitävät yllä propagandatoimintaa, siis ottavat ensimäisiä askeleita laajojen joukkojen liittämiseksi kommunismin lipun ympärille;

b) puolueet, jotka jo elävät enemmän tai vähemmän kärjistyneen taistelun aikaa ja johtavat huomattavia työläisjoukkoja (joskus enemmistöäkin);

c) puolueet, jotka jo ovat vallottaneet poliittisen vallan ja elävät sen lujittamisen aikaa.

Ensimäiseen ryhmään kuuluu joukko vielä verrattain heikkoja puolueita.

Toiseen ryhmään kuuluvat sellaiset kuin Saksan, Ranskan, Tshekko-Slovakian, Bulgarian, Italian jne. puolueet.

Kolmanteen ryhmään kuuluu toistaiseksi ainoastaan yksi, nim. Venäjän Kommunistinen Puolue.

Kominternin osastojen bolshevisoiminen merkitsee niiden kokemusten varteenottamista ja käytännöllistä sovelluttamista, jotka VKP (b) on saavuttanut Venäjän kolmessa vallankumouksessa, mutta sen ohella tietysti myöskin niiden kokemuksien oppimista, joita ovat saavuttaneet ne osastot, joilla on takanaan vakavia taisteluita. Näiden kokemuksien valossa tulee kaikkien Kominternin osastojen tutkia edessään olevia tehtäviä ja yleistää omat kokemuksensa jo saavutettujen kokemusten kanssa. Olisi kuitenkin mitä suurin virhe mekaanisesti siirtää Venäjän kokemukset muihin maihin, virhe josta jo aikoinaan tov. Lenin varotti. Venäjän vallankumouksen kokemuksissa on paljon sellaista, minkä tov. Lenin määritteli olevan merkitykseltään yleista kaikille muille maille (neuvostot jne.) "Nyt — kirjotti tov. Lenin kirjassaan "Vasemmistolaisuus lapsentautina" — on meillä varsin huomattava kansainvälinen kokemus, mikä vääjäämättömän selvästi puhuu siitä, että muutamilla meidän vallankumouksemme peruspiirteillä ei ole ainoastaan paikallinen, ei vain erikoinen kansallinen, ei vain venäläinen, vaan kansainvälinen merkitys. En puhu tässä kansainvälisestä merkityksestä tämän sanan kaikessa laajuudessa: ei siis siinä merkityksessä, että kaikilla meidän vallankumouksemme perus- ja monilla sen toisarvoisilla piirteillä olisi kansainvälinen merkitys vallankumouksemme vaikutuksessa muihin maihin. Ei niin, vaan sanan ahtaimmassa merkityksessä, sts. käsittämällä kansainvälisellä merkityksellä sitä, että on kansainvälistä merkitystä omaavan tai historiallisesti välttämätöntä, että kansainvälisessä mitassa toistuu se, mikä meillä on tapahtunut, ja että muutamille meidän vallankumouksemme peruspiirteille senvuoksi täytyy antaa sellainen merkitys. Mutta nykyisenä historiallisena ajankohtana onkin asia juuri niin, että Venäjän esimerkki osottaa kaikille meille jotakin ja vieläpä jotakin varsin olennaista niiden omasta kiertämättömästä ja läheisestä tulevaisuudesta. Kehittyneet työläiset kaikissa maissa ovat tämän jo aikoja sitten käsittäneet, tai paremmin sanoen, he eivät ole sitä niin paljon käsittäneet, kuin vallankumouksellisen luokan vaistolla tunteneet ja aavistaneet. Siitä johtuu neuvostovallan ja siis myöskin bolshevistisen teorian ja taktiikan perusteiden kansainvälinen "merkitys" (sanan ahtaassa mielessä).

Mutta on selvää, että Venäjän vallankumouksessa on myöskin runsaasti sellaista, mikä ei toistu muissa maissa."

Eri maiden siirtymisessä kapitalismista proletariaatin diktatuuriin painosti tov. Lenin niitä erikoisedellytyksiä, jotka johtuvat nykyisten ajankohdan ominaisuuksista. Jokainen marxilainen — kirjotti tov. Lenin — jos hänelle asetetaan kysymys: onko todennäköistä, että eri kapitalististen maiden siirtyminen proletariaatin diktatuuriin tapahtuu tasaisesti tai tasaisessa sopusoinnussa, vastaa empimättä tähän kysykseen kieltävästi. Tasaisuutta, sopusointua tai suhteellisuutta ei kapitalismin maailmassa ole koskaan ollut, eikä voi olla. Kukin maa on erikoisen silmiinpistävästi kehittänyt milloin mitäkin puolta, milloin mitäkin piirrettä tai kokonaista ryhmää kapitalismin ja työväenliikkeen ominaisuuksista" ("Kolmas Internatsionale ja sen paikka historiassa").

Bolshevisoiminen on taitoa sovelluttaa leniniläisyyden yleisiä periaatteita kulloinkin vallitsevassa konkreettisessa tilanteessa kussakin maassa. Bolshevisoiminen on taitoa osata siepata haltuunsa se "päärengas", jonka avulla voidaan vetää mukaan koko "ketju". Mutta tämä rengas ei voi olla samallainen joka maassa — yhteiskuntapoliittisen tilanteen ollessa niin erilainen, kuin sen näemme olevan.

Bolshevisoiminen on jatkuvaa kehitystä, mikä vasta on alkanut Kominternin parhaissa europalaisissa puolueissa. Edessä oleva työ on tavattoman suuri ja vaatii useita vuosia.

II OSA

MARXILAISUUS JA LENINILÄISYYS

6. Marxilaisuus ja leniniläisyys

Todella kommunistisiksi puolueiksi voivat Kominternin osastot nykyisenä ajankohtana muuttua ainoastaan — asettumalla leniniläisyyden lipun alle.

On itsestään selvää, ettei leniniläisyyttä mitenkään voida asettaa marxilaisuuden vastapainoksi. Lenin oli Marxin etevin oppilas. Ilman marxilaisuutta ei ole leniniläisyyttä. Mutta leniniläisyys on rikastuttanut marxilaisuutta, ennen kaikkea Venäjän kolmen vallankumouksen antamilla kokemuksilla, joita monet muut kahdennenkymmenen vuosisadan alusta tähän saakka leimahdelleet vallankumoukselliset liikehtimiset ovat antaneet. Leniniläisyys on rikastuttanut marxilaisuuden oppia yleensä seuraavien kysymysten käsittelyllä:

1) imperialismin ja proletaarisen vallankumouksen teoria;

2) proletariaatin diktatuurin toteuttamisen ehdot ja muodot;

3) proletariaatin ja talonpoikaiston keskinäiset suhteet;

4) kansallisuuskysymyksen merkitys yleensä;

5) kansallisten liikkeiden erikoinen merkitys maailman proletaariselle vallankumoukselle siirto- ja puolisiirtomaissa;

6) puolueen osuus;

7) proletariaatin taktiikka imperialististen sotien aikakautena;

8) proletaarisen valtion osuus ylimenoaikana;

9) neuvostojärjestelmä konkreettisena proletaarisen valtion tyyppinä tänä aikana;

10) kysymys eri yhteiskuntaryhmittymistä itsensä proletariaatin keskuudessa, lähtökohtana työväenliikkeen hajaantumiselle opportunistiseen ja vallankumoukselliseen y.m. suuntiin;

11) niin oikeistolaisten, sosialidemokraattisten tendenssien kuin äärimmäisvasemmistolaisten syrjäpyrkimysten poistaminen kommunistisesta liikkeestä. ("Vasemmistolaisuus lapsentautina.")

Marx ja Engels summasivat ennen kaikkea kokemukset Ranskan, Englannin ja Saksan yhteiskunnallisista liikkeistä. Leniniläisyys, kasvaen Marxin opista ja länsimaiden antamista kokemuksista, taisteli eturivissä sitä marxilaisuuden väärennystä vastaan, johon länsi-Europan sosialidemokraatit tekivät itsensä syypäiksi (Leninin taistelu opportunismia vastaan yleensä ja kautskylaisuutta vastaan erikoisesti) ja samaan aikaan leniniläisyys, käyttäen Marxin metodia, kykeni summaamaan suurten vallankumouksellisten liikkeiden antamat kokemukset läheisessä ja kaukaisessa idässä ja idän rajoilla — Venäjällä, Kiinassa, Intiassa j.n.e.

Marxilaisuuden ensimäinen aikakausi on: "Kommunistisessa Manifestista" Marxin kuolemaan.

Toinen aikakausi — marxilaisuuden epigoonien aika: II Internatsionalen perustamisesta imperialistisen sodan alkuun. Tämä aika osottaa — varsinkin ensimäisellä puoliskollaan — myöskin vahvoja puolia: proletariaatin joukkojärjestöjen luominen, suuri sivistys- ja valistustyö j.n.e. Kokonaisuudessaan on tämä aika kuitenkin, 90 luvulta lähtien — marxilaisuuden väärentämisen aikaa. Noin vuonna 1907 alkaa II

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Ovatko canadalaiset kitupiikkejä?

Muistammepa kerran joutuneemme eräälle canadalaiselle hopeakaivoskämpikölle. Kaivos oli juuri avattu. Suomalaisia työläisiä oli jotain 60:n vaiheille. Siis jokseenkin kaikki suomalaisia. Pomo ja hännäntuppi olivat amerikalaisia, Wall-kadun hyenojen lähettämiä.

Se sattui olemaan ilta.

Yhtäkkiä kokoonkyhätty kylä oli syönyt, saunassa oli käyty.

Eräs harvapuheinen joukko vetääntyi taloon.

Ilman muuta kaivettiin kortit taskusta.

Ja ruvettiin lyömään.

Juttu ei ole tähän asti kovinkaan jännittävä.

Jännitys alkaakin vasta nyt.

"Steekit" paisuivat pöydällä. Lihaskaan ei naamassa värähtänyt, kun "steeki" kaapaistiin jonkun eteen. Allekirjottanut, joka ei ollut koskaan nähnyt yhdessä läjässä noin paljo rahaa, alkoi tuntea ellotuksen oireita. Niin paljo rahaa! Kylmäverisesti siirtyivät, vaihtuivat. Peli kesti kolme tuntia. Eräs, jonka kanssa olimme tällä kämpiköllä päässeet hieman puheen alkuun, saattoi minut lavitsalleen yöksi nukkumaan.

— Paljonko voitit? kysyin.

— Kaksisataa hävisin.

Koetin olla levollinen:

— Suuri summa rahaa?

— Pyh! Hyvää yötä!

Toisena iltana vaihtuivat omaisuudet yhtä sanattoman, tiukan, sisukkaan ja samalla melkein stoikkojen tyyneydellä käydyn pelin aikana. Siis Canadan suomalaiset eivät ole kitupiikkejä, elleivät ole kovin suuresti muuttuneet kymmenen vuoden ajalla.

Mutta Punikin tilausluettelo Canadasta kielii kyllä hieman toista. Se sanoo vääjäämättömästi, että elleivät canadalaiset ole kitupiikkejä, niin sitten he ovat perinpohjaisia nahjuksia, sillä itseasiassa Punikin tilaajamäärä ei ole ollut suuri Canadassa koskaan.

Ja se ei voi johtua ihan rahanpuutteestakaan, sillä kaiketi jokaisella sen verran on rahaa, että tilausmaksun suorittaa.

Joten se ei ole siis kitupiikkimäisyyttä, vaan jotain muuta.

Nyt on Punikin levityskuukausi käynnissä.

Punikki on värvännyt asiamiesten avuksi poikia ja tyttöjä asiamiehiksi.

Poikien ja tyttöjen "steeki" on paljo pienempi kuin se hopeakämpikön, mutta sekin riittää heille yrittämään Punikkia.

Vanhemmat! Usuttakaa poika ja tyttö talostanne levittäjäksi. Ehdot ja palkinnot ovat tiedossanne. Niistähän oli Vapaudessa selostus hyvissä ajoissa.

Ja lukijat: lihaskaan ei saa naamassa värähtää, kun noin pienestä summasta kuin Punikin tilausrahasta on kysymys! Se ei ole vielä "steeki" — vaan ropo, jolla kuitenkin saa maailman hauskimman pilalehden.

Feidias.

Internatsionalen keskuudessa työväenliikkeen vallankumouksellisen siiven vahvistuminen kansainvälisessä mitassa.

Kolmas aikakausi — leniniläinen aika. Leniniläisyys alkaa iikipitäen Venäjän ensimäisen vallankumouksen aattona (1903—04) ja saa ensimäisen, maailmanhistoriallisen voittonsa vuonna 1917.

Ilman Marxia ei ole Leniniä. Mutta jälkeen kaiken sen, mitä II Internatsionalen johtajat ovat tehneet marxilaisuudesta sen revisioinnin jälkeen, minkä Kautsky ja kumppanit ovat tehneet Marxin lipun alla (varsinkin näiden marxilaisuuden luopioiden taistelussa proletaarista diktatuuria vastaan Venäjällä), täytyy sanoa, että ilman leniniläisyyttä ei nykyisessä tilanteessa voi olla vallankumouksellista marxilaisuutta.

Leniniläisyys on kapitalismin monopoliajan (imperialismin), imperialististen sotien ja proletaarisen vallankumouksen ajan marxilaisuutta. Proletaarisen diktatuurin voitto Venäjällä, proletariaatin ja talonpoikaiston liikehtimisen lisääntyminen melkein kaikkialla maailmassa, kasvava vallankumouksellinen vapautusliike siirto- ja puolisiirtomaiden kansojen keskuudessa — kaikkien näiden ilmiöiden summa on alkuna maailman vallankumoukselle.

Leniniläisyys on saavuttanut ensimäisen välittömän voittonsa maassa, jossa talonpoikaisto on väestöenemmistönä (Venäjä). Mutta, kuten Venäjän vallankumous on kehittynyt koko kansainväliseksi tilanteeksi, siten leniniläisyys on myöskin koko kansainvälisen proletariaatin liikkeen tulos. Puhdistettuaan sen arvosteluun, minkä Marx oli antanut XIX vuosisadan suurille proletaarisille liikkeille (chartismi, Pariisin Kommuuni) opportunistisista väärennyksistä: lisättyään tähän Marxin arvostelun, Europassa, Amerikassa ja maapallon muissa kehittyvien uusien proletaaristen joukkoliikkeiden antamat kokemukset; ottaen huomioon talonpoikais- ja kansallisvallankumouksellisten liikkeiden suuren merkityksen, liikkeiden, jotka erikoisella voimalla ilmenivät XX vuosisadan alussa, Lenin nosti Marxin opin uuteen kukoistukseen.

Leniniläisyys merkitsee proletariaatin hegemonia-aatteen, johdonmukaista kehitystä oloissa, jolloin proletariaatin diktatuuri alkaa astua imperialismin diktatuurin tilalle.

Se katsantotapa, että marxilaisuus on muka vain teoriaa ja leniniläisyys vain käytäntöä, on väärä. Leniniläisyys on marxilaisuuden teoria ja käytäntö imperialismin, imperialististen sotien ja proletaaristen vallankumousten aikakautena, jolle viimemainituille proletariaatin diktatuuri Venäjällä on avannut tien. Kominternin tehtävänä on tulla kansainväliseksi järjestöksi, missä on leniniläisyyden teorian ja käytännön läpitunkema.

7. Bolshevisoiminen ja vallankumoukselliset traditsionit

Bolshevisoiminen ei kiellä menneiden vallankumouksellisten sukupolvien perintöä. Oman maan ja muiden vallankumouksellisen taistelutradition oppiminen on ehdottomasti välttämätöntä tietoista osanottoa varten nykypäivien bolshevistiseen puolueen toimintaan. Ei saa tulla kysymykseenkään, se ettei ranskalainen kommunisti tuntisi Lafarguen teoksia ja Guesden vahvoja puolia sekä hänen parhaita teoksiaan niiltä ajoilta, jolloin hän vielä oli marxilainen. Ei saa tulla kysymykseen, ettei englantilaisia kommunisteja kasvatettaisi chartismin kunnioituksen hengessä ja etteivät englantilaiset kommunistit tuntisi chartismin tärkeimpiä asiakirjoja. Ei saa tulla kysymykseen, että saksalaiset kommunistit unohtaisivat Saksan sosialidemokratian parhaan osan taistelukokemusta olleen poikkeuksen ajoilta. Ei saa tulla kysymykseen, etteivät Saksan kommunistit käyttäisi Wilhelm Liebknechtin ja August Bebelin parhaita teoksia sosialidemokratiaa vastaan. Ei saa tulla kysymykseen, että Venäjän kommunistit unohtaisivat Plehanovin toiminnan loistavimmat sivut niiltä ajoilta, jolloin hän vielä oli marxilainen.

8. Bolshevisoiminen ja eräät teoreettiset virheet kommunistien leirissä (varsinkin luxemburgilaisten virheet)

Leniniläisyyden oikea itselleen omistaminen ja sen sovelluttaminen kommunististen puolueiden rakennustyöhön kaikkialla maailmassa ei ole mahdollista, jollei oteta huomioon niitä virheitä, joita ovat tehneet monet huomattavat marxilaiset, jotka ovat tehneet yrityksiä marxilaisuuden sovelluttamiseksi uuden aikakauden synnyttämässä tilanteessa, siinä kuitenkaan kaikissa suhteissa onnistumatta.

Tähän kuuluvat Venäjän "vasemmistokommunistien" ja hollantilaisten marxilaisen ryhmän (Horter, Pannekoek), samoin kuin myöskin Rosa Luxemburgin virheet. Mitä lähempänä leniniläisyyttä nämä poliittiset johtajat seisovat, sitä vaarallisempia ovat heidän katsantokantansa niiltä osiltaan, missä nämä eroavat leniniläisyydestä. Toisinaan tapahtuu niin, että nämä eivät pidä yhtä leniniläisyyden kanssa.

Asia on nykyään niin, että joilleikin Kominternin puolueille on tosibolshevisoiminen mahdotonta, jolleivät nämä puolueet vapaudu esim. luxemburgilaisuuden virheistä, jotka historiallisten olojen johdosta esiintyvät huomattavaa osaa kysymyksessä olevien maiden liikkeessä. Luxemburgilaisuuden huomattavimpia virheitä, joilla on aktualinen merkitys tälläkin hetkellä, ovat seuraavat:

a) epäbolshevistinen kysymyksen asettaminen "luonnonvoimaisuutta" ja "tietoisuutta", "järjestöä" ja "joukkoja" koskevissa kysymyksissä. Nojautuessaan aikoinaan Saksan sosialidemokraattisen puolueen kokemuksiin, puolueen, joka usein suorastaan esti luokkataistelun vallankumouksellisten muotojen kehittymistä, Rosa Luxemburg arvioi luxemburgilaiset nämä kysymykset väärin, ja se seikka on estänyt heitä oikein ymmärtämästä puolueen osuutta vallankumouksessa yleensä.

b) Käpinan teknillistä valmistelua koskevan kohdan aliarvioiminen on estänyt ja paikoittain vieläkin estää oikein asettamasta kysymystä "vallankumouksen organisoimisesta".

c) Virheet kysymyksessä talonpoikaiston suhtautumisesta. Viimeisessä artikkelissaan, jonka Rosa Luxemburg kirjotti spartakuskapinan kukistumisen jälkeen tammikuussa 1919, hän jo on paljastamaisillaan omaan virheensä, sillä hän oli tehnyt aliarvioidessaan talonpoikaiston osuuden. Useissa aikaisemmissa kirjotuksissaan Rosa Luxemburg oli aliarvioinut talonpoikaiston osuuden, s.t.s. ei ollut asettanut kysymystä talonpoikaistosta bolshevistisessa hengessä ja siten tehnyt joukon aatteellisia myönnytyksiä sosialidemokratialle.

Myöskin unkarilaiset kommunistit ovat vallassa ollessaan käytännössä tehneet talonpoikaiskysymyksessä samantapaisia virheitä, samoin Puolan kommunistinen puolue, Bulgarian kommunistinen puolue 1923, Italian maximalistit, valhevasemmistolaiset ideologit Saksan "kommunistisessa työväenpuolueessa" ja joukko muita Kominternin osastoja, vielä nykyäänkin.

d) Yhtä vakavia ovat olleet Rosa Luxemburgin ja useiden puolalaisten, hollantilaisten ja meidän venäläisten marxilaisten virheet kansallisuuskysymyksessä. Kansojen itsemääräämisoikeutta (oikeutta riippumattoman valtion muodostamiseen) tarkottavan tunnustuksen kieltäminen sillä pohjalla, että imperialismin vallitessa kansallisuuskysymyksen ratkaisu on "mahdoton", on itse asiassa vienyt nihilismiin kansallisuuskysymyksen alalla, mikä seikka on erikoisesti vaikeuttanut kommunistien työtä useissa maissa.

e) Puoluepropaganda ammattiliitoissa sellaisena kuin sitä useiden vuosien aikana harjotti Puolan puolue Rosa Luxemburgin johdolla, oli suuri virhe joka oli todistuksena siitä, ettei ymmärretty ammattiliittojen osuutta järjestönä, jonka tehtävänä on sulkea piiriinsä kaikki palkkatyöläiset. Sellainen virhe oli ja on omiaan vakavasti vaikeuttamaan etujoukon oikeata lähestymistä koko luokkaan. Saman tapainen oli se virhe, jonka teki osa Saksan kommunisteja ammattiliittokysymyksessä ennen Frankfurtin puoluekokousta v. 1914.

Asettaen Rosa Luxemburgin sille kunniapaikalle, mikä hänelle kuuluu yhtenä Kommunistisen Internatsionalen perustajista, on Komintern vakuutettu siitä, että se toimii itsensä Rosa Luxemburgin hengessä, auttaessaan nykyään Kominternin puolueita ottamaan oppia tämän suuren vallankumousnaisen virheistä.

Tosibolshevisoiminen on mahdotonta, jollei luxemburgilaisuudesta poisteta sen virheellisiä puolia. Vain leniniläisyys voi tulla koko maailman kommunistipuolueiden johtotähdeksi. Kaikki se, mikä poikkeaa leniniläisyydestä, merkitsee myöskin poikkeamista marxilaisuudesta.

Samalla tavalla on myöskin välttämätöntä päättävästi taistella kaikkia leniniläisyyden kanssa ristiriidassa olevia syrjäpyrkimyksiä vastaan, n.s. "puhtaan" teorian — filosofian, talouspolitiikan teorian j. n.e. alalla.

Liian vähäinen huomion kiinnittäminen teoriaan; mikä seikka on havaittavissa monissa puolueissa, on valtavana esteenä Kominternin puolueiden oikealle bolshevisoimiselle. "Suopeamielisen" suhtautumisen vallitessa teoreettisia syrjäpyrkimyksiä vastaan, ei puolueen oikeasta bolshevisoimisesta voi olla puhettakaan. Leniniläisyyden teorian omakseen omistaminen on edellytyksenä menestykselliselle puolueiden bolshevisoimiselle. Erikoisen vaarallisena syrjäpyrkimyksenä leniniläisyydestä on trotskilaisyys — eräs menshevismin muunnos, joka liittää toisiinsa "europalaisen" opportunismin ja "vasemmistoradikaalisen" sanakoreuden, jonka taakse usein kätkeytyy poliittinen passiivisuus. Trotskilaisuus ei ole mikään ensikertalainen syrjäpyrkimys menshevismin puolelle, se on monivuotinen taistelusysteemi leniniläisyyttä vastaan. Trotskilaisuus ei myöskään ole vain venäläinen ilmiö, vaan on se luonteeltaan kansainvälinen. Leniniläisyyden toteuttaminen Kominternissa merkitsee trotskilaisuuden paljastamista kaikissa puolueissa ja sen lopettamista aatesuuntana.

Port Arthurin uutisia

"Harha-askeleita" tulee esitettäväksi osaston näyttämöllä 12 päivä. Samalla tulee "Harha-askeleita" olemaan Jack Kosken viimeinen kappale sillä hän lähtee perheensä kanssa tekemään Suomi-matkan, joten ei hän ainakaan toistaiseksi tule olemaan näyttämöllämme, missä hän on ahkerasti toiminut koko osaston nykyisen toiminnan ajan, sekä jo ennen Labor Temppelillä. Jokainen pitää velvollisuutenaan saapua katsomaan tätä näytelmää. Kappaleen loputtua on vielä tanssia.

Lasten vanhemmille. Nyt kun on taasen alkanut kouluaika ja lapset ovat alkaneet kukin käymään koulujaan, on lapsien vanhemmilla yksi asia, joka pitäisi heidän ottaa huomioon, nimittäin sotilaskasvatus, mitä nykyään joka ainoassa koulussa annetaan, missä lapsien vanhemmat eivät ole sitä estäneet. Kouluasetuksen mukaan on lapsien vanhemmilla valta määrätä, jos lapsille annetaan sotilasharjotuksia eli ei, näin ainakin on ilmottanut täällä erään koulun johtaja, joka itse on myös harjotuksia vastaan ja joka myös viime vuonna koulussaan lopetti harjotuksett heti, kun oli saanut vanhemmilta vastauksen kysymykseen, jos he haluavat sotilasharjotuksia lapsille eli ei ja enemmistön vastaus oli silloin, että eivät halua, joten harjotuksia ei liioin koulussa ollut. Tosiasia on kuitenkin, että kaikki koulujen johtajat eivät aseta edelläkerrotunlaisia kysymyksiä, vaan ovat halukkaita antamaan sotilaskasvatuksen lapsille, että heistä silläkin tavalla voitaisiin järjestää hyviä kapitalistiluokan puolustajia, sillä kaikki tämä on vain järjestetty kouluihin sentakia.

Niissä koulupiireissä, missä opettajat tai koulujen johtajat eivät tätä pane alulle, olisi se pantava toimeen lasten vanhempain puolelta ja sillä tavalla estää tällaiset harjotukst kouluista, sillä olen varma, että hyvin harva työväenluokan lapsen isä tahi äiti haluaisi kasvattaa lapsistaan jo pienenä sen luokan vastustajia, mihin he itsekin kuuluvat. Joka koulupiirissä ottakaa tämä ensimäiseksi asiaksi.

Syytettynä lapsen ruoskimisesta oli Williamn Silliker Lincoln-kadulta. Hänellä oli ollut hoidettavana Alfred Sutherin kahden ja puolen vuoden ikäinen lapsi, jota hän oli piessyt hihnalla paljaalle iholle, niin että oli suuria merkkejä selässä ja takapuolessa. Lääkäri Coulson oli tarkastanut lapsen heti jälkeen ruoskimisen. Syynä ruoskimiseen oli ollut se, että lapsi oli mennyt pois kotoa ilman lupaa. Tuomari nuhteli ankarasti syytettyä ja sanoi, että hän voisi tuomita tästä vaikka vuodeksi linnaan ja heti, sillä jos teillä on lapsi, niin te myös olette edesvastuussa tämän lapsen turvallisuudesta. Kuitenkin nyt, kun tämä on ensi kerta, niin hän vähentää tuomion $50 sakkoa ja kulut tai 3 kuuta linnaa.

Osuuskaupan toimintakomitean kutsuma kokous pidettiin 3 päivän illalla. Kokoukseen osanotto oli paremmin pienenlainen. Olisi ollut toivottavaa, että perheenemännätkin olisivat olleet kokouksessa. Kokouksessa käsiteltiin tilannetta hyvin monipuolisesti ja jokainen puheenvuoron käyttäjä totesi, että osuuskauppa on tarpeellinen ja kerrassaan välttämätön olemaan paikkakunnalla, joten millään muotoa ei saa tulla sellaisia ajatuksia, että toiminta lopetettaisiin näin alkuun, vaikka liikettä ei vielä ole voitukaan alkaa. Komitea selosti, että nykyisen huonon ajan takia ei ole voitu saada niin paljoa pääomaa myytyä eikä liioin lainoja, että olisi liikettä voitu alkaa. Samalla totesi komitea, että jos liike voitaisiin saada pystyyn, niin se kyllä tulisi saamaan suuren kannatuksen, sillä niin voimakas on nykyään mielipide osuuskaupan puolesta kaupungissamme.

Kokous valitsi vielä pari lisäjäsentä komiteaan sekä evästi komitean ensinnäkin järjestämään osuustoiminnallisia illatsuja sunnuntai-iltasin, jolloin haali on vapaa sekä samalla myymään lisää osakkeita. Myös kehotettiin toimikuntaa tekemään lisäselostusta osuuskunnan säännöistä, jotka näkyvät vielä olevan suurelle joukolle epävarmoja. Kaikki nyt avustamaan toimikuntaa työssään sekä samalla kun toimikunnan jäsen tulee luo, niin silloin vaadittee häneltä selvyyden osuuskunnan toiminnasta, niin sillä tavalla selviää teille kaikki epäselvänä olleet kysymykset, joiden perusteella ehkä vielä olette pysyneet pois toiminnasta. — J.

Eri paikkakunnilta

VANCOUVER, B. C.

Kokousasioita. C. K. P. S. J. Vancouverin osaston kokouksessa 26 p. elokuuta yhtyi uutena jäsenenä osastoomme Elma Hougard.

Keräyslista Carbonista, Alta., otettiin huomioon. Listalla vapaaehtoisesti keräämään lupautui toveri O. Wickström.

Kaupungin keskuskomitean raportissa kehotetaan ajoissa alkaa hommaamaan Venäjän vallankumouksen muistojuhlan viettoa.

Kokouksessa luettiin Vapauden No. 94 tov. F. Kivelän kirjotus "Jälkimaininkeja 7:nnen piirin yhteiseen kesäjuhlakomiteain kokouksesta", jonka johdosta keskusteltiin ja ilmeni kirjotukseen nähden kaksi eroavaa mielipidettä. Voimakkaampana esiintyi, kuin myös päätökseksi tuli, että osastomme vastaa yllämainittuun kirjotukseen, toisen mielipiteen ollessa päinvastaisen.

Työnsaanti näyttää nyt ainakin tällä kertaa olevan helpompaa, kuin joku aika sitten, joskaan eivät nykyään saatavissa olevat japit niin kehuttavia ole, etenkin palkkaan nähden. Olosuhteet myös ovat huonot. Mitä tulee kämppätöihin, niin on nykyään useilla kämpillä se sama vika, että ruoka on huono (jos kohta on sellaisiakin, joista voi sanoa hyvää ruuan puolesta) ja että on pitkät matkat kuljettava työhön, josta on seurauksena, että päivälle tulee pituutta yksitoista kaksitoista tuntia, vaikka työtä ei tehdäkään useampaa kuin kahdeksan tuntia päivässä. Joillakin kämpillä ovat tulleet hyvin huolimattomiksi, esimerkiksi työläisten kotia viemisen suhteen. Siellä saa istua kaarassa tuntikausia kotia mennessä, kun junamiehet tekevät valmistuksia seuraavan päivän töitten onnistumiseksi. Tällaisetkin puutteellisuudet olisivat helposti poistettavissa, jos työläisillä olisi jonkinlaisesti huomattava järjestö — jossakin määrin järjestyneet. Mutta nyt, kun ei juuri tapaa enään ollenkaan miestä, joka kuuluisi järjestöön. Mutta kaikki ovat kuuluneet joskus, kuulee, kun järjestöön kuulumisesta puhe tulee.

Kunnia tulee kilpailevalle unionismille metsätyöläistenkin järjestäytymisen tähän olotilaan saattamisesta. Eiköhän tämän metsätyöläisten järjestäytymisen tähän tilaan joutumisesta pitäisi jo jotakin opittaman. Meidän tarkotuksemme oli tänäkin aikana, kun useampia järjestöjä jo oli metsätyöläisten keskuuteen järjestetty, että nämä eri järjestöt ovat saatavat yhteisymmärrykseen keskenään, eikä tappelemaan toisiaan vastaan metsätyöläisten "herruudesta" ja myös jo leimata tämän yhteisen rintaman vastustajat metsätyöläisten järjestäytymisen vihollisiksi, eikä järjestäjiksi, tietäessämme mitkä tulevat olemaan seuraukset useamman eri union samalla tuotantoalalla "häärimisestä", joka nyt on jokaiselle nähtävissä. Ei ole nyt sitä malliuniotakaan, joka oli liian "siro" alkaakseen minkäänlaiseen yhteistoimintaan toisten unioitten kanssa. Tässäkin metsätyöläisten järjestämisessä kertaantui se sama, mikä on jo niin monesti tämänkin maan työläisten taisteluissa ollut turmiota tuottamassa, että samalle tuotantoalalle perustellaan useampia järjestöjä — niin olivat seuraukset myös ne samat.—Logger.

BINGLEY, ALTA.

Viimeisessä osastomme kokouksessa Taimi-haalilla, ilmottivat nuoriso-osaston johtajat, että nuorten toiminta on koko kesän ollut lamaannuksissa. Kokouksia ei ole voitu pitää pitkään aikaan. Syyttivät vanhempia, että he eivät innosta nuoria ja kehota heitä toimimaan järjestyneenä joukkona.

Nuoriso! Koettakaapa seurata aikaanne ja ruvetkaa innolla toimimaan, sillä kaikissa sivistyneissä maissa on työläisnuoriso vilkkaassa toiminnassa. Se tahtoo sanoa, että niissä nuoriso tuntee asemansa. He ovat varmoja päämäärästä, johon pyrkivät. — Kun kaikki liittyvät nuorten osastoon, niin varmasti siitä kehittyy suurta ja kaunista.

Bingleyn postikonttorissa oli kävässyt varas elokuun 17 päivänä, vieden mukanaan jonkun verran makeisia ja pienen summan rahaa. Varkaasta ei ole vielä tietoa. Poliisi on kuulustellut kaikkia niitä henkilöitä, jotka ovat sinä päivänä sattuneet kulkemaan "Lacombin linjaa", vaan tyhjillä tuloksilla.

Raportteri.

WHITE FISH, ONT.

Kokousraportti. Uutena jäsenenä yhtyi osastoon E. Siipola. Luettiin kirje piiritoimikunnalta, koskien iltamien pitoa metsätyöläisten union hyväksi. Hyväksyttiin kaavakkeet käytettäväksi. Kirje kansallistoimeenpanevalta komitealta luettiin, vaan ei voitu ottaa huomioon. Päätettiin lähettää kirjeellinen alustus puolueen konventsionille. Alustuksen laatijoiksi valittiin J. Aho ja O. Kauppinen. Alustus luettiin ja hyväksyttiin.

Hyväksyttiin kirjallisuusasiamiehen raportti. Koska K. Salmi ei ole osaston jäsen, niin päätettiin ilmottaa Vapaudelle hänen asiamiestoimestaan. Tilintarkastajat olivat tarkastaneet kesäjuhlatoimikunnan tilit ja huomanneet ne oikeiksi. Keskusteltiin syysjuhlain vietosta, vaan katsottiin ei voitavan pitää niitä.

Urheilun harrastajat toivat esille kysymyksen voimistelu- ja urheiluseuran perustamisesta. Annettiin heille oikeus siihen ja haali kokousta varten. Kokouksen puolesta

Wm. Wentelä.

Menneitä huveja. Osasto toimeenpani kukkailtamat metsätyöläisten union hyväksi elokuun 29 p. Tuloista en ole saanut selvää.

Ihanneliitto on herätetty valveille pitkästä unestaan, joten kaikki nuoret paikkakunnalla ottakaa tämä huomioon. Ensi sunnuntaina on sen ensimäinen kokous haalilla. Siis kaikki mukaan reippain mielin ja innoin talvitoimintakautta varten.

Lukurengas on uinahtanut pitkät unet, vaan nyt se on herännyt ja alkaa toimintansa 20 p. t.k. Kaikki mukaan, siellä saadaan paljon uutta oppia.

Hauskat kuuvalotanssit tulee olemaan 12 p. illalla White Fishin osaston talolla. Siellä tulee olemaan huviposti, että voi niinkuin lähestyä. Siellä siis tavataan.

Yksi joukosta.

WEBSTER'S CORNERS, B.C.

Menneitä huveja. Port Moodyn toverit pistäytyivät vierailla täällä Webster's Cornersin osaston haalilla elokuun 22 päivän iltana ja eivätkä he olleet tyhjänä reisuun lähteneetkään, vaan olivat matkaeväikseen varanneet paljon ohjelmaa, m.m. yksinäytöksinen näytelmän nimeltä Remusen kotiripityksen. Näytelmä oli hauska kuvaus perhe-elämän riitaripityksistä, joita ainakin joskus silloin tällöin sattuu. Lisäksi oli paljon muuta ohjelmaa, joten ilta kului hauskasti. Yleisöä oli haalin täydeltä, joten Port Moodyn toverien vierailu täällä haalinsa rakennusrahaston kartuttamiseksi ei mennyt hukkaan. Toivon, että joskus toistekin pistäydytte niin hauskojen ripityksien kanssa vierailulla meidän toverituvallamme.

Kansalaisemme John Rajalan ja hänen perheensä hyväksi hommasivat paikkakuntamme ei-osaston jäsenet iltaman elokuun 29 p. illaksi. Osastomme luovutti haalin vapaasti yllämainittua tilaisuutta varten ja sinnehän sitä mentiin iltaa viettämään. Vapaaehtoista ohjelmaa esitettiin tilaisuudessa jonkun verran ja lopuksi silitettiin kenkien pohjia, kuten tavallista. Iltaman tuloista en ole kuullut vielä mitään, mutta luulen, että tulot yleisön lukumäärään verrate; olivat hyvät, ovimaksu ollen 50 senttiä ja ravintolassa kävi liike hyvin. Rajala on jo useamman kuukauden sairastellut jonkunlaista sisustautia.

Sadetta täällä on jo ollut yllin kyllin, joten metsävalkeitten vaarat tämän kesän aikana ovat jo ehkä ohi. — Vesipoika.

TIMMINS, ONT.

Ei ole pitkään aikaan näkynyt täältä uutisia Vapaudessa. Kirjeenvaihtajaa on muutettu, vaan asia ei ole siitä muuttunut. Se on aina jäänyt vain kirjottamisen lupaamiseen. Täältä olisi paljon kirjottamista, sillä täällä tapahtuu asioita, jotka ovat mainitsemisen arvoisia. Moni ei uskalla kirjottaa, kun tietää saavansa yksityisvihoja, vaikka kirjottaisikin asioista, jotka ovat yleisluontoisia koko työväenliikkeelle.

Työt ovat täällä käynnissä entisellä vauhdilla. Uusia pienempiä kaivantoja aina silloin tällöin alkaa, joihin aina joku mies on saanut työn. Työvoiman puutetta ei ole ollut, sillä paljon Europasta hiljan tullutta työvoimaa on ympärillä. Työnsuorituksen nopeus yhä vain kasvaa. Uusia käytännöllisempiä koneita otetaan käytäntöön ja työmiehistä puristetaan mitä suinkin voidaan irti saada.

Mitään yhteisymmärrystä ei ole työläisten keskuudessa. Vain jotkut ovat järjestyneet taloudellisiin järjestöihin, jotka toimivat erillään. Porcupine Miners Unio ja englanninkieliset i.w.w:läiset (jotka ovat vastakohtia suomalaisille i.w.w:läisille) julistivat jonkun pikkukaivannon lakkotilaan sentähden, kun erotettiin Vappuna töistä poissaolemisen takia joku työläinen, muuta vaatimusta ei ollut. Lakon voittivat työläiset. Se on ainoa taistelu mitä on täällä ollut kaivantotyöläisillä. Samat uniot tekivät palkan ylennysvaatimuksen, vaan siihen se jäi. Kaivantoherrat eivät pyyntöön suostuneet ja työläisillä ei ollut voimaa ajaa vaatimustaan lävitse lakon kautta, sillä osanotto kokouksiin, joissa asia piti ratkaista, oli hyvin pieni.

Suomalainen I.W.W. kannatusyhdistys on ollut erillään kaikista noista yrityksistä. He toimivat enempi jonkunlaista kannatushommaa, vaan heidän yhdistyksensä käy enempi kansalliseksi yhdistykseksi. Sen todistaa se, että he eivät ole mitään alotetta tehneet, eivätkä myöskään yhtyneet toisiin, kun on kysymyksessä työläisten yhteinen asia.

Järjestäytyminen työväenjärjestöihin, se ei ole niin välttämätön täällä monen mielestä kuin järjestyä korttipeliklubeihin, joita täällä on useita. Niihin järjestöihin moni osaston jäsenkin yhtyy, mutta jättää osastolle jäsenmaksunsa maksamatta, kun vaaditaan kuulumaan kaivantomiesten järjestöön. Niin, täällä kämplätään laillisesti ja laittomasti. Laittomasti pelataan palloruumissa ja suomalaisissa kahviloissa tai niitä nimiä kantavissa paikoissa.

Täällä on paljon Suomessa luokkasodan aikana olleita, joitten silmät pitäisi jo auenneen sen kurjuuden kautta, joka seurasi sisällissotaa. Kuitenkaan ei ole heissä muutosta tapahtunut. Juonti, kortinpeluu ja muu keinottelu on moneen juurtunut, tai he eivät sitten käsitä suosiiko työväenliikke niitä. Juoppous on suurin syy, mikä pitää meitä järjestymättöminä. Jos me järjestymmekin, niin kortti on vain nimen vuoksi otettu.

Täällä taas juuri tapahtui sellainen tapaus, jonka pitäisi opettaa mitä ovat koiratorppain pitäjät. He kiskovat mieheltä pois kaikki rahat ja sitte lopuksi työntävät ulos sellaisella vauhdilla, että jäsenet katkeavat. Ja korvausta ei saa oikeuden kauttakaan, vaan itse saa kärsiä kaikki omissa nahoissaan.

Meidän tulisi muistaa, että sosialismin ovat synnyttäneet yhteiskunnalliset epäkohdat ja sosialismi on havainnut näitten epäkohtien olevan erottamattomassa yhteydessä yhteiskuntataloudellisten perusolojen kanssa ja ne voivat parantua ainoastaan yhteiskunnallisten perusolojen täydellisen muuttumisen kautta. Tähän vakaumukseen on johtanut meidät sosialistinen tiede, ja tieteellinen sosialismi edellyttää epäkohtain tuntemusta. Kun on määrättävä työväestön suhde alkoholikysymykseen, niin on alkoholin vaikuttamat seuraukset tarkoin tutkittava. Väkijuomain turmiollista vaikutusta ei enää kukaan kiellä. Ja aivan yleisesti myönnetty tosiasia on, että väkijuomain tuottama epäkohta painaa raskaammin meitä työläisiä.

Sosialistiselta kannalta katsottuna on vielä yksi tosiasia, joka on nähtävä mitä selvemmin meidänkin oloissamme täällä. Se on, että väkijuomat samentavat ihmisen vapaudenpyrkimystä ja heikentävät yhteiskunnallista tyytymättömyyttä ja vieläpä taisteluhaluakin. Väkijuomat ovat osa kapitalistien sortokeinoista. Koska juomatapa on yleinen täällä, niinkuin muuallakin ja yksilöt eivät voi pysyä erillään väkijuomista, niin olisi kaikkein paras, että järjestöissä rajoitettaisi yksilövapaus väkijuomiin nähden ja estettäisiin kaikin keinoin väkijuomapaheen levenemistä. Sen voittamiseksi tarvitaan ankaraa ponnistelua ja siihen tarvitaan kaikki työväestön yhteiset voimat ja keinot, katsomatta suuntariitoihin.

Täällä kuoli kaivantomiehen keuhkotautiin osaston jäsen Aleksi Peltoniemi. Vainaja oli sairastanut useamman vuoden, turvaten lääkärien ja luonnonlääkärien hoitoon. Näitä kuoleman tapauksia tapahtuu joukossamme useasti, joten emme tiedä kenen vuoro kulloinkin tulee saada kuolema palkaksi kaivannossa raatamisesta. — Kaivantotyöläinen.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.10

Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksisät $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. Hautamäki, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS

Box 69. ——— Sudbury, Ont.

Farmi myytävänä.

Myydään halvalla hyvä 156 eekkerin farmi, 5 mailia Sudburysta. 40 eekkeriä puhdistettua maata, 80 eekkeriä laidunmaata ja loppu metsää. Lähempiä tietoja saa kirjottamalla tai kysymällä Mrs. M. Peloquin, 15 Connaught St., Creighton Mine, Ont.

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on

CONSULATE OF FINLAND,

518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (551 Howe St., Torontossa (319 Bay St.) ja Quebecissa, Que., (C. P. R. Steamship Ass. Agene).

Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsulinviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulinvirastoon.

Ranskan materialismi vallankumouksen aattona

Ranskan Suuren Vallankumouksen aatto merkitsee vapaushenkisen "valistus"-kirjallisuuden valtavaa kukoistusta. Historian arenalla valmistuu "kolmannen säädyn" avoin esiintyminen s.o. porvariston kapina tyytymättömäin talonpoikaisjoukkojen, kaupunkien pikkuporvariston ja osaksi työväen avulla kahden ensimäisen säädyn: aateliston ja papiston, etuoikeuksia vastaan, maaorjuutta ja sitä suojelevaa kuningasvaltaa vastaan. Tämän vallankumouksen esitaistelijoita olivat valistusfilosofia ja materialismi, jotka nostivat aatteellisen kapinan lipun kaikkia "vanhan järjestyksen" tukipylväitä vastaan, koko kirkossa ja valtiossa vallitsevaa järjestystä vastaan. Täytyi järkähdyttää kaikkia auktoriteetteja, jotka pysyivät pystyssä tavan ja sokean uskon voimalla ja ennen kaikkea tavallisia auktoriteetteja — jotta kävisi mahdolliseksi vuosisatain pyhittämän feodaalisen järjestelmän kukistaminen.

Oli perusteltava kansojen oikeus vallankumoukseen. Oli opittava pitämään vallankumousta välttämättömänä, luonnollisena tapauksena.

Tämä vallankumouksen aatteellinen valmistus keskittyi kahden kuuluisan kirjan ympärille. Ne olivat "Ensyklopedia" ja "Luonnon järjestelmä".

"Ensyklopedia eli tieteitä, taiteita ja teollisia toimintoja selvittävä sanakirja" — se oli suuren kollektiivisen työn nimi, jonka, kuin lipun ympärille kerääntyivät nuoren, vielä vallankumouksellisen, Ranskan porvariston nuoret järkiniekat. 23 suurta nidettä ilmestyi "Ensykopediaa" vv. 1751—1722, 5 täydennysosaa Amsterdamissa vv. 1776—77 ja 2osaa hakemistoa Pariisissa 1780. Päätoimittajina olivat filosofi Dikerot ja matematiikko Dalembert, avustajia Voltaire, Rosseau (jotka muuten v:sta 1757 katkaisivat välinsä "ensyklopedistien" kanssa), Grimm, Holbach ja joukko muita.

Mutta "Ensyklopediassa" ei vielä tuntunut vallankumouksen tulinen hengitys. Taistelussa persoonallisuuden vapauttamisen puolesta sitä orjuuttavista "erheistä ja ennakkoluuloista" jäivät "ensyklopedistit" vielä puolitiehen. Varsinkin ilmeni tämä heidän jumalankäsitteen arvostelussaan. Johdonmukainen ateismi — jumalankieltäminen kaikissa sen muodoissa, johdettuna päähän asti — oli enemmistölle heistä vieras ja vain äärimmäinen materialistinen vasen siipi meni johtopäätöksissään päähän asti.

Ranskan materialismin pääteos vallankumouksen aattona oli "Luonnon järjestelmä, eli fyysillisen maailman ja siveellisen maailman laeista". Se ilmestyi 1770 illegaalisesti, muka Lontoossa, mutta itse asiassa Amsterdamissa ja oli silmäin lumeeksi merkitty kirjottajaksi 10 vuotta ennen kuollut Pariisin Akatemian sihteeri Mirabeau. Todellisuudessa oli sekin kollektiivistä työtä. Sen päätekijänä oli Holbach, mutta epäilemättä ottivat sen toimittamiseen osaa myös kuuluisa matematiikko Lagrange. Diderot, "ateismin pappi" Neyijon, y.m.

Se oli todellakin "ateismin raamattu". Se paljasti jumalankäsitteen koko mielettömyyden, sisäisen ristiriitaisuuden ja kelvottomuuden. Ranskan materialistit olivat Plehanovin, heidän parhaan tutkijansa lausuman mukaan, todellisia vallankumouksellisia taivaallisissa asioissa: he mestasivat taivaallisen kuninkaan paljon aikaisemmin kuin Pariisin vallankumouksellinen kansa saattoi mestauslavalle maallisen kuninkaansa.

Mutta on välttämätön merkitä ne piirteet, jotka muodostivat Ranskan XVIII:n vuosisadan materialismin kiertämättömän, historiallisten olojen määräämän rajoittuneisuuden. Nämä piirteet osotti jo F. Engels, joka yhdessä K. Marxin kanssa omaksui ja nykyaikaisen tieteellisen sosialismin aaterakennusta varten muokkasi vanhojen ranskalaisten materialistien opit.

Ranskan vanha materialismi oli pääasiassa mekaaninen, sillä sinä aikana oli loppuun kehitettynä tieteenä vain kovien kappaleitten, maallisten ja taivaallisten, mekaniikka. Kemia ja varsinkin elämän ilmiöitten tiede, biologia, oli vielä silloin alkiotilassa.

Lisäksi vanhat materialistit eivät nähneet, että luonnossa on käynnissä keskeymätön kehitys. Ja vihdoin he eivät ymmärtäneet historian todellisia liikkeellepanevia voimia.

Sen ajan tieteen käsityksen mukaan oli aine heille jokin salaperäinen, käsittämätön olio. Ihmisen kehitys eläinkunnassa oli vielä tietämättömyyden verhossa. Historian kulun selvitystä eivät he etsineet luokkien taistelusta, vaan hairahduksista, järjen virheistä j.n.e.

Ja lopuksi, heidän yhteiskuntaihanteensa, feodalismista vapautettua, perustui kokonaan porvarilliselle omaisuudelle. Sosialismi oli vieras XVIII vuosisadan materialisteille, porvariston esitaistelijoille. Mutta siitä huolimatta kasvoi sosialismi juuri siitä materialismista. Jumalan vallankumouksellinen arvostelu kohdistui, erikoisesti Helvetiuksella, ihmisen onnen vaatimiseen maan päällä. Oppi, että ympäröivä maailma kasvattaa ihmisen luonteen, johti johtopäätökseen, että tämä ympäröivä maailma oli muutettava todella inhimillisten suhteiden mukaiseksi. Täten Ranskan materialismi, Marxin lausuman mukaan, "johtaa suoraan sosialismiin ja kommunismiin".

Porvaristo, pian sen jälkeen, kun oli Ranskan vallankumouksessa saanut vallan, kääntyi vallankumouksesta vanhoillisuuteen, materialismista papillisuuteen, jota tarvitaan henkisinä suitsina alaluokille. Materialismin taisteluhenki siirtyy uuden ajan vallankumoukselliselle luokalle, proletariaatille.

Olkoonpa, että Ranskan materialistien muutamissa aatoksissa on paljon naivia meidän päiviemme kehitykseen luokkataistelun katsantokannalta. Olkoonpa, että paikotellen niissä ilmenee kompromissinkin henki, unelma "oikeudenmukaisesta valtiosta" j.n.e. Meidän aikamme ajatteleva proletaari osaa vaivatta erottaa kaikki nämä porvarillisten ideologien historialliset heikkoudet. Mutta hän käyttää oman taistelunsa tarkoituksiin heidän materialisminsa henkeä.

Tämä on korvaamaton ase, varsinkin nyt elettävänämme ajanjaksona, jolloin — Plehanovin sanojen mukaan "Piirteissä materialismin historiasta", — "proletariaatti punnitsee kapitalistien oikeudet samoilla vaaoilla, joita yli sata vuotta sitten käyttivät porvariston edustajat punnitakseen aateliston etuoikeudet."

Toronton uutisia

Punanen kasakka on sen kauniin ja jännittävän näytelmän nimi, jonka näytelmäseuramme esittää ensi lauantaina. Nyt kun näytelmäseuramme on saanut syysnäytelmäkauden reilusti alkuun tullaan uusia näytelmiä esittämään säännöllisesti joka toinen lauantai, ja mikäli mahdollista halvoilla sisäänpääsymaksuilla. Siksipä on jokaisen, etenkin puoluejäsenen, velvollisuus suunnata askeleensa suomalaisen seuran huoneustolle, innostamaan näyttelijöitä ja samalla kartuttamaan osaston rahavaroja. Ensi lauantaina on siihen mainio tilaisuus. Punanen kasakka on todellakin kaunis ja jännittävä näytelmä, jota ei meillä ole koskaan esitetty, ja missä se on esitetty, on se saanut yleisön jakamattoman tunnustuksen. Kappale on nelinäytöksinen ja kaunis alusta loppuun. Siis, joka haluaa nauttia hyvästä näytelmästä, ei varmaankaan malta olla pois tilaisuudesta. Samalla tutustumme puolueen edustajiin, sillä Kommunistipuolueen edustajakokous on silloin täydessä käynnissä. Tervetuloa. Katso ilmotusta tästä numerosta.

Seuraava näytelmä on "Kirkas totuus."

Lasten orkesterin harjotukset on toistaiseksi tiistaina ja perjantaina kello 7 illalla. Uusia soittajia voi vielä muutamia tulla. Vanhemmat lähettäkää lapsenne oppimaan.

Näytelmäseuran yleinen kokous pidetään torstaina t.k. 17 päivänä. Erittäinkin toivoisimme uusia jäseniä tulevan runsaasti, sillä tämä tulee olemaan niinkuin vastaanottokokous. Siis, jolla on halua ja tuntee olevan itsellään taipumuksia, tulkoon reilusti mukaan, sillä osastollemme on eduksi mitä suurempi seura on. Tilaisuudessa tietysti keskustellaan asioista. Lopuksi juodaan tuliaiskahvit ja suoritetaan jotakin köykästä ohjelmaa. Kaikki ne jäsenet, joilla on sydämen asiana puolueen menestyminen ja vaurastuminen, saapukaa nyt. Kunniajäsenten, jotka aikovat tulla vain tätä tilaisuutta varten, on parasta tykkänään pysyä kotona. Niitä on meillä ennestään tarpeeksi.

Käskystä — W. A.

Port Arthurin uutisia

Juttu Arthurin ympäristöllä tehdyistä mineraalilöydöistä aina vain paisuu. Miltei joka paikasta alkaa löytymään joko kultaa, hopeaa, tai muita mineraaleja. Lehdissä on yhtenään uutisia kuinka se ja se on löytänyt uusia kultasuonia, ja kuinka niissä on erinomainen kultapitoisuus. Viimeinenkin uutinen, jonka on tuonut kaupunkiin Beardmore nimisestä paikasta Clain Neelin, kertoo että sieltä on löydetty puhdasta kultaa. Saa nähdä mikä tämän kaiken tohinan takana on, sillä otaksuttavaa on, että ei joka paikassa ole niitä mineraaleja niin paljoa, kuin puhutaan!

Paikkakunnan englanninkielinen lehti on lähtenyt seulomaan ja vääristelemään erästä kuolemantapausta, ottamatta ollenkaan huomioon tosiseikkoja. Lehti on keksinyt jutun nolalulaisen Nick Pellon vaimon kuolemasta, joka tapahtui St. Josephin sairaalassa Arthurissa. Asia ei ole ihan sillä tavalla, miten lehti sitä värittelee.

Eräiden paikkakuntalaisten kertomuksen mukaan on asia kehittynyt seuraavasti: Mrs. Pelto tuotiin sairaalaan, jossa hän kuitenkin kuoli seuraavana päivänä. Sairaalasta ilmotettiin kuolemasta heti miehelle Nolaluun, mutta ennenkun mies sieltä ehti tänne, oli ruumis palsameerattu ja laitettu hautaustoimistossa kuntoon. Hautaustoimistosta esitettiin miehelle noin neljään sataan dollariin nouseva lasku. Mies ilmotti, että hän ei voi maksaa laskua, koska hänen varansa ovat menneet jo kaikki vaimon sairastamisen aikana ja joutunut jo velkaankin, vaan lupasi ottaa ruumiin ja viedä Nolaluun haudattavaksi, sekä tehdä itse arkun. Siihen ei hautaantoimittaja suostunut, vaan vaati edelleenkin mainittua summaa. Farmarin oli pakko kieltäytyä sitä maksamasta. Hän kääntyi viranomaisten puoleen, luvaten maksaa tavallisen hautauskustannuksen, sitten kun saa rahaa tienatuksi. Kaupungin viranomaiset eivät kuitenkaan voineet asialle mitään. Hautaantoimittaja ei myös ole luvannut luovuttaa ruumista, ennenkun hänelle maksetaan vaatimansa korvaus, joten ruumis on vieläkin hautaustoimistossa tätä kirjottaessa.

Asiasta mahdollisesti voi muodostuz oikeusjuttu, jossa lain avulla ratkaistaan, onko hautaantoimittajalla valta vetää maksua töistä ja toimista, joihin häntä ei oltu valtuutettu. Samalla on se todistus, että nykyisen järjestelmän aikana ei köyhä voi kuollakaan, tai tulla haudatuksi ilman suurta rahapussia, sillä hautaantoimittamiseenkin ovat kapitalistit ottaneet monopoolin.

Roy Wolvin, British Empire Steel Corporationin (Nova Scotian kaivoskomppanian) pää oli kaksoiskaupungissamme vierailulla, sekä myös liikeasioilla matkallaan lännelle. Täällä oli hän lehtiraporttereille antanut toistavia numerolta Nova Scotian kaivosalueelta. Muun muassa väittäen valheeksi sen, että siellä lapset ja vaimot olisivat joutuneet kerjäämään, tai että siellä yleensä olisi vallinnut sellainen kurjuus, kuin sanomalehdissä lakon aikana kerrottiin. Hän sanoi, että siellä on työläisillä paremmat olot kuin esim. Williamissa. Kaikki on nyt työssä, ja rauha vallitsee toistaiseksi.

Täytyy ihmetellä noita herrain kertomuksia. Kukaan ei halunne väittää, etteikö siellä olisi ollut lakon aikanakin hyvät olot komppanian herroilla ja virkailijoilla, mutta mitä oli työläisillä? Toissa päivänä sai eräs paikallinen toveri kirjeen mainitulta kaivosalueelta. union puheenjohtajalta. Kirjeessä kertoo hän mitenkä lakko on nyt toistaiseksi sovittu, mutta että suuret joukot on vielä pois työstä, koska kaivoksia ei ole voitu saada niin pian käyntikuntoon. Samalla hän kuvailee miten ikävää on katsoa, kun miesten pitää tehdä pitkän päivän raskasta työtä, eivätkä saa ravinnoksi mitään muuta kuin palan leipää, sillä lakko on vienyt kaikki niin puutteeseen, että heillä ei ole varallisuutta paremmin ravita itseään.

Tuo union virkailijan kirjetieto on yhtäpitävä kaikkien niiden tutkimusten ja lähetystöjen tietojen kanssa, mitä alueella on tehty lakon aikana. Mutta onhan ymmärrettävää, että komppanian herrat eivät halua tietää niistä puutteista ja kidutuksista, millä heidän alaisiaan työläisiä piinataan.

Oikeudenkäyttö Suomessa on kirja, joka on saapunut Vapauden Port Arthurin kirjakauppaan. Jokainen kaupungissa käydessään voi saada sen sieltä, ja sillä tavalla tutustua Suomen ohranahallituksen oikeudenkäyttöön. — J.

Fort Williamin uutisia

Suuret ohjelma- ja näytösiltamat toimii K. P. osaston valitsema iltamakomitea L. W. I. U. of Canadan hyväksi 10 päivä tätä kuuta, siis ensi torstai-iltana.

Iltamissa tulee ohjelma olemaan aivan ensiluokkaista. Ohjelmasta mainittakoon: näytelmä, runoja, laulua, kupletteja, ja ohjelman loputtua tanssitaan repäisevän soiton tahdissa. Ovimaksu tilaisuuteen tulee olemaan ainoastaan 25 senttiä.

Työläiset, saapukaa oikein runsaslukuisina tähän tilaisuuteen.

"Hienoja köyheniä", yhteiskunnallinen näytelmä neljässä näytöksessä, tullaan esittämään "Pirtin" näyttämöltä lauantaina 12 päivänä tätä kuuta. Näytelmä ei ole mikään joutava hölyn pöly, vaan on se vakava ja asiallinen ja on se luettava parhaimpian näytelmien joukkoon mitä meikäläisiltä työväen näyttämöiltä olemme tilaisuudessa esittämään.

Saapukaa jokainen katsomaan tätä näytelmää, sillä siitä on meille jokaiselle paljo oppimista.

Näytelmän lähempään selosteluun ei tässä tarvinne kajota, sillä sen tulee jokainen itse näkemään ja kuulemaan kun saapuu "Pirtille."

Keskämppärit ovat jo saapuneet kaupunkiin ja toivottavasti he nyt jokainen ottavat tarmolla osaa osaston toimintaan, kun ovat saaneet hiukan levähtää ja nauttia kauniin kesän tarjoamasta ihanuudesta. — Vilho.

Eri paikkakunnilta

BRUCE MINES, ONT.

Ne hauskat juhlat, joista elokuun 27 päivänä Vapaus-lehdessä ilmotettiin, vietettiin Brucen Pyrintöhaalilla elokuun 29 p. Juhlatoimikunta kokoontui haalille ja oli valmis suorittamaan ohjelmaa määrättynä aikana. Samoin soittokunta ja jonkun verran nuorta yleisöä, joten jalalla pistettiin hiton nätisti koko iltapuoli. Henkisen ohjelman suorituksesta ei tullut mitään, sillä paikkakuntamme farmareilla luultavasti oli kiireellinen elonkorjuuaika, etteivät joutaneet juhlimaan ennenkun vasta illalla myöhään.

Illalla ei enää ehditty suorittamaan muuta ohjelmaa, vaan ainoastaan allekirjottanut piti lyhyen puheen juhlan merkityksestä, ja yleensä työväen juhlien tarkotusperästä. Me emme vielä yleensä vietä voittojuhlia, vaan kaikissa juhla-, iltama- ja muissa tilaisuuksissa kokoamme ja valmistamme niitä aineksia, joista rakennamme sellaisen Gibraltarin, sellaisen elävän liikkuvan muurin, joka on tiedon ja yksimielisyyden voimalla panssaroitu. Sellainen työväen Gibraltari on saartamaton, sillä vaikka suurrosvot — todellinen roskajoukko — etuvarustuksemme murtavatkin, niin päälinnoitusta he eivät voi kukistaa, sillä se tulee olemaan tuhatmiljoona kerroksinen panssari. Ja nyt, ja silloin toverit, ei askeltakaan peräännytä, vaan kaikkialla uljaasti eteenpäin. Tuuma tuumalta on meidän tiedon aseilla itsellemme ala vallotettava niin taloudellisella kuin poliittisellakin taistelurintamalla. Silloin saamme olla varmat, että kerran me lyömme tuon suurrosvo- ja todellisen roskajoukon. Silloin vasta me saamme viettää todellista vapauden voittojuhlaa.

Samana iltana esitti näytelmäseuramme Viron sisällissodan kamppailuja kuvaavan kappaleen nimeltä "Punainen kasakka".

Kappaleen esitys sujui mitä parhaiten, ottaen huomioon ne vaikeudet ja puutteellisuudet, jotka työväen näyttämövälineissä ovat haittana.

Oman sekä yleisön arvostelun perusteella haluan lausua muutaman sanan kappaleen eri osien esittäjistä:

Tohtori Kopra (esittäjä Arvid Söderena); Nadezta, tohtorin tytär (Martta Harju); Nikolai Hiukku, lakimies (Ruohonen); Olga, pastorin tytär (Hilda Koski); Igor Maxkoff, (kasakkaluutnantti (Oskar Suominen); Ostop Pidkova, kasakkaluutnantti (Leo Johnson); ja Ivan, juoksupoika (Kirsti Kauhala) esittivät osansa kiitettävän hyvin. Mariana, pastorin vaimo (Hilja Pohjola); Lubav, hoitaja ja emännöitsijä Kopralla (Tilda Johnson); Saska, kasakka (Yrjö Westerholm; Schillinger, valkoinen korpraali (Aarne Nieminen), kaikki tyydyttävästi. Pastori Johannes Kinna. (Tienhaara) esiintyi heikosti.

Yleisöä kokoontui kappaletta katsomaan kohtalaisen paljon. Ilta kului hupaisasti ja rattoisasti, jos ei ottaisi lukuun sitä pientä rähäkkää, jonka eräs kaiken järjen ja sivistyksen alapuolella oleva räyhääjä illan lopputanssin aikana juovuspäissään nosti. En tahdo vielä tällä kertaa sinua niin häpeällä lyödä, jonka kyllä ansainnut olet, jättäen tällä kertaa nimesi mainitsematta. Mutta ota huomioon, että tämä on viimeinen varotus teille, jotka sivistyneitten ihmisten rauhaa häiritsette. Ja myös te koiratorpparit, uskokaa vain, teitä kohtaa viimein turma. Me olemme jo liian kauan kärsineet teitä.

Kommunistipuolueen osasto viime elokuun työkokouksessaan valitsi kolmimiehisen toimintakomitean järjestämään metsätyöläisiä. Komiteaan tulivat Oscar Suominen, Arvid Söderena ja allekirjottanut. Sen jälkeen komitea piti kokouksen, jossa päätettiin kutsua joukkokokous elokuun 30 päiväksi. Määrättynä päivänä kokoonnuttiin, mutta osanotto oli laimea. Kokouksen avasi allekirjottanut ja esitti toveri Johnsonin puhumaan, joka täytti tehtävänsä selostellen metsämiesten kurjaa tilaa ja järjestymisen tarpeellisuutta.

Keskustelussa tuli ilmi, että työnantajat paikkakunnallamme eivät lupaa tulevana katkaisukautena maksaa enämpää kuin kaksi dollaria koordilta. Asiaa harkittuamme tultiin siihen yksimieliseen päätökseen ettei kukaan lähde metsää katkasemaankaan ennenkuin luvataan $2.50 koordilta ja siitä ylöspäin.

Toimintakomitea päätettiin pitää edelleen toimessa ja kaikki edellä mainitut komitean kolme jäsentä hyväksyttiin delegateiksi, joista Oskar Suominen hyväksyttiin sihteeriksi, jolla jo on delegate eli jäsenkirjurin välineet. Siis metsämiehet, muistakaa täyttää velvollisuutenne, nimittäin yhtyä metsätai toisin sanoen, puutavarateollisuustyöläisten järjestöön, ennen kuin lähdette metsätöihin. Tehkää se ilman mitään verukkeita.

Frank Grönberg.

APINA POLVEUTUU IHMISESTÄ, VÄITTÄÄ ERÄS AUSTRAALIALAINEN PROFESSORI

Anatomian professori Wood-Jones Adelaiden yliopistossa on luennoidessaan lausunut:

Tarkka tutkimus on johtanut minut siihen hämmästyttävään johtopäätökseen, että ihmisapina, jota antropologit tavallisesti pitävät ihmisen esi-isänä, todellisuudessa onkin ihmisen jälkeläinen.

On jo aika, lausui Mr. Wood-Jones, että hylkäämme väärän olettamuksemme, että Darwin olisi osottanut ihmisen polveutuvan apinoista. Turhaa on etsiä puuttuvaa rengasta, koska ihmisen kehitys tapahtui niin aikaiseen ja huomattavasti ennen sitä aikaa, jolta kaikki jäännökset ovat, ne kun ovat peräisin verraten nuorista maakerroksista.

Wood-Jones on englantilainen ja suoritti tutkintonsa Lontoon yliopistossa, jossa hän v. 1919 oli anatomian professorina. Hänen entiset työtoverinsa suhtautuvat kuitenkin epäillen hänen teoriaansa, että apina oli ihmisen veljenpoika.

Viimeisin Kirjauutuus!

Napoleon III Vallankaappaus.

Kirj. KARL MARX

Sivuja 205 — Hinta 70 senttiä.

Tämä kirjanen antaa näytteen materialistisen historiankäsityksen metoodista, sellaisena kuin Marx itse sitä käytteli. Tätä hänen esitelmäänsä pidetään yhtenä hänen parhaimmista kirjoituksistaan mitä jälkimaailmalle on häneltä säilynyt. Siinä osotetaan se yhteiskunnallisten tapahtumain liikkeellepaneva voima, joka viimekädessä määrää hstoriallisten tapahtumain kulun.

Kirjan käsittelemät tapaukset käsittävät yhdeksännentoista vuosisadan vallankumouksellisimman aikakauden, Ranskan helmikuun vallankumouksesta, 1848, n.s. Brumairen 18 p. (Marrask. 6 p.) 1851. Marx kuvaa näiden tapahtumien luokkaluonnetta ja silloisen yhteiskunnan luokkasuhteita, osottaen aina sen taloudellisen perustan, jolta kukin valtaa tavoitteleva ryhmä ponnisteli. Nykyajan vallankumoustapahtumien ymmärtäminen käy tämän kirjan selityksien avulla paljon helpommaksi.

Tästä kirjasta otettu painos on verrattain pieni, muihin samankokoisiin kirjoihin verrattuna. Ja sen vuoksi lähetetään tätä kirjaa asiamiehille ainoastaan tilauksesta. Siitä huolimatta on jokaisen kirjallisuusasiamiehen tilattava niin monta kappaletta kun arvelee mahdollisesti voivansa myydä. Eikä ole mitään vahinkoa vaikka muutamia joutuisi palauttamaan myöhemmin, mutta pääasia on että jokainne asiamies tilaa varastoonsa näitä nyt aivan heti, voidakseen tarjota tätä uutuutta lukijoille tämän kirjallisuuskuukauden aikana.

Pienemmätkin tilaukset täytämme mielihyvällä. Ja 5 kpl. tilauksesta myönnämme kenelle tahansa tilaajalle 20 pros. asiamies alennuksen.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA,

Sudbury, Ontario.

Lähettäkää minulle heti palaavassa postissa .... kpl. sitä uutta Marxin kirjasta, NAPOLEON III VALLANKAAPPAUS, jonka hinta on 70c kpl. Voitte veloittaa tiliini siksi kun olen kirjat myynyt.

Nimi ....

Osote ....

TILAUKSIA TYÖVÄENLEHDILLE

— VÄLITTÄÄ —

VAPAUDEN KONTTORI

Asiamiestemme ei tarvitse olla asiamiehiä kaikille erikielisille työväen lehdille, vaan voivat meidän asiamiesvaltuuksillamme ottaa tilauksia kaikille allaoleville työväen lehdille ja lähettää konttoriimme maksun seuratessa mukana.

Välitämme tilauksia seuraaville työväenlehdille:

THE WORKER, viikkolehti, Toronto, Ont., vk. $2.00, ½ vk. $1.00
THE YOUNG WORKER, Toronto, Ont., vuosikerta .... .50
DAILY WORKER, Työväenpuolueen päivälehti. Tilaushinta vuosikerta ....$6.00, ½ vuosik. $3.50, 3 kuuk. $2.00
FARMER-LABOR VOICE. 2 kertaa kuussa ilmestyvä. Tilaushinta. ....Vuosikerta $1.25, 6 kuuk. .65
THE YOUNG WORKER, Nuorten Työläisten Liiton kuukausi julkaisu, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta....$1.00
THE YOUNG COMRADE, Työväenpuolueen lastenlehti, Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta .... .50
WORKERS MONTHLY, Chicago; vuosikerta $2.00, ½ vuosik. $1.25
POHJAN VOIMA, Oulu, päivälehti; vuosik. $10, puoli vuotta $6.00
TYÖN ÄÄNI, Vaasa, 3 kertaa viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
SAVON TYÖ, Kuopio, 3 kert. viikossa; vuosik. $6.00, ½ v. $3.50
TIEDONANTAJA, Helsinki, päivälehti, vuosik. $10; ½ v. $6.00
LIEKKI, Helsinki, viikkolehti; vuosik. ....$3.00; ½ vk. $1.75
TYÖMIEHEN VIIKKOLEHTI, Helsinki, vuosik. $2.50; ½ v $1.50
UUS ILM, virolainen Työväenpuolueen lehti, ilmestyy New Yorkissa. Tilaushinta vuosikerralta $6.00
NY TID, Työväenpuolueen ruotsalainen lehti, ilmestyy Chicagossa. Tilaushinta vuosikerralta $2.50
TYÖVÄEN URHEILULEHTI, Helsinki. Tilaushinnat vuosik. $3.00, puoli vuotta $1.75
NORRSKENSFLAMMAN, ruotsalainen lehti, Lulea, Ruotsi, vk. $12.00, puoli vuotta $6.00
ITÄ JA LÄNSI, 2 kertaa kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti, Helsinki. Tilaushinta .... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TUISKU, Suomen vasemmistolaisten pilalehti, ilmestyy kerta kuussa 16-sivuisena. Tilaushinta vuosik. $2.50, ½ vk. $1.50
KOMMUNISTI, Leningrad, ... vk. $4.00, ½ vk. $2.00
TYÖLÄISNAISTEN URHEILULEHTI, Helsinki. Kerta kuussa Vuosikerran hinta $1.75; puolivuosikertaa $1.00
NAISTYÖLÄINEN, Helsinki. Kerta kuussa 1 vk $1.75 puolivuosikertaa $1.00
PUNAINEN KARJALA, Petrozovodsk, Russia; 3 kertaa viikossa; vuosikerran hinta $7.00; puolivuosik. $3.50
TYÖMIES, päivälehti, Superior, Wis., 1 vk. $6.00, ½ vk. $3.25
TOVERI, päivälehti, Astoria, Ore., 1 vk. $6.00, ½ vk........ $3.50
ETEENPÄIN, päivälehti, Worcester, Mass., 1 vk. $7.00, ½ vuosik. $3.75
PUNIKKI, pilalehti, Superior, Wis., 1 vk. $1.75, ½ vk........ $1.05
TOVERITAR, naistenlehti, Astoria, Ore., 1 vk. $2.00, ½ vk. $1.15

Ylläolevista lehdistä myönnetään asiamiehille palkkiota vissin taksan mukaan.

VAPAUS,

Box 69, SUDBURY, ONT.

Mitä on jokapäiväinen leipä?

Ruokaleipä ja kahvileipähän se on, jokainenhan sen tietääkin ja senkin, että Kotileipomosta jokapäiväisen leivän saa maukkaimman.

Kuivaleipä ja korput ovat keveitä ja huokoisia ja hinta — kysykääpäs. Jo usean vuoden ajan on tilaukset linjoille, farmeille ja kämpille täytetty huolella. Puhelin 1338S.

HOME BAKERY — 740 SIMPSON ST. — FORT WILLIAM, ONT.

MATKAILIJAKOTI

Siistejä huoneita saatavana.
EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa
Telefooni 582

A. FOURNIER, LIMITED

HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI

VAKUUTUKSIA

BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.

Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. — Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

KALLE POUKAMAN

— SAUNASSA —

kylvetään perjant. ja lauantaina.
SUDBURY,
Puhelin 457. — P. O. Box 1122

V. AHON

Parturiliike, Pallohaali ja Tupakkakauppa sijaitsee 78 Lang St. Cobalt, Ont.

Tarmo ruokala

on paras paikka tyydyttää ruokahalunsa, sijaitsee samassa paikassa.
T. J. Carlstedt, omistaja.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

SUOMESTA

SUOMEN PUUTEOLLISUUSTYÖVÄENLIITON TILANTEESTA

on liiton puheenjohtaja Nestori Aronen kertonut Työväenjärjestöjen Tiedonantajalle m.m. seuraavaa:

Liiton yleinen tilanne

Kuten tunnettua, perustettiin S. Puuteollisuustyöväen liitto jo huhtikuulla 1924, mutta alotti se varsinaisen toimintansa vasta tämän vuoden alusta. Liiton perustaminen aiheutui, kuten tunnettua siitä, että yhä raivokkaammaksi käynyt taistelu työn ja pääoman välillä on pakottanut palkkatyöläisiä ottamaan käytäntöön tarkoitustaan vastaavampia järjestömuotoja kuin tähän asti käytännössä olleet järjestömuodot, voidakseen pitää puoliaan kapitalistien raivokkaita hyökkäyksiä vastaan. Ja että uusien järjestömuotojen käytäntöön ottaminen on ollut tarpeen vaatima, eikä suinkaan liian aikaisin toteutettu, osoittaa liittomme nopea edistyminen ja se yleinen myötätunto, jota se liittomme alaan kuuluvien työläisten keskuudessa on saanut osakseen.

Vaikka liitto, kuten sanottu, alkoi virallisen toimintansa vasta kuluvan vuoden alusta, alkoivat entisiin liittoihin kuuluneet työläiset jo v. 1924 loppupuoliskolla siirtyä tähän uuteen liittoon, ja ryhtyivät perustamaan liittomme osastoja, sekä lopettamaan entisiin ammattiliittoihin kuuluneita osastoja. Tämä toiminta edistyikin niin ripeästi, että heti vuoden alussa saatiin liittomme toiminta vilkkaaseen käyntiin. Joitakin osastoja tosin on perustettu vielä pitkin vuotta, aivan viime aikoina, useita vallan uusia, sellaisille paikkakunnille, joissa ei tähän asti ole ollut liittomme työalaan kuuluvien työläisten kesken ammatillisia järjestöjä.

Liiton osastot ja jäsenmäärä

Osastojemme lukumäärä on nyt 144. Jäseniä on 7,271 viime neljänneksen tilityksen mukaan. Tästä puuttuu kuitenkin 9 osastoa, jotka ovat perustetut vasta niin myöhään, ettei niistä tämän vuoden ensimäisen neljänneksen tilitystä ole tehty ja on näissä osastoissa jäseniä noin 230, joten siis liittomme jäsenmäärä on noin 7,500. Muuten on huomattavissa jäsenmäärän lisääntymistä yhä. Jäsenistä on miehiä noin 6,800 ja naisia noin 700. Osastojemme toiminta on ollut verrattain vilkasta, osoittaen tämäkin puolestaan uusien järjestömuotojen saavuttamaa kannatusta työläisten keskuudessa.

Työttömyys

Kuluneen vuoden ajalla vallinnut työttömyys on vaikuttanut jossain määrin lamauttavasti liittomme jäsenien toimintaan, joka on luonnollistakin, sellaisissa tapauksissa, kuin esim. osaston toimitsijain on lähdettävä työnansiolle muille paikkakunnille. Silloin kärsii osaston toiminta pystyvien toimintavoimien puutetta. Suurempaa työttömyyshätää ei tosin liittomme jäsenistön keskuudessa ollut havaittavissa. Yleisestä työttömyystilanteesta on ollut puolestaan se seuraus, että työnantajat, jotka aina vaanivat tilaisuutta voidakseen päästä supistamaan työläisten elintasoa ja polkemaan heidän palkkojansa, riensivät sahateollisuudessa miltei kautta linjan yrittämään työläisten palkkojen alennusta. Osittain he tässä onnistuivatkin, sellaisilla seuduilla, joissa työttömyys muilla työaloilla esiintyi uhkaavampana, joten työläisille ei ollut mahdollisuutta esim. työlakon avulla puolustaa entisiä palkkojansa, vaan oli pakko suostua huononnetuilla palkoilla työskentelemään, niin katkeraa kuin se tällaisissa tapauksissa onkin. Työttömyyttä on liiton puolesta myös koetettu lieventää suorittamalla liiton työttömyys- ja matka-apukassasta avustusta työttömäksi joutuneille jäsenille. Avustusta on myönnetty tammikuun 1 ja toukokuun 15 päivien välisenä aikana noin 4,000 mk., sisältyen siihen myös matka-avustukset. Tämä avustuksina suoritettu summa ei tosin sellaisenaan kuvasta työttömyyden laajuutta, sillä avustuksista ovat päässeet osallisiksi vai ne jäsenet, jotka ovat liittyneet liittoomme niistä liitoista, joilla oli työttömyys- ja matka-apukassa ja jonka jäseninä he ovat aikaisemmin olleet. Ensi vuonna ovat liiton kaikki jäsenet jo avustusoikeutettuja.

Työtaistelut

Liittomme alaisissa osastoissa on useilla paikkakunnilla puhjennut työselkkauksia, etupäässä sen vuoksi, että, kuten jo aikaisemmin on mainittu, sahakapitalistit ovat alennelleet palkkoja, toisin paikoin hyvinkin huomattavasti. Harvempia työtaisteluja on syntynyt sen takia, että työntekijät ovat vaatineet palkankorotusta.

Työnantajille on käynyt sitäkin helpommaksi yrittää palkkojen alentelemista, kun yleisesti vallinneen työttömyyden lisäksi on sahateollisuudessa ollut sellainen, tosin tilapäinen lamaannuskausi vallitsemassa. Ensin aikaisemmin keväällä näyttikin tilanne puutavaramarkkinoilla lupaavammalta, mutta kesään siirryttyä laimeni ulkomaalaisten puutavaraostajien ostohalu, ne kun alkoivat odotella puutavaran hintojen halpenemista ja osaksi antoi heille tässä suhteessa toivoa Ruotsin ja muiden pohjoismaiden puutavarakapitalistien keskinäinen kilpailu. Tämä vaikutti sen, että meidänkin puutavarakapitalistit supistivat tuotantoaan, pannen useita sahalaitoksiaan käymään vaan yhtä vuoroa. Tästä taas olivat sahakapitalistit tilaisuudessa polkemaan palkkoja työhön jääneiltä työläisiltä ja tästä oli seurauksena, kuten mainittu eräillä paikkakunnilla työtaistelujen puhkeaminen. Useassa tapauksessa onnistuimmekin estämään palkkojen alennuksen, joskin osittain oli pakko eräillä seuduilla tyytyä työnantajien menettelyyn.

Yleensä on onnistuttu saamaan työtaistelut sovitettua työläisille edullisella tavalla. Ja täytyy myöntää, ettei työnantajillakaan ole ollut erikoista halua, tai paremminkin sanoen, uskallusta kiristää työtaistelutilannetta äärimmilleen, vaan ovat olleet halukkaat neuvottelemaan. Tämän on oikeuttanut osaksi se, että he ovat odotelleet markkinain parantumista ja tämän takia koettaneet välttää ilmi tappelua, joka puutavaran kysynnän vilkastuttua tulisi koitumaan heillekin huomattavaksi tappioksi. Mutta osaksi on myös vaikuttanut työnantajain "sovinnonhaluun" se, että he sittenkin ovat ottaneet huomioon liittomme vakavana tekijänä työtaistelujen puhjetessa. Ja tämä ei liene niinkään vähäinen tekijä. Huomattavampana poikkeuksena edelläsanotusta voidaan sentään panna merkille liittomme Pietarsaaren osaston parhaillaan käymä työtaistelu. Pietarsaaressa olevalla V. Schaumanin omistamalla sahalla alennettiin työläisten palkkoja. Vastatoimenpiteenä esittivät työläiset palkankorotusvaatimuksen, joka vaihteli 15—30 pros. välillä. Työnantaja kieltäytyi suostumasta työntekijäin vaatimukseen, ja kun tarjottiin neuvoteluja työnantajalle, kieltäytyi sahan isännistö, kuten ilmoittivat, S. Sahateollisuustyönantajaliiton asiamiehen kehoituksesta neuvottelemasta työntekijäin ammattiosaston enempää kuin liitonkaan edustajien kanssa, vaan ainoastaan yksityisten työntekijäin kanssa olisi ollut valmis neuvottelemaan. Tähän eivät työntekijät luonnollisesti voineet suostua ja seuraus oli, että sahalla puhkesi lakko taaplaajien, lastaajien ja lautatarhatyöntekijäin keskuudessa, jotavastoin työnantaja sulki pois työstä sahalla työskentelevät työläiset, jotka eivät suostuneet menemään lakossa olevien tilalle. Koko sahan työväestö sanoutui irti työstänsä. Nyt koetetaan pitää sahaa käynnissä rikkurivoimilla. Neuvotteluja ei ole saatu käyntiin, sillä sanotun sahan omistaja, tirehtööri Schauman on kiihkoruotsikoita ja halveksii suomalaista työläisainesta niin ettei tahdo olla missään kosketuksissa työläisten järjestöjenkään kanssa. Hän suvaitsee työläistä vain sikäli, kuin se nöyränä ja alistuvana kerää rikkauksia herralle.

Yleensä ei vakavampaa laatua olevia palkkaliikkeitä ole liittomme alaisissa osastoissa ollut, lukuunottamatta viimeksi mainittua Pietarsaaren työselkkausta.

Onnistumismahdollisuudet vastaisissa työtaisteluissa

Niistä on vaikeaa etukäteen mennä ennustelemaan, mutta mikäli liittomme ehtii vakiintua ja joukot saadaan kerättyä yhteiseen rintamaan on varmaa, että liittomme toimintaalaan kuuluvat työnantajat tarkoin harkitsevat ennenkuin lähtevät pakottamaan liittoamme kanssaan kamppailuun. Ja samoin myös voidaan estää pääoman omistajien häikäilemättömimmät yritykset työläistensä työ- ja elinehtojen huonontamiseksi. Siksi kohdistuukin kaikki huomiomme sahateollisuus- ja muiden, liittomme toimialaan kuuluvien työläisten järjestämiseen niin, että saisimme liittomme mahdollisimman vahvaksi jäsenmääränsä ja varoihinsa nähden.

Siirtyminen uusiin järjestömuotoihin

on sujunut verrattain onnistuneesti. Työläiset ovat, ei puoluesuuntiin katsomatta, käsittäneet, että tällainen järjestely ammatillisessa liikkeessä on ollut ajan ja olosuhteiden vaatima ja sen vuoksi ovatkin he olleet innokkaasti mukana tässä järjestelyssä. Eräillä paikkakunnilla ovat puusepät ja sahalaiset järjestäneet yhteisen osaston, sensijaan että ennen oli kummallakin ryhmällä oma osastonsa. Aikaisemmin nimittäin olivat kirvesmiehet ja puusepät yhdessä osastossa, mutta tämän vuoden alusta siirtyivät kirvesmiehet Rakennustyöläisten liittoon ja puusepät tähän liittoon. Tästä oli seurauksena, että joillakin paikkakunnilla jäi puuseppien ryhmä niin pieneksi, ettei ollut tarkoituksen mukaista erillisen puuseppien osaston ylläpitäminen. Ja kun paikkakunnalla oli olemassa myös sahatyöläisiä, jotka kuuluvat liittoomme, niin oli luonnollista, että eri ryhmät liittyivät samaan osastoon, jolloin osastosta muodostui elin- ja toimintavoimainen osasto.

Valistus- ja järjestelytyö

Valistus- ja järjestelytyötä on liittomme tehnyt paitsi varsinaisten toimitsijain välityksellä, myös useita kuukausia liiton palveluksessa olleen järjestäjän avulla. Tällainen järjestelytyö onkin aivan välttämätöntä näin liiton alkutaipaleella, saadaksemme joukot perehtymään uuteen järjestelyyn perinpohjaisesti. Kun saadaan "kaikki rattaat" kohdalleen ja toiminta oikein luistamaan, silloin ei niin tärkeätä enää olekaan varsinainen järjestelytyö, vaan voidaan kaikki voimat kohdistaa liittomme jäsenien taloudellisen aseman parantamiseksi, työpalkkojen korottamisen ja yleensä työehtojen parantamisen muodossa.

Miltä liiton toimintamahdollisuudet näyttävät

Yleensä ne näyttävät toivorikkailta. Työalaa on paljo. Tuskin neljättä osaa liittomme toiminta-alaan kuuluvista työläisistä on vielä järjestyneitä, joten työtä ja työkenttää on riittävästi, jos mielimme niistä järjestymättömistä saada järjestyneitä. Siinä mielessä olemme tehneet suullista ja painetun sanan kautta harjotettavaa agitatsionityötä ja siten tulemme edelleenkin ahkeroimaan. Toivottavasti jo ensi vuonna voimme ilmottaa jäsenmäärämme muutamaa tuhatta suuremmaksi, ja myös muutkin saavutukset vastaavassa määrässä suuremmiksi kuin nyt.

Neuv.-Venäjälle menevä työläisvaltuuskunta valittu

Elok. 19 pn illalla pidetyssä Ammattijärjestön suuren toimikunnan kokouksessa oli esillä kysymys työläisvaltuuskunnan lähettämisestä Neuvosto-Venäjälle.

Toimeenpanevan valiokunnan taholta ehdotettiin, että valtuuskunta lähetettäisiin ja että valtuuskunta olisi luvultaan kymmenhenkinen sekä kokoonpanoltaan eri puolilta maata valituista ammatillisesti järjestyneistä työläisistä, kuten Ammattijärjestön keskusneuvostoille ja perusjärjestöille lähettämässä kiertokirjeessä ehdotettiin, kuitenkin sillä muutoksella, että Ammattijärjestö valitseisi valtuuskuntaan ainoastaan kaksi henkilöä ja yksi paikka luovutettaisiin nuorten työläisten edustajalle.

Käydyssä keskustelussa suurin osa puheenvuorojen käyttäjistä kannatti toimeenpanevan valiokunnan ehdotusta ja hyväksyttiin valiokunnan ehdotus lopullisesti 17 äänellä 3 vastaan.

Ammattijärjestön edustajiksi valittiin Rakennustyöntekijäin liiton puheenjohtaja Uuno Nurminen ja kansanedustaja Mikko Ampuja, varalle metallityöntekijäin liiton sihteeri Yrjö Lehtinen. Toimeenpanevalle valiokunnalle annettiin oikeus valita toinen varamies, jos sellaista tarvitaan.

Ammatillisten keskusneuvostojen ehdokkaista valittiin valtuuskunnan jäseniksi seuraavat henkilöt:

Helsingistä: metallityömies V. Uurtamo, varalle vaatetustyöntekijäin liiton luottamusmies Antti Luostarinen.

Turusta: kirvesmies M. Mäkinen, varalle N. Ståhlberg.

Tampereelta: sähkötyömies Lauri Myllymäki.

Vaasasta: kirvesmies J. Palo, varalle Aho.

Viipurista: kirvesmies M. Tiainen, varalle toimittaja Ernst Lähde.

Pohjolan Ammatillisesta piirijärjestöstä toimitsija Isakki Heikka, varalle toimittaja Paul Brander.

Kuopiosta asetettua ehdokasta, pienviljelijä August Huttusta ei hyväksytty valtuuskuntaan, koska ei tiedetty kuuluuko Huttunen mihinkään Ammattijärjestön alaiseen järjestöön. Kuopion ammatilliselle keskusneuvostolle annettiin tehtäväksi valita Huttusen tilalle toinen henkilö, toivomuksella, että tämä henkilö valittaisiin pienviljelijäväestön keskuudesta niin, että valtuuskuntaan täten tulisi yksi varsinainen talonpoikaiston edustaja.

Nuorten työläisten edustajan valitseminen jätettiin ammatillisesti järjestyneiden nuorten työläisten itsensä tehtäväksi ja on tämä valinta toimitettava niin pian kuin se on mahdollista.

Valtuuskunnan sihteerin y.m. tarvittavain virkailijain valinta jätettiin valtuuskunnan itsensä tehtäväksi.

Elokuun 20 pnä pidetyssä ammatillisesti järjestyneiden nuorten työläisten kokouksessa valittiin heidän edustajakseen toimittaja Emil Virtanen Kuopiosta, varalle Laine Vuosmaa Vaasasta.

Kuningas tasavallan vieraana

"Työn Ääni" kirjottaa Ruotsin kuninkaan Suomen aikomasta vierailuretkestä m. m. seuraavaa:

"Vuonna 1918 kuningaspuuhien kannustajina oli porvaristomme ja Saksan imperialistien yhteiset valtapyrkimykset. Tänä vuonna, jolloin Ruotsin kuningas saapuu maahamme "kohteliaisuusvierailulle", on kysymyksessä erään toisen, maailmansodassa voittoonpäässeen suurvallan intressit, nimittäin Englannin kuningaskunnan. Englanti, jossa nykyään on vanhoillinen, imperialistinen hallitus, yrittää nyt laajentaa valtaansa Itämerellä. Sen valtapolitiikkaan kuuluu m.m. Suomen lähentäminen Ruotsiin, jotta, jos sattuisi sotaisia selkkauksia Venäjän kanssa, taistelurintama olisi valmis. John Bull on aina ollut bulldoggi, verikoiran mallinen. Se käyttää toisia, pienempiä valtioita etujensa edestä tappelijoina. Englannin vallassaolijat ovat nykyään maassa vallitsevan pulakauden ja siirtomaiden kasvavan itsenäisyysliikkeen takia enemmän kuin hädässä. He ovat pakotettuja hakemaan uusia liittolaisia sekä heikentääkseen Neuvosto-Venäjän vaikutusvaltaa kaukaisessa Idässä että vähentääkseen Ranskan vaikutusvallan lisääntymistä Itämerellä Puolan y.m. välityksellä. Jos siis Suomi — kuten maalaisliitto ja edistysmieliset olivat toivoneet — liittyy Puolan ja Baltianmaiden liittoon, joutuisi se Ranskan kapitalistien asekätyriksi, liittymällä Skandinaviaan tulisi maastamme Englannin uuden valloituspolitiikan asianajaja. Tämä on seikka, joka on otettava huomioon tämän vierailun yhteydessä. Me pelkäämme pahoin, että viimeaikaisen Suomessa ja Ruotsissa kasvaneen skandinavianorienteeramishalun syntymäpaikka on Downing Streetillä Lontoossa. Tällaiset visiitit, joiden mahdollinen epävirallinen järjestelypaikka on Lontoo, käyvät työtätekevälle kansalle vaarallisiksi, yhtä vaarallisiksi kuin v. 1918 kuningaspuuhat. — Englannin laivaston ilmestyminen Itämerelle ennustaa aina sotaa. Siksipä on kaikkien tasavaltalaisten talonpoikain ja työläisten oltava varuillaan, ettei maamme joutuisi porvaristomme ja Englannin kapitalistien takia sotaisiin selkkauksiin.

Näitä epäilyksiä herää ei ainoastaan yllämainittujen asioiden perusteella, vaan myös sentakia, että kuninkaan vastaanottajiksi on määrätty "tasavaltalainen" suojeluskunta. Jokainen työläinen ja rauhaarakastava talonpoika ymmärtää, ettei silloin voi olla kysymyksessä rauhallinen visiitti. Suojeluskunnan kutsuminen Helsinkiin Gustav V:ttä vastaan ottamaan merkitsee selvästi erään salamonarkistisen valtapolitiikan erikoista, alleviivaamista. Englannin sotilaskomissionin, joka täällä järjesteli armeijamme uudelle kannalle, lausunto suojeluskuntien merkityksestä porvariston luottojoukkona sodan syttyessä (kenen kanssa), on myös lisätodisteena epäilyksiemme esiintuomiselle.

Aseman näin ollen ei voi rauhaa rakastava työkansa vaieta kuningasvisiitin edellä. Me varoitamme porvaristoamme ryhtymästä uuteen kansaa vahingoittavaan seikkailupolitiikkaan. Me vetoamme asiassa Skandinavian työläisiin ja tulemme niiden välityksellä vaatimaan Ruotsin sosialidemokraattiselta hallitukselta, joka on vastapelurina Suomelle, täydellistä selkoa mitä kuningas Gustav V:nen matka Suomeen tarkoittaa."

TYÖVOIMANOSTAJAT LEIMAAVAT "VAARALLISET" TYÖTODISTUKSISSAKIN

Työläisten keskuudessa on totuttu odottamaan mitä hyvänsä työnantajilta silloin, kun niiden ja työläisten välillä syntyy palkkaselkkaus, johon työläiset ovat olleet pakotetut ryhtymään kurjan asemansa parantamiseksi. Irjala ja Kaarto Oy:n antama "työtodistus" eräälle lakossa olevalle puusepälle on sisällöönsä nähden tyypillinen näyte siitä mihin työnostaja luulee olevansa oikeutettu ryhtymään työläistensä nujertamistarkoituksessa — sivuteille. Asiakirja kuuluu seuraavasti:

"Irjala ja Kaarto Oy. Vaasa
Pitkäkatu 44.
Huonekalutehdas ja liike.

Täten voimme pyynnöstä todistaa, että konepuuseppä (nimen jätämme pois) on ollut työssä 26 p. helmikuuta 1924 28 päivään heinäkuuta 1925, ja on hän työnsä tehnyt kiitettävästi ja käyttäytynyt nuhteettomasti. Täällä vallitsevaan puuseppäin lakkoon osaaottavana on hän nyt työstämme vapaa.

Vaasassa 28 p. heinäk. 1925.
(leima)
K:tta E. Irjala.

Tämä "prikkaus" on selvä todistus siitä, että työnantaja, vaikka työläinen onkin nuhteettomasti ollut työssä, koettaa vaikeuttaa hänen työnsaantimahdollisuuksiaan muualla. Se on sitten se ylistetty ja kiitetty porvarin oikeudenmukaisuus (!) kun hän rupeaa työläisiä kiristämään. Hieno moraali! Tämä työtodistuksen sanamuoto on siksi omituinen, ettei luulisi siihen vähääkään rehellisyyttä omaavan työnantajan ryhtyvän. Kehoittaisimme "prikkaustodistuksia" saaneita työläisiä — sillä useampia niitä kuuluu olevan — vaatimaan itselleen puhtaita papereita.

Mitä puuseppäin lakkoon tulee on asema ennallaan. Muutamissa paikoissa on joku "saaristolainen" yrittänyt työhön, mutta epäonnistuneena lopettanut. Yleensä ovat puusepät alkaneet siirtyä paikkakunnalta pois. Huvittavana seikkana mainittakoon lopuksi, että työnantajat sanovat lakossa olevien puuseppien olevan Moskovasta päin rahotettuja. Niin, niin. Kaikki ne siellä Moskovassa tietävät! — T.A.

VUODENTULOTOIVEET OVAT YLEENSÄ TYYDYTTÄVÄT

Maataloushallituksen maanviljelystaloudellisen osaston v.t. päällikkö, tri Jutila on antanut eräitä tietoja satotilanteesta tällä hetkellä. Näiden mukaan on heinänteko Lounais-Suomessa sekä Tampereen seuduilla pienemmillä keskikokoisilla viljelyksillä saatu loppuun suoritetuksi, mutta Etelä-Suomen suuremmilla tiloilla, varsinkin Helsingin ympärillä, ovat sateet viivästyttäneet heinänkorjuuta. Tähän on ollut syynä myös rukiin harvinaisen varhainen tuleentuminen, mikä pakottaa keskeyttämään heinänkorjuun ja ryhtymään rukiinleikkuuseen. Ruis on tänä vuonna tuleentunut huomattavan aikaisin. Seuduilla, joissa runsaammin on ollut sateita, ovat ne tuottaneet rukiille haittaa, mutta yleensä on sanottava, että odotettava ruissato tulee kautta maan olemaan hyvä.

Mitä kevätviljoihin tulee, on kaurasta kaikkialla odotettavissa hyvä sato ja se on jo useimmissa osissa maata niin kypsynyt, että leikkuu on käynnissä. Ohra on niillä seuduilla, missä on ollut kuivuutta, varsinkin Pohjois-Suomessa, ollut heikkokasvuista. Kuitenkin ovat sittemmin sattuneet paikalliset ukkossateet sitä virkistäneet.

Perunat ovat verraten hyvin menestyneet kautta Suomen. Vasta viime päivinä ovat Etelä-Suomessa sattuneet sateet ja toiselta puolen liialliset helteet synnyttäneet muutamin paikoin ruttoa perunanvarsiin. Tämä ilmiö ei kuitenkaan ansaitse suurempaa huomiota.

Juurikasveja ovat viime aikojen sateet huomattavasti virkistäneet. Erikoisesti on sokerijuurikas menestynyt.

Yleensä ovat pellot, joilla on käytetty väkilannoitteita, hyvin menestyneet tänäkin kesänä. Laitumet ovat Etelä-Suomessa sekä myös yleisesti Itä- ja Pohjois-Suomessa kaikkialla olleet syvät, mutta Lounais-Suomessa ja Tampereen seuduilla, missä on ollut kuivuutta, alkoivat laitumet käydä huonoiksi. Onneksi ovat kuitenkin viime viikon sateet tuntuvasti parantaneet laitumia näilläkin seuduilla.

Maataloustyöt ovat tänä kesänä sujuneet nopeasti, tullen tänä kesänä suoritetuksi paria viikkoa aikaisemmin kuin vastaavana aikana viime kesänä.

Yleisvaikutuksena täytyy sanoa, että tänä vuonna voidaan odottaa keskinkertaista satoa, mikäli tähän mennessä voidaan päätellä. Maanviljelijäin keskuudessa vallitseekin ilmeinen tyytyväisyys.

Lopuksi mainittakoon vielä maataloustuotteiden markkinoista, että karjataloustuotteiden hinnat ovat olleet hyvät ja että ne viime aikoina ovat osoittaneet pyrkimystä nousemaan. Niin on erikoisesti ollut voin ja maidon hintain laita.

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUS

Helsingin kaupungin rahatoimikonttorin julkaisema kertomus kaupungin tileistä ja tilinpäätöksestä v. 1924 on nyt ilmestynyt. Kertomuksen mukaan on kaupungin vuositulos viimeksikuluneina 10 vuonna ollut seuraava:

V. 1915	493,955:57	ylijäämää
„ 1916	318,252:95	„
„ 1917	4,017,736:30	vajausta
„ 1918	9,116,265:18	„
„ 1919	19,350,888:37	„
„ 1920	10,878,306:48	„
„ 1921	3,367,953:30	„
„ 1922	30,108,988:29	ylijäämää
„ 1923	33,026,908:03	„
„ 1924	25,125,740:55	„

POIKA AMPUNUT KAKSI SISARTAAN LIPERISSÄ

Elok. 15 pnä sattui Liperin Murtolahdella tilallisen Antti Korhosen talossa, surkea tapaus. Korhosen 11-vuotias poika oli ottanut käsiteltäväkseen isänsä haulikon sillä seurauksella, että pyssy laukesi ja panos sattui pojan kahteen sisareen tappaen heidät silmänräpäyksessä. Sisaruksista piteli vanhempi noin 16-vuotias nuorempaa noin 1½ vuoden ikäistä lasta sylissään, kun surmanlaukaus heihin osui. Panos hipaisi myös lähellä seisoneen talon palvelijattaren kaulaa aiheuttamatta hänelle kuitenkaan mainittavampaa vahinkoa.

Soo, Ont., Ilmoituksia

SAULT STE. MARIEN JA YMPÄRISTÖN
suomalainen väestö tulkaa tekemään ostoksenne
Cochranen Rautakaupasta
Kaikkea rautakauppa-alaan kuuluvaa tavaraa saatte varmasti halvemmalla kuin pienemmistä liikkeistä.
Suomalainen myyjä YRJÖ MÄNTYLÄ palvelee teitä tehdessänne ostoksia.
Cochrane Hardware Limited
SAULT STE. MARIE. ONTARIO.

SAULT STE MARIEN SUOMALAISET OSTAKAA LEIPÄNNE
ANGILAN LEIPURILIIKKEESTA
27 ALBERT ST. EAST. — PHONE 1230—J.
Tilaukset toimitetaan nopeaan. — Kirjeosote (FINNISH BAKERY

Finnish Bottling Works
Valmistaa
parhaat virvokejuomat Soossa
Omistaja V. Lähde.
326 Bloor St. — Puhelin 1123 W.

Leipää
ja leivoksia tarjoamme summissa ja vähittäin kovaa leipää ja korppuja lähetetään pyydettäessä.
STEELTON BAKERY
Puhelin 739 J.
Matti Ketola.
304, Wellington St. W. Soo, Ont.

ERIKOINEN HUOMIO ANNETAAN SUOMALAISILLE
Dr. A. B. WEST
Selkärankatohtori
Tarkastetaan X-sähkösädekoneella.
217 Gloucester St. Soo, Ont
— Phone 1306 —
Kymmenen vuoden kokemus suomalaisten keskuudessa.

J. A. MacInnes, B.A. W.H.C. Brien
MacINNES & BRIEN
Lakimiehet, Asianajajat. Notoriot.
363 Queen Str.,
Sault Ste. Marie, Ontario
Konttori vastapäätä Sault Streettiä
Rahaa lainataan halvimmalla korolla.

SAULT STE MARIEN
Suomalainen Osuuskauppa
välittää kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa sekä kaikenlaista eläinten rehua. Linjalla olijat tehkää ostoksenne osuuskaupasta.
369 Wellington St., West. Ont., Can. — Telefooni 1810 F.

RUOKAA SAATAVANA
aterioittain ja viikottain.
Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä.
NEW WASHINGTON CAFE
Elm St., Sudbury, Ont.

BARNES DRUG CO.
Suomalainen Ulkolähetys apteekki
Canadan Soossa
Ainoa Soossa oleva apteekki, joka ilmottaa Vapaudessa.

McFadden & McMillan
Asianajajat, lakimiehet, notariot y. m.
Konttori:
SAULT STE. MARIE, ONT.
Uriah McFadden, K. C.
E. V. McMillan.

Charlie Häyrinen
AUTONAJURILIIKE
Phone 1157
354 Albert St. W. Soo, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury —— Ontario.

HAUTAPATSAITA
Kun haluatte hauta- eli muistopatsasta, neuvotelkaa siitä kanssamme. Meillä on parhain varasto koko kaupungissa.
Lake Superior Granite & Marble Wks
W. J. McPherson Mgr.
Soo, Ont. —— Phone 624.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
Halvin paikka ostaa kaikki ruokatarpeet.
Linjoille lähetetään myös huolellisesti ja nopeasti suoritetaan tilaukset.
INTERNATIONAL GROCERY
Omistajat: E. Seppälä ja E. Kotanen.
292 Bay St. — Puhelin 305 N. PORT ARTHUR, Ont.

Vanha, tunnettu ERKKILÄN LIIKE
Omistajat: ERKKILÄ & MILTON
130 Cumberland Street S., Port Arthur, Ontario.
(Bay kadun kulmauksessa)
—— Suosittelee ——
MIESTEN JA POIKASTEN VAATETUSTAVARAKAUPPAA
joka on hiljan avattu aivan uusine tavaroineen ja ehdottomasti helpoimmilla hinnoilla, tavaran laatuun nähden paikkakunnalla.
Yksi ja sama hinta kaikille. — Ja. —
CANADIAN NORTHERN HOTELLIA
rauhallisine ja puhtaine huoneineen.
— sekä —
KAHVILA-, VIRVOKE- JA TUPAKKAMYYMÄLÄÄ.

Copper Cliffilaiset
Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 104

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 8 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOITUKSIA

Räätäliliikkeeni on nyt 19 Lisgar St., seuraavassa talossa entisestä paikastani ja otan vastaan kaikenlaista räätälintyötä. Telefooni 1767. H. Kauhanen.

COPPER CLIFF, ONT.

Huomatkaa! Ehdottomasti parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula. Phone 276 L. Box 113.

PORT ARTHUR, ONT.

Aarnion lihakauppa 319 Bay St. saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Teen parturin työtä 260 Bay St. Hyvä kohtelu. William Suvanne.

Närväsen uusi sauna auki joka arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

Palloruumassa 318 Bay St., on tupakkaa ja virvoitusjuomia. Alex Mäki.

TIMMINS, ONT.

Räätälin liikkeessämme tehdään kaikkea alaan kuuluvaa työtä hyvin ja huokealla. Erikson & Niemonen. 58—4th Ave.

Teen parturityöalaan kuuluvaa työtä palloruumassa 46—4th Ave. J. Oksanen.

Hammaslääkäri A. P. Brennan tekee kaikkia alaan kuuluvaa työtä ensiluokkaisesti. Maksut kohtuullliset. Hyvä kannatus suomalaisilta. Avoinna myös iltasin. Sijaitsee yläkerrassa postikonttoorin vastapäätä.

Parturiliike sijaitsee 43—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri.

E. Junnellin ja Akan makeis- ja sekatavarakauppa. Monipuolinen tavaravarasto. Huom. Kohtelun hyvyys on niin ja näin. 53—4th Ave.

Assad Habib (puhuu suomea) Kaikkia kaivanto- ja metsämiesten tarpeisiin kuuluvaa tavaraa halvalla. Myös monipuolinen kellovarasto. 40—3rd Ave.

The Royal Studio taiteellisia valokuvausta. D. Rossa, 5 Balsam St., N. Valokuvia otetaan päivällä ja yöllä. Amatöörien filmejä kehitetään. Tyydyttävyys taataan. Kuvaramejä sekä alleitä ja mykeviä laseja aina varastossa. Kuvaraamejа tehdään tilauksien mukaan. Me annamme 13 postikorttivalokuvaa yhden tusinan hinnalla.

Uusia suomalaisia recordeja. Ottakaa Pyykkösen laulamia. Älä itke tyttöni pieni, 3003F, Onnen tyttö 3010F, Tuomet valkeena kukkii 3006F, Anssin Jukka ja Härmän häät 3007F, Syystunnelma 3008F, Lemminkäisen laulu 3009F. Tyydettävässä postitetaan vapaa lutetiloo. Phonographeja myydään käteisellä ja helpoilla maksuehdoilla. Stadelman's Book and Music Store, P. O. Drawer P., Goldfield Theatre Block, Timmins, Ont.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenbach, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Tilatkaa pukunne Matti Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Edla Heinosen ruokalassa 309 Simpson St., Fort William, Ont.

Central Bakery. Korppuja, kovaa leipää sekä kaikkia alaan kuuluvia tuotteita. — Linjoille lähetetään.— 427½ Simpson St. Phone 2191 S.

SOO, ONT.

Hinsperger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

VANCOUVER, B. C.

Hotel Vejle John Klemola, omistaja. Huoneita saatavana $3.00 ylös viikottain. Höyrylämmitys, kuuma- ja kylmävesi jokaisessa huoneessa. Nostohissi. Puhelin: Seymor 7714. — 237 Hastings St., E., Vancouver, B. C., Canada.

Sudbury-ympäristö

Hauskat tanssit pidetään Liberty-haalilla torstai-iltana. V. Kinnunen soittaa. Sisäänpääsy 25 senttiä. Lauantai-iltana on sitten "himeän"-valon tanssit samassa paikassa ja saman miehen soitolla. Tulkaa joukolla tanssimaan!

Niistä syysjuhlista on nyt enään vain muisto jälellä. Eikä huonompi muisto olekaan. Lauantai-iltana saivat tanssihaluiset tyydyttää itseään tanssilla juhlia varten koristetussa Liberty-haalin juhlasalissa. Sunnuntaiaamulla peittivät pilvet taivaankannen, joka miltei koko kesän on ollut pilvetön. Urheilijamme päivittelivät, että eipä tainut tulla oikein ensiluokkainen urheiluilma. Ei taida liiton ennätykset särkyä mestaruuskilpailuissamme...

Mutta vaikka päivä olikin pilvinen, ei sentään sateestakaan ollut pelkoa. Ja niinpä olikin Pike Laken kentällä ennen kello kymmentä aamulla yli 20 työläisurheilijaa, miestä ja naista, miehet valmiina ottelemaan mestaruuksista ja kiertopalkinnosta, ja naiset kaksiotteluun.

Mestaruuskilpailuista tullaan tekemään lähempi selostus tuonnempana, mutta olkoon tässä kuitenkin mainittu, että sudburylaiset pitivät puoliaan koko hyvin, voittaen 14 kilpailtavana olleesta mestaruudesta 10, sekä 7-ottelun kiertopalkinnon, joka jo toisen kerran joutui Kisan poikain huostaan.

Kolean ilman tähden ei mestaruuskilpailuja seuraamaan saapunut urheilun harrastajain joukko ollut niin suuri, kuin viime vuoden mestaruuskilpailujen aikana, nousten katsojain joukko noin 150 vaiheille. Tulkoon tässä myös mainituksi, että vastapainoksi mestaruuskilpailuille oli Cliffin pytyn ympärille niinikään laitettu urheiluhommia, joissa oli ohikulkijain kertomuksen mukaan ollut yksi (sanoo yksi) urheilija, ja noin 7-henkinen "yleisö".

Sunnuntai-illalla esitettiin Liberty-haalilla näytelmäseuramme toimesta viisinäytöksinen yhteiskunnallinen satiiri "Köyhyys", jota katsomaan oli yleisöä saapunut katsomo aivan tupaten täyteen. Näytelmän väliajalla jaettiin mestaruuskilpailujen kunniakirjat ja palkinnot.

Maanantai-illalla juhlien lopettajaisiltamat olivat ohjelmansa puolesta niin repäsevän humooriset, että yleisö oli nauruun ja huutoon aivan haljeta. Sellaisena ilon aiheena oli A. Okkareen kirjottama kappale Trämppejä, joka on jo pari kertaa aikaisemmin esitetty täkäläiselle yleisölle, mutta siitä huolimatta sai se yleisön hurjan hilpeälle tuulelle. Lopuksi tanssia hilkuteltiin, ja niin olivat kolmipäiväiset juhlat loppuneet.

Juhlien rahallinen tulos, josta ei tämän kirjottajalla ole ihan tarkkoja numeroita, lienee ollut tyydyttävä. — X.

PAIKALLINEN MATKUSTAJA PALVELUS CANADIAN NATIONAL RAUTATIELLÄ

Juna No. 4 Winnipegistä saapuu Sudburyyn 10.35 i.p. päivittäin. Etelään menevä, Toronto makuuvaunu, lähtee Sudburystä päivittäin 9.50 i.p., saapuen Torontoon 7.20 a.p., seuraavana aamuna. Pohjoseen menevä juna No. 3 lähtee Torontosta 8.45 i.p., päivittäin, kuljettaen Sudburyn makuuvaunua, joka saapuu Sudburyyn 6.05 a.p., ja on matkustajien käytettävänä kello 8.00 a.p. Länteen menevät matkustajat lähtevät Sudburystä 5.10 a.p., päivittäin muuttaen junaan No. 3 Sudbury Junctiossa.

Ylläolevan lisäksi on päivittäinen palvelus käytännössä Sudburyn ja Toronton välillä. Gasoliini moottori vaunu, uusinta mallia, lähtee Sudburysta 7.30 a.p., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina, yhdistäen Parry Sound'issa Toronton pikajunaan. Pohjoseen menevä juna lähtee Torontosta 8.55 a.p., tiistaina, torstaina ja lauantaina, yhdistäen moottorivaunuun Parry Soundissa ja saapuen Sudburyyn 8.15 i.p., sieltä jatkaen matkaa Capreoliin. Toisista junien kulkumatkoista annetaan pyydettäissä tietoja.

Erikoiset alennuspiletit ovat käytännössä Canadian National Exhibitioniin, Torontoon. Parempia tietoja alennetuista pileteistä saadaksenne kysykää Canadian National asiamieheltä, tai kaupungin tikettikonttorista, Sudbury Star Building, Elm St., Puhelin 174.

TORONTO, ONT.

Suomalainen ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

Otan vastaan kaikkea pesuun ja silitysalaan kuuluvaa työtä sekä karteenien pinnausta. Ida Partti, 322 Richmond St., West, Toronto.

Laivaliike Canadasta Europaan

Kaikki muut laivat lähtevät Montrealista paitsi hinnalla $108.50 varustetut lähtevät Quebecista.

Lähtöpäivä		Laiva	Kantavuus	III luok. piletti Helsinkiin
Syysk	16 Canadian Pacificin	EMPRESS OF FRANCE	18,400 tonnia	$108.50
"	18 Canadian Pacificin	MONTCALM	16,400 tonnia	$106.50
"	18 Cunardin	AURANIA	14,000 tonnia	$106.50
"	19 White Star Dominionin	MEGANTIC	15,000 tonnia	1106.50
"	19 Cunardin	ANTONIA	14,000 tonnia	$106.50
"	23 Canadian Pacificin	MINNEDOSA	14,000 tonnia	$106.50
"	24 Canadian Pacificin	MARBURN	10,750 tonnia	$103.50
"	25 Canadian Pacificin	MONTCLARE	16,400 tonnia	$106.50
"	26 White Star Dominionin	REGINA	16,500 tonnia	$106.50
"	30 Canadian Pacificin	EMPRESS OF SCOTLAND	25,000 tonnia	108.50

Ylläoleviin hintoihin on sotavero, $5.00 lisättävä.

Alle 1-vuotiaat lapset pääsevät kolmannessa luokassa $5.50. Lasten 1—10 vuoteen on maksettava puoli pilettiä, sekä sotavero $3.00.

Rautatiellä pääsevät alle 5-vuotiaat lapset hoitajansa seurassa vapaasti. 5—12 vuotiailta menee rautatiellä puoli pilettiä.

Edestakaisen laivapiletin keskimääräinen hinta on nykyään $180.00.

Edelläolevien laivalinjojen lisäksi myydään pilettejä Europasta Canadaan tuleville siirtolaisille. Scandinavian American, Swedish American, Norwegian American, United American, Hamburg American, Royal Mail y.m. linjoille. Nämä linjat eivät ota kesänaikana matkustajia Canadasta Europaan päin.

Vapauden pilettiliike on viimeisen kolmen vuoden ajalla myynyt yli kuusisataa laivapilettiä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tämän pitäisi olla todisteena liikkeemme luotettavaisuudesta.

Olemme suoraan akentteja, ilman välikäsiä, kaikille yllämainituille suurille laivalinjoille.

Pilettien hinnat Suomen satamista Canadan satamiin ovat nykyään $115.00, $118.00, $120.00 ja skandinavialaisilla linjoilla $122.00.

Mitään veroa ei Suomesta matkustaessa nykyään ole, eikä myöskään takauksia tai hallituksen lupaa tarvita.

Toimittakaa pilettitilauksenne oman liikkeenne kautta.

TEHKÄÄ KAIKKI PILETTILIIKE NIMELLÄ

J. V. Kannasto,

Box 69, SUDBURY, ONT., CAN.

YLEISIÄ UUTISIA

Nova Scotian hiilituotannon tutkiminen

Halifax, N. S. — Nova Scotian maakuntahallitus on pyytänyt, että Englannin hallitus nimittäisi puheenjohtajan siihen komissioniin, mikä tutkii Nova Scotian hiilituotantoa, hiljan tehdyn sopimuksen mukaisesti. Tämän vippakonstin avulla koetetaan jo ennakolta seuraukset vierittää Englannin hallituksen kontolle ja rauhottaa maakuntahallitus ja koettaa saada kaivosmiehet uskomaan, että nyt sitä puolueettomasti pelataan.

150 saanut surmansa kaivosräjähdyksessä Koreassa

Tokio. — Jiji Shimpo nimiselle lehdelle tulleessa tiedonannossa sanotaan, että sataviisikymmentä työläistä on saanut surmansa Teihakun hiilikaivoksessa tapahtuneessa räjähdyksessä, lähellä Pingyangia, Koreassa.

Canadan yleisvaalit toimitetaan lokak. 29 päivänä

Richmond Hill, Ont. — Pääministeri King on vihdoinkin virallisesti tiedottanut, että liittohallituksen parlamenttivaalit tullaan toimittamaan lokak. 29 päivänä, ja että nykyinen, Canadan 14 parlamentti julistettiin samalla kertaa hajotetuksi.

KAKSOSISTA

Eräässä lääketieteellisessä aikakauslehdessä kerrotaan muutamista kaksosista seuraavaa:

"Se seikka, että kaksoset usein ovat peräti toistensa kaltaisia, aiheuttaa myös usein sekaannusta. New Jerseyssä syytettiin erästä kaksosta oikeudessa siitä, että hän oli esiintynyt jo kaksi vuotta sitten kuolleena veljenänsä. Yhdennäköisyys oli niin suuri, ettei edes vainajan vaimo, joka ei tiennyt miehensä kuolemasta, ollut huomannut petosta.

Kaksoset eivät ole samankaltaisia ainoastaan ulkomuodoltaan, heidän luonteessansakin on määrättyjä yhtäläisyyksiä. Gordon-veljekset tulivat samalla kertaa armeijaan ja heidät ylennettiin myöskin samaan aikaan. Molemmat olivat yhtä eteviä ja julkasivat Intian hallinnosta kuuluisia teoksia.

Kaksi muuta kaksosveljestä opiskeli lääketiedettä Lontoon yliopistossa. He suorittivat samaan aikaan samoja tutkintoja ja saivat samanlaiset todistukset.

Eräät kaksosveljekset, jotka olivat syntyneet 1851 olivat työskennelleet yhdessä kaksitoistavuotiaista. He toimivat terästehtaassa, jossa he olivat työskennelleet kolmekymmentä vuotta. He menivät naimisiin samana päivänä, kummallakin oli kymmenen lasta, ja he asuivat naapuruksina.

Kaksosilla myös on usein samat pahat tavat ja viat.

Siamin kaksoset olivat, kumma kyllä, tässä suhteessa erilaiset. Toinen otti mielellään lasillisen viiniä, jota toinen ei voinut kärsiä. Ajatusten yhtäläisyyttä todistava omituinen tapaus kerrotaan Englannista. Eräs kaksonen oli matkalla ja osti silloin sampajalaseja veljellensä joka asui eräässä Skotlannin kaupungissa. Aivan samaan aikaan hänen veljensäkin osti aivan samanlaisia, samoilla kuvioilla koristettuja laseja veljellensä, joka vielä oli matkalla.

Dr. L. A. Johnson
Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavie Avenune kulmasa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

VANCOUVERIN ja ympäristön suomalaiset.
Tilatkaa pukunne ja palttoonne suomalaiselta räätäliltä 419 Hawks Ave., E., Haistingin kulmassa.
J. GROHN.

Jos haluatte
parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa S. 302 eli N .743.
THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

«Suomi» lapamato lääke
Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.
Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.
Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Posti vapaasti.
KALEVA APTEEKKI.
K. G. K. NYMAN
168 So. Algoma St., Port Arthur, Ontario.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Parturiliikkeeni
sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Ivar Salo.

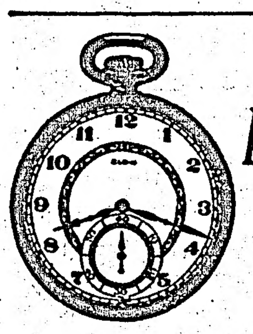

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
—Box 1873—

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

SELKÄRANGANASETTAJA
Dr. Jas Newburn
Kiropraktori-spesialisti
— Phone 1331 —
104 Stafford Blk, Sudbury, Ont.

T:ri H. Quackenbush
Hammaslääkäri
107 Cuthbertson Blk.
FORT WILLIAM, ONTARIO
Auki iltasin sopimuksella
— Phone S. 2334 —

RUOKAA JA KAHVIA
Elgin Lunch
12 Elgin St., Sudbury Ont.
Autonajuri samassa paikassa.
Phone 1396. J. Reipas

Myytävänä
syyskuussa poikivia lypsylehmiä.
J. S. Luostarinen,
Kivikoski, Gorham.

KAUNISTA JA JÄNNITTÄVÄÄ
K. P. TORONTON OS. NÄYTELMÄSEURA
—— esittää ——
ensi lauantaina t.k. 12 päivänä Suomalaisen Seuran huoneustolla
957 BROADVIEW AVE.
Jännittävän ja kauniin näytelmän
PUNANEN KASAKKA
Neljässä näytöksessä. Kirj. A. Okkare.
PÄÄSYMAKSU 50 SENTTIÄ. — ALKAA KELLO 8.15.
NÄYTELMÄSEURA

Karl Lehdon
Kymmenen käskyä
miehille, jotka ottavat varteen, ja tahtovat seurata niitä.
1. Ole puhdas vaatetuksessa.
2. Ole hyvin puettu.
3. Pidä vaatteesi prässättynä.
4. Käytä Karl Lehdon suosittamia vaatteita.
5. Pidä sievää kaulanauhaa.
6. Älä pue räikeästi.
7. Käytä kuosivaatteita.
8. Osta hyvää, pääset halvemmalla.
9. Käyttäydy muita häiritsemättä.
10. Ja muista, että Kassulta saa aina oikean ja parhaaksi tunnetun tavaran.

Otappas onkeesi.
Karl Lehto

ILMOTUS
Sudburyn ja ympäristön suomalaisille
Olen muuttanut räätäliliikkeeni Sudburyyn 63 Lorne St. Lähellä Vapauden konttoria. Teen edelleen pukuja. Puhdistus ja silitys nopeaan ja huolellisesti.
ISAK MÄNNISTÖ
Phone 583 w. Box 2034

Nuga-Tone
Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.
Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksantaudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.
Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.
Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.
MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.
KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE
National Laboratory Fin. 21 — 1018 So. Wabassa St., Chicago, Ill
Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä.......... jolla lähettäkää minulle.......... pulloa Nuga-Tonea.
Nimi ....
Katu ja numero tahi R. F. D. ....
Kaupunki .... Valtio ....